

پایه دهم تجربی

آزمون ۲۸ دی ۱۴۰۳

مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه

تعداد سوال دهم: ۸۰

عنوان	نام درس	تعداد سوال	شماره سوال	شماره صفحه	زمان پاسخ‌گویی
اختصاصی	زیست‌شناسی (۱)	۲۰	۱-۲۰	۳	۲۰ دقیقه
	فیزیک (۱)	۲۰	۲۱-۴۰	۶	۳۰ دقیقه
	شیمی (۱) (طراحی + آشنا)	۲۰	۴۱-۶۰	۱۰	۲۰ دقیقه
	ریاضی (۱)	۲۰	۶۱-۸۰	۱۴	۳۰ دقیقه
جمع					۱۰۰ دقیقه

طراحان

نام طراحان	نام درس
علی داوری‌نیا - محسن امیریان - یاسین احمدی - امیرحسین قاسم‌بکلو - امین مهدی‌زاده - علی وصالی‌محمدود - وحید زارع - حسن علیمردانی - کاوه ندیمی - میثم رمضانی - علی‌اکبر شاه حسینی - محمدامین قاسمی - امیرحسین رستمی‌وقایی - احسان حسن‌زاده	زیست‌شناسی (۱)
عبدالرضا امینی‌نسب - پوریا علاقه‌مند - احسان ایرانی - محمدجواد سورچی - غلامرضا محبی - محمدرضا حسین‌نژادی - فرشید رسولی - رامین آرامش‌اصل - مهدی شریفی - مهدی فتحی - علی ملک‌لوزاده - خسرو ارغوانی‌فرد - آراس محمدی - کاظم بانان	فیزیک (۱)
علی کریمی - حسن عیسی‌زاده - امیر قاسمی - روزبه رضوانی - محمد فائز‌نیا - علیرضا رضایی‌سراب - حسین ناصری‌ثانی - رسول عابدینی‌زواره - هادی مهدی‌زاده - محمدجواد صادقی	شیمی (۱)
سینا خیرخواه - بهرام حلاج - مسعود برملاء - امیرحسین تقی‌زاده - شاهین بروازی - نیما رضایی - رضا سیدتجفی - زانیار محمدی - علی غلام‌پور سرابی - وهاب نادری	ریاضی (۱)

گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	مسئولین درس گروه آزمون	مسئولین درس گروه مستندسازی
علی داوری‌نیا	ارمیا توکلی - ارسلان محلی - علیرضا عابدی - علیرضا امیراحمدی	زمینه‌سازی هاشمی
مبین دهقان	بهنام شاهنی - امیر محمودی انزابی - بابک اسلامی	حسام نادری
فرزین فتحی	جواد سوری‌لکی - علی موسوی‌فرد - ایمان حسین‌نژاد	امیرحسین توحیدی
رضا سیدنجمی	مهدی بحر کاظمی - علی مرشد - امیرمحمد بک‌ویردي‌پور	الله شهبازی

گروه فنی و تولید

ملیکا طبیفی‌نسب	مدیر گروه
فاطمه نوبخت	مسئول دفترچه
لیلا عظیمی	حروف نگار و صفحه‌آرا
مدیر گروه: محیا اصغری مسئول دفترچه: امیرحسین توحیدی	گروه مستندسازی
حمید محمدی	ناظر چاپ

بنیاد علمی آموزش قلمه‌پی (وقف عام)

توجه: دفترچه پاسخ تشریحی را می‌توانید از سایت کانون (صفحه مقطع دهم تجربی) دانلود نمایید.

اینستاگرام پایه دهم تجربی کانون: kanoonir_10t

سوال‌هایی که با آیکون مشخص شده‌اند، سوال‌هایی هستند که مشابه آن‌ها در امتحانات تشریحی مورد پرسش قرار می‌گیرد.

۲۰ دقیقه

زیست‌شناسی (۱)

دینای زندگانی و گوارش و هذب مواد / تbadلات
گازی / گردش مواد در بدن
فصل ۱ تا فصل ۳ و فصل ۴ تا پایان نوار
قلب په می‌گوید؟
صفدمهای ۱ تا ۵۴

۱- گروهی از روش‌های جابه‌جایی مواد در عرض غشا همواره با مصرف انرژی مولکول ATP انجام می‌شوند. کدام مورد در خصوص این روش‌ها به طور حتم صادق است؟

(۱) انواعی از مولکول‌های پروتئینی سراسری عرض غشا در انجام آن‌ها نقش دارند.

(۲) باعث جابه‌جایی موقعیت برخی مولکول‌های تشکیل دهنده غشا می‌شوند.

(۳) گروهی از پروتئین‌های منفذدار غشا در انجام آن‌ها نقش دارند.

(۴) با تشکیل اندامکی دارای دو غشا انجام می‌شوند.

۲- کدام مورد به ترتیب در خصوص اولین سطح سازمان‌بایی حیات که مولکول‌های زیستی در آن تولید می‌شوند و اولین سطحی که تعامل بین جانداران در آن دیده می‌شود، صحیح است؟

(۱) در همه جانداران وجود دارد - فقط شامل افراد یک گونه است.

(۲) از چند بافت مختلف تشکیل شده است - دارای همه ویژگی‌های حیات است.

(۳) از چندین اندام تشکیل شده است - تاثیر عوامل غیرزیستی در آن بررسی نمی‌شود.

(۴) در جانوران از سه بخش تشکیل شده است - از چند بوم‌سازگان با اقلیم مشابه تشکیل شده است.

۳- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در یک انسان سالم و بالغ یکی از اندام‌های لوله گوارش که در آن قوی‌ترین آنزیم‌های گوارشی عمل می‌کنند ... بخشی از لوله گوارش که چین‌خوردگی‌های موقتی دارد، ...»

(۱) برخلاف - بندهای دارد که به هنگام ریفلاکس توانایی خود را در انقباض تا حدودی از دست می‌دهد.

(۲) همانند - هیچگاه امکان ندارد در سطح پایین‌تری نسبت به کوچکترین بخش روده بزرگ قابل مشاهده باشد.

(۳) برخلاف - ریزپردهای یاخته‌های پوششی آن می‌توانند در تماس مستقیم با محتويات لوله گوارش قرار گیرند.

(۴) همانند - فقط بعضی از یاخته‌های پوششی درونی‌ترین لایه دیواره آن، می‌توانند توسط شبکه‌ای فاقد ساختار یاخته‌ای به یکدیگر متصل شوند.

۴- در مورد شبکه عصبی لوله گوارش، چند مورد صحیح است؟

(الف) فقط در لایه زیرمخاط دیده می‌شود.

(ب) با اعصاب خودمختار ارتباط دارد.

(ج) در تنظیم ترشح غده‌های بزاقی و حرکات معده نقش دارد.

(د) نمی‌تواند مستقل از دستگاه عصبی خودمختار فعالیت کند.

۴) صفر

۲) ۳

۳) ۲

۱) ۱

۵- چند مورد از عبارات زیر به درستی بیان نشده است؟

(الف) اسطو معتقد بود دمای هوای بازدمی از دمای هوای دمی بیشتر است.

(ب) می‌توان دستگاه تنفس را از نظر ساختار به دو قسمت هادی و مبادله‌ای تقسیم نمود.

(ج) ترشحات مخاطی موجود در مجرای تنفسی موجب گرم شدن هوای می‌شوند.

(د) بخش مبادله‌ای می‌تواند دارای حبابکی باشد که در ساختار کیسه حبابکی قرار ندارد.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

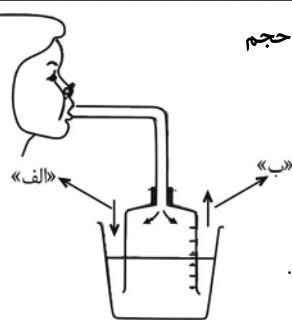
۶- کدام عبارت به درستی بیان شده است؟

(۱) هر یاخته موجود در دیواره حبابک، از نوع سنگفرشی یک لایه است.

(۲) مخاط مزکدار از بینی شروع می‌شود و سراسر مجرای هادی پس از بینی را نیز می‌پوشاند.

(۳) در گویچه قرمز آنزیمی وجود دارد که کربن مونوکسید را با آب ترکیب و کربنیک اسید ایجاد می‌کند.

(۴) عامل سطح فعل، توسط قسمتی از بخش مبادله‌ای ساخته می‌شود که دارای غضروفهای C شکل است.

۷- با توجه به فرایند نمایش داده شده در شکل رو ببرو با فرض اینکه هر یک از موارد «الف» و «ب»، تغییر حجم آب در ظرف بزرگتر را نمایش دهنده، کدام گزینه صحیح است؟

(۱) ویژگی کشسانی ششها در فرایند «الف» برخلاف فرایند «ب»، نقش مهمی دارد.

(۲) در صورت وقوع فرایند «الف» برخلاف «ب»، نمودار اسپیروگرام فرد روند نزولی خواهد داشت.

(۳) در فرایند «ب» برخلاف «الف»، دیافراگم با غضروف دندنهای پنجم در یک سطح قرار می‌گیرد.

(۴) به هنگام وقوع فرایند «ب» برخلاف «الف»، هیچ‌گاه ممکن نیست فشار وارد بر حفره شکمی افزایش یابد.

۸- با توجه به ساختار بافتی و لایه‌های تشکیل دهنده نای و مری، چند مورد زیر درست است؟

الف: داخلی ترین لایه مری، ظاهری چین خورده دارد.

ب: لایه زیرمخطاط نای در بخش‌های مختلف ضخامت یکنواختی دارد.

ج: ضخیم‌ترین لایه نای، در تماس با لایه خارجی مری نیز دیده می‌شود.

د: ضخیم‌ترین لایه مری، در بخش‌های مختلف یاخته‌هایی با ظاهر متفاوت دارد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹- کدام گزینه، در ارتباط با نوعی حجم تنفسی که بخش عمده ظرفیت حیاتی ششها را به خود اختصاص می‌دهد، صادق است؟

(۱) برخلاف هوایی که جزء ظرفیت حیاتی محسوب نمی‌شود، با استراحت ماهیچه میان‌بند (دیافراگم) از ششها خارج می‌گردد.

(۲) همانند هوایی که با یک بازدم عمیق جابه‌جا می‌شود، به دنبال انقباض ماهیچه‌های ناحیه گردن از شش خارج می‌شود.

(۳) برخلاف هوایی که باعث بازماندن همیشگی حبابک‌ها می‌شود، به تبادل گازهای تنفسی با خون درون موبیک‌های خونی می‌پردازد.

(۴) همانند هوایی که تنها در مجاری بخش‌های تنفس قابل مشاهده است، با گنبدی شدن میان‌بند (دیافراگم) به ششها وارد می‌شود.

۱۰- چند مورد در ارتباط با بزرگ‌ترین لوبی که در ساختار شش‌های یک انسان سالم دیده می‌شود به نادرستی بیان شده است؟

الف) ششی که این لوب در آن قرار دارد نسبت به شش دیگر، مبادله گازهای تنفسی را در تعداد بیشتری کیسه حبابکی می‌تواند انجام دهد.

ب) می‌تواند با ماهیچه‌ای که در تنفس آرام و طبیعی نقش اصلی را بر عهده دارد، دارای مرز مشترک باشد.

ج) درون این لوب، حبابکی که به آخرین انشعاب از انشعابات نای متصل است، به طور حتم، درون ساختاری شبیه خوشة انگور قرار دارد.

د) درون حبابک‌های آن، هر یاخته‌ای که دارای زوائد سیتوپلاسمی است جزء کم‌تعدادترین یاخته‌های دیواره حبابک محسوب می‌شود.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۱ (۱)

۱۱- کدام مورد در همه افراد جمعیت پروانه‌های مونارک یافت می‌شود؟

الف) انشعابات پایانی نایدیس‌ها که در مجاورت یاخته‌های عصبی قرار گرفته است بن‌بست بوده و دارای مایعی است.

ب) یاخته‌های پوشاننده بخشی از لوله گوارش که دندانه‌هایی برای خرد مواد غذایی دارد انواعی از آنزیم‌ها را می‌سازند.

ج) مواد جذب شده از معده از طریق دستگاه گردش مواد در کنار همه یاخته‌های بدن قرار می‌گیرد.

د) ترشحات غده‌های برازی از طریق یک مجرای مشترک، وارد مری می‌شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۲- در ارتباط با همه جانورانی که از آبشش برای تبادل گازها استفاده می‌کنند، کدام عبارت درست است؟

(۱) تبادل گازها از طریق این ساختارها بسیار کارآمد است.

(۲) سطوح تنفسی با پراکندگی در کل سطح بدن، دیده می‌شوند.

(۳) جهت حرکت خون در موبیک‌های آن برخلاف جهت عبور آب است.

(۴) آب ورودی از دهان، با عبور از بین تیغه‌های آبششی از بدن خارج می‌شود.

۱۳- چند مورد از موارد زیر در خصوص قلب انسان درست است؟

الف) تعداد برجستگی‌های ماهیچه درون بطن راست از بطن چپ بیشتر است.

ب) عقبی‌ترین دریچه این اندام پایین‌ترین دریچه نیز بوده و در تماس با خون تیره است.

ج) سیاهرگ‌های کرونری به حفره‌ای از قلب وارد می‌شوند که دریچه سه‌لختی در مجاورت آن است.

د) در مجاورت انشعابات سرخرگ‌ها و سیاهرگ کرونری اطراف آن، یاخته‌هایی با هسته کناری دیده می‌شوند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۴- کدام عبارت در ارتباط با ساختار بافتی قلب، نادرست است؟

- (۱) لایه‌ای که بیشترین ضخامت را در دیواره قلب دارد، دارای بافتی با یاخته‌هایی به ظاهر دوکی شکل است.
- (۲) لایه‌ای که در بیرونی ترین بخش دیواره قلب قرار دارد، دارای بافتی با آرایش موازی رشته‌های کلاژن است.
- (۳) لایه‌ای که داخلی ترین بخش دیواره قلب قرار دارد، دارای بافتی چندلایه با فضای بین یاخته‌ای کم است.
- (۴) لایه‌ای که در تماس با داخلی ترین لایه دیواره قلب قرار دارد، دارای بافتی با ارتباطات درهم رفته است.

۱۵- چند مورد زیر فقط در خصوص یکی از لایه‌های قلب انسان که در تشکیل و یا استحکام دریچه‌های قلب نقش دارند، صادق است؟

- الف: یاخته‌هایی دوهسته‌ای متصل به رشته‌های پروتئینی ضخیم دارد.
- ب: در تماس با بافتی دارای ماده زمینه‌ای و انواع پروتئین قرار دارد.
- ج: در تماس با مایع مربوط به حرکات روان قلب قرار دارد.
- د: یاخته‌هایی با قابلیت تحریک خودبه‌خودی دارد.

۱) (۴) ۴ (۳) ۳ (۲) ۲ (۱) ۱

۱۶- در یک انسان بالغ و سالم، هر ...

- (۱) یاخته ماهیچه‌ای در لایه میانی قلب برای تحریک طبیعی قلب اختصاص یافته است.
- (۲) یاخته ماهیچه‌ای که در ساختار دریچه سه‌لختی وجود دارد می‌تواند در عدم حضور اکسیژن انرژی زیستی فسفردار تولید کند.
- (۳) یاخته واقع در ضخیم‌ترین لایه قلب از طریق صفحات بینابینی با هم در ارتباط هستند.
- (۴) دو بخش لایه خارجی محافظت کننده قلب، دارای یاخته‌های پوششی سنگفرشی مستقر بر روی شبکه‌ای از رشته‌های پروتئینی گلیکوپروتئینی هستند.

۱۷- کدام مورد در خصوص آخرین مرحله از چرخه ضربان قلب در انسانی سالم و بالغ، صادق است؟

- ۱) تنها زمانی است که هیچ‌یک از یاخته‌های ماهیچه‌ای قلب منقبض نمی‌شوند.
- ۲) تنها زمانی است که پیام الکتریکی در قلب منتشر نمی‌شود.
- ۳) تنها زمانی است که خون از دهلیزها خارج نمی‌شود.
- ۴) تنها زمانی است که خون وارد دهلیزها نمی‌شود.

۱۸- چند مورد از عبارت‌های زیر در مورد ساختار قلب انسان نادرست است؟

- الف) همزمان با شروع انقباض بطん با دیواره قطۇرە، موج QRS شروع به ثبت می‌کند.
- ب) از قوس آئورت سه انشعاب جدا می‌شود که یکی از آن‌ها به تغذیه خود قلب می‌پردازد.
- ج) انشعاب بلندتر سرخرگ با خون تیره، از پشت بزرگ سیاهه‌گ زیرین عبور می‌کند.
- د) بزرگ‌ترین دریچه قلبی برخلاف کوچک‌ترین دریچه، از قطعات آویخته تشکیل شده است.

۴ (۴) ۴ (۳) ۳ (۲) ۲ (۱) ۱

۱۹- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در ضخیم ترین لایه قلب، ... یاخته‌هایی که ...»

- (۱) فقط بعضی از - از طریق اتصالات سیتوپلاسمی با یکدیگر ارتباط دارند، در جایه‌جایی پیام الکتریکی نقش دارند.
- (۲) همه - توانایی هدایت پیام الکتریکی را دارند، برای تحریک خودبه‌خودی قلب اختصاصی شده‌اند.
- (۳) فقط بعضی از - در استحکام دریچه‌ها نقش دارند، در تماس با رشته‌های پروتئینی ضخیم قرار دارند.
- (۴) همه - ظاهری مشابه ورودی انتهایی روده باریک به روده کور دارند، تک هسته‌ای می‌باشند.

۲۰- «به طور معمول در یک چرخه قلبی بلافصله بعد از ...»

- (۱) پایان شنیده شدن صدای اول، فشار وارد شده بر سرخرگ آئورت افزایش می‌یابد.
- (۲) رسیدن موج تحریکی به نوک قلب، حجم خون بطنه‌ها و فشار سرخرگی بیشتر می‌شود.
- (۳) شنیده شدن صدایی قوی و گنگ از قلب، خروج خون از بطنه‌ها متوقف می‌شود.
- (۴) باز شدن دریچه‌های سینی شکل قلبی، موج T نوار قلبی ثبت می‌شود.

۳۰ دقیقه

**فیزیک و الداءه‌گیری /
ویژگی‌های فیزیکی مواد /
کار، ارزی و توان
فصل ۱، فصل ۲ و فصل ۳ تا
پایان کار انجام شده توسط
نیروی ثابت
صفحه‌های ۱ تا ۶۰**

فیزیک (۱)

۲۱- تکه سنگی به چگالی $1200 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ را از یک استوانه مدرج پر از آب به آرامی بیرون می‌آوریم. اگر حجم آب

باقي مانده درون استوانه 25cm^3 کمتر از حجم کل استوانه باشد، جرم تکه سنگ چند گرم است؟

$$(p_{\text{آب}} = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3})$$

۰/۳ (۴)

۳۰ (۳)

۳۰۰ (۲)

۳۰۰۰ (۱)

۲۲- جرم و ارتفاع استوانه تو خالی A، دو برابر جرم و ارتفاع استوانه توپر B است. اگر شعاع داخلی استوانه A برابر با شعاع استوانه B و شعاع خارجی استوانه A، دو برابر شعاع داخلی آن باشد، چگالی ماده سازنده استوانه A چند برابر چگالی ماده سازنده استوانه B است؟

 $\frac{1}{9}$ (۴) $\frac{1}{6}$ (۳) $\frac{1}{24}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۱)

۲۳- ظرفی خالی با 50cm^3 از مایعی با چگالی $1/25 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ پُر می‌شود. برای پُر کردن همین ظرف خالی، به چند گرم مایع با چگالی $4/5 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$

نیاز داریم؟

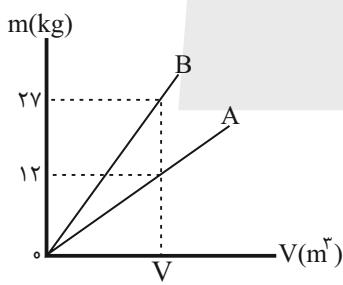
۳۶۰۰ (۴)

۹۰۰ (۳)

۱۸۰۰ (۲)

۴۰۰ (۱)

۲۴- شکل زیر، نمودار جرم بر حسب حجم دو فلز A و B را نشان می‌دهد. چگالی فلز B چند برابر چگالی فلز A است؟ (دما ثابت است).

 $\frac{2}{3}$ (۱) $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{4}{9}$ (۳) $\frac{9}{4}$ (۴)

۲۵- کدامیک از گزینه‌ها، به ترتیب از راست به چپ، تکمیل کننده متن زیر می‌باشد؟

با افزایش ارتفاع از سطح زمین، چگالی هوا ... می‌یابد. نیروی جاذبه زمین باعث می‌شود که لایه‌های زیرین هوا نسبت به لایه‌های بالایی

شوند، لذا هرچه به سطح زمین نزدیک‌تر می‌شویم، فشار هوا

(۱) افزایش - بازتر - بیشتر می‌شود.

(۲) افزایش - متراکمتر - کمتر می‌شود.

(۳) کاهش - متراکمتر - کمتر می‌شود.

۲۶- اساس کار کدامیک از ابزارها و وسایل زیر، بر مبنای اصل برنولی است؟

(۱) شلنگ ماشین آتشنشانی

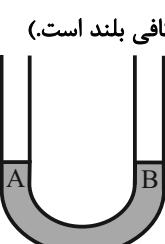
(۲) بارومتر

(۳) تفنگ آب باش

(۴) سمپاش مورد استفاده برای افشاره کردن سم

- ۲۷- مطابق شکل زیر، در یک لوله U شکل مقداری جیوه ریخته‌ایم. سطح همتراز جیوه در دو شاخه لوله با A و B مشخص شده است. اگر در شاخه چپ لوله به ارتفاع $54/4\text{ cm}$ آب بزیم، سطح جیوه در شاخه راست لوله نسبت به نقطه B چند سانتی‌متر بالا می‌رود؟

$$\text{آب } \rho \text{ و سطح مقطع شاخه راست و چپ لوله یکسان و ارتفاع لوله به اندازه کافی بلند است.}$$

۱) ۲

۴) ۱

۳) ۴

۲) ۳

- ۲۸- مطابق شکل زیر، یک ظرف محتوی مایع مجهول با چگالی $\rho = 6/0\text{ g/cm}^3$ تا ارتفاع مشخصی است. اگر شعاع مقطع قسمت‌های باریک و پهن ظرف به ترتیب 2 mm و 20 cm باشد، چند سانتی‌متر از همان مایع به ارتفاع ستون مایع اضافه کنیم تا نیروی وارد بر کف ظرف از

$$\text{ظرف مایع به اندازه } 1800\text{ N} \text{ افزایش یابد? } (\rho = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}, g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}, \pi = 3)$$

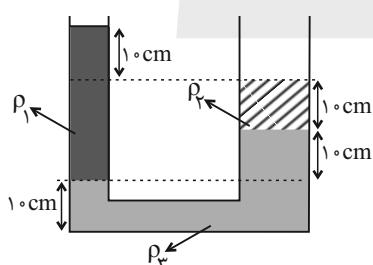
۱۵۰

۲۰۰

۲۵۰

۳۰۰

- ۲۹- در شکل زیر، سه مایع مخلوط‌نشدنی در یک لوله U شکل در حال تعادل‌اند. اگر شعاع مقطع شاخه سمت چپ، نصف شعاع مقطع شاخه سمت راست باشد، کدام رابطه بین چگالی مایع‌ها برقرار است؟

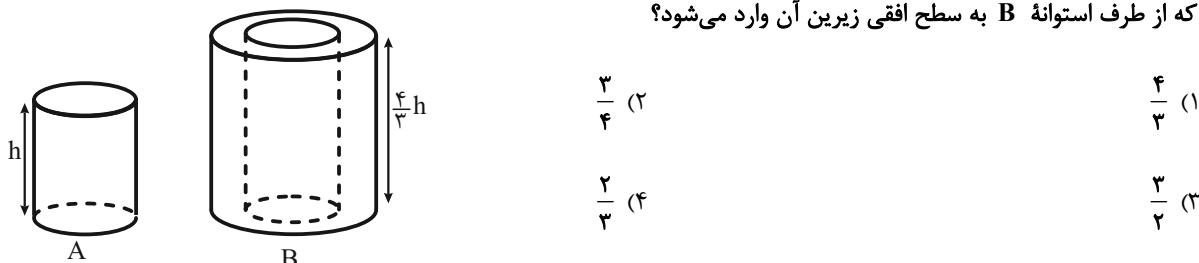
$$\rho_1 = 3\rho_2 + \rho_3 \quad (1)$$

$$\rho_2 = 3\rho_1 - \rho_3 \quad (2)$$

$$\rho_3 = 3\rho_1 - 3\rho_2 \quad (3)$$

$$4\rho_1 = 2\rho_2 + \rho_3 \quad (4)$$

- ۳۰- مطابق شکل زیر، دو استوانه هم‌جنس و همگن A و B روی سطح افقی قرار دارند که شعاع قاعدة استوانه A برابر $2R$ و شعاع خارجی و داخلی قاعدة استوانه B به ترتیب $4R$ و $2R$ است. فشاری که استوانه A به سطح افقی زیرین خود وارد می‌کند، چند برابر فشاری است

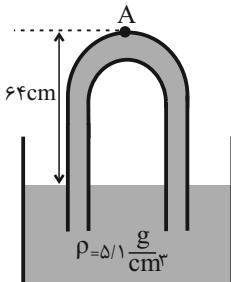
که از طرف استوانه B به سطح افقی زیرین آن وارد می‌شود؟

$$\frac{3}{4} \quad (2) \quad \frac{4}{3} \quad (1)$$

$$\frac{2}{3} \quad (4) \quad \frac{3}{2} \quad (3)$$

-۳۱- مطابق شکل زیر، مایعی به چگالی $\rho = 5 \text{ g/cm}^3$ را درون ظرف ریخته‌ایم، به طوری که کل لوله از مایع پُر شده است. فشار وارد بر انتهای بالایی

$$(P_0 = 74 \text{ cmHg}, g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}, \rho_{\text{water}} = 1000 \text{ g/cm}^3) \quad \text{لوله (قسمت A) چند کیلوپاسکال است؟}$$

۵۴ (۲)

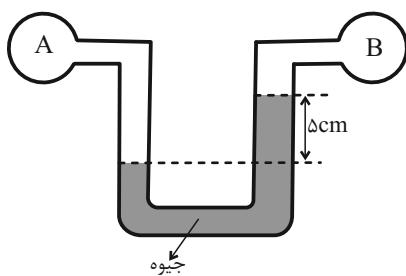
۶۸۰۰۰ (۱)

۶۸ (۴)

۵۴۰۰۰ (۳)

-۳۲- در شکل زیر جیوه در حال تعادل است و فشار مخزن گاز A، ۱۰ درصد بیشتر از فشار مخزن گاز B است. به ترتیب از راست به چپ فشار

$$\text{مخزن A و B بر حسب سانتی‌متر جیوه برابر کدام گزینه هستند؟} \quad (P_{\text{gas}} = 13 / 6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} = \text{جيوه})$$

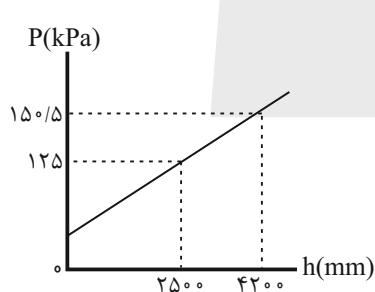
۵۵، ۵۰ (۱)

۵۰، ۵۵ (۲)

۴۴، ۴۰ (۳)

۴۰، ۴۴ (۴)

-۳۳- نمودار تغییرات فشار بر حسب عمق مایعی ساکن به صورت شکل زیر است. مکعبی به ضلع ۵ cm را درون این مایع می‌اندازیم. به ترتیب از راست به چپ، چگالی مایع چند گرم بر لیتر بوده و نیرویی که از طرف مایع بر سطح افقی مکعب واقع در عمق ۲ متری وارد می‌شود، چند

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}) \quad \text{نیوتون است؟}$$

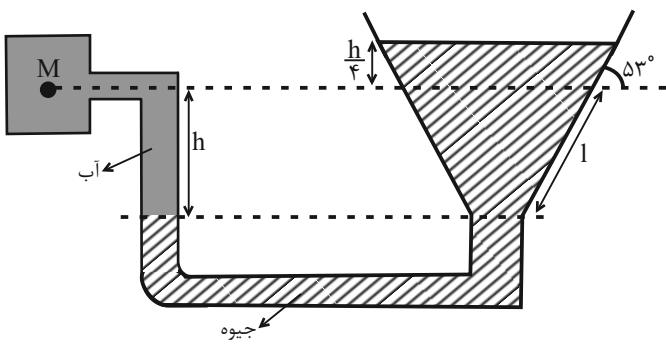
۳۲۵، ۱۵۰۰ (۱)

۷۵، ۱/۵ (۲)

۷۵، ۱۵۰۰ (۳)

۳۲۵، ۱/۵ (۴)

-۳۴- در شکل زیر، اختلاف فشار نقطه M و فشار هوای محیط 64 kPa است. ۱ چند متر است؟ $(\rho_{\text{air}} = 1 \text{ g/cm}^3, \sin 53^\circ = 0.8)$

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}, \rho_{\text{oil}} = 13 / 6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3})$$

۵ (۱)

۰/۵ (۲)

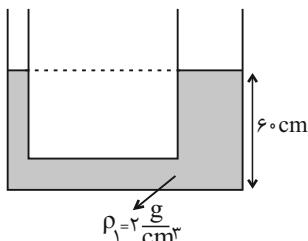
۴ (۳)

۰/۴ (۴)

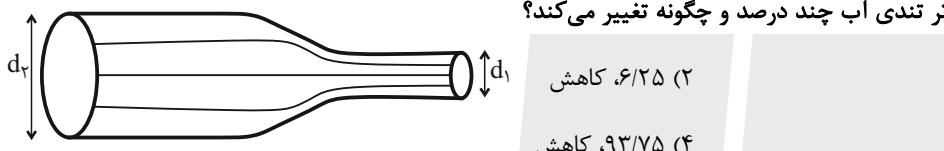
-۳۵- در شکل زیر، شعاع مقطع شاخه‌های لوله U شکل که حاوی مقداری مایع با چگالی ρ_1 است، 3cm و 1cm می‌باشد. چند گرم مایع به

$$\text{چگالی } \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} \text{ به شاخه سمت چپ اضافه کنیم تا مایع در شاخه سمت راست } 2\text{cm} \text{ بالا روید؟ (دو مایع مخلوط پذیر نیستند).}$$

(۱) 10π (۲) 40π (۳) 12π (۴) 8π

-۳۶- اگر در شکل زیر، قطر مقطع لوله در دو قسمت نشان داده شده 2cm و 8cm باشد و جریان پایا و لایه‌ای آب از دهانه کوچکتر وارد لوله

شود، هنگام خروج از دهانه بزرگ‌تر تندي آب چند درصد و چگونه تغییر می‌کند؟

(۱) $25/6$ افزایش(۲) $75/93$ کاهش(۳) $75/93$ افزایش(۴) $25/6$ کاهش

-۳۷- مطابق شکل زیر، مجموع تندي آب در دو مقطع A و B، $\frac{\text{cm}}{\text{s}}$ است. اگر در این لوله، در مدت زمان 4 ثانیه، 0.96 لیتر آب به صورت

پایا از مقطع A عبور کند، قطر مقطع B چند سانتی‌متر است؟ ($\pi = 3$)

(۱) 1 (۲) 2 (۳) 3 (۴) 4

-۳۸- اتومبیلی به جرم $1/5$ تن با تندي اولیه $\frac{\text{mile}}{\text{h}} 22/5$ در حال حرکت است. اگر بعد از مدتی، تندي حرکت اتومبیل به $22/5$ برسد،

انرژی جنبشی اتومبیل چند مکارژول و چگونه تغییر خواهد کرد؟ (هر مایل برابر 1600 متر فرض شود).

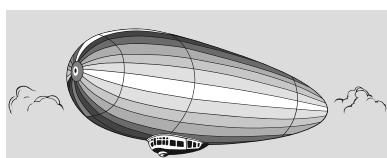
(۱) $2/25$ کاهش(۲) $1/125$ افزایش(۳) $1/125$ کاهش

-۳۹- جسمی بر روی سطح افقی ساکن است و نیروی ثابت $\bar{F} = 2\bar{i}(N) + 4\bar{j}(N)$ بر جسم وارد شده و جسم 12 متر در امتداد افق جابه‌جا

می‌شود. اگر کار کل انجام شده روی جسم 24 ژول باشد، اندازه نیروی اصطکاک جنبشی بین جسم و سطح افقی چند نیوتون است؟

(۱) 3 (۲) 1 (۳) 12 (۴) 36

-۴۰- یک کشتی هوایی که با گاز هلیم (سبک‌تر از هوا) پر شده است، نمی‌تواند به طور نامحدود به بالارفتن ادامه دهد، زیرا ...

(۱) با افزایش ارتفاع، نیروی شناوری آن کاهش می‌یابد.

(۲) با افزایش ارتفاع، شتاب گرانش کاهش می‌یابد و نیروی شناوری بر نیروی وزن غلبه می‌کند.

(۳) با افزایش ارتفاع، نیروی وزن و شناوری هر دو کاهش می‌یابد اما کاهش نیروی وزن بیشتر است.

(۴) با افزایش ارتفاع، فشار هوا کاهش یافته و حجم کشتی هوایی افزایش یافته و نیروی شناوری افزایش می‌یابد.

۲۰ دقیقه

شیوه (۱)

کیهان (ادگاه علامه)
دپای گازها در زندگی
فصل ۱ و فصل ۲ تا پایان رفتار
اکسیدهای فلزی و ناخلفی
صفحه‌های ۱ تا ۶۱

۴۱- چند مورد از موارد زیر عبارت زیر را بدسترسی تکمیل نمی‌کنند؟

»... نسبت به ...، بیشتر است.«

آ) طول موج حاصل از انتقال الکترون از لایه ۳ به ۲- انتقال الکترون از لایه ۴ به ۳ در اتم هیدروژن

ب) انحراف نور حاصل از انتقال الکترون از لایه ۴ به ۲ در اتم هیدروژن- نور رنگ شعله مس پس از عبور از منشور

پ) انحراف نور رنگ شعله مس- نور رنگ شعله لیتیم پس از عبور از منشور

ت) فاصله خطهای طیف نشری خطی هیدروژن بین خطوط پر انرژی‌تر مرئی- فاصله بین خطوط کم‌انرژی‌تر مرئی

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۴۲- در مورد اتم‌های A، B، C و D، چند مورد از عبارت‌های زیر، درست‌اند؟ (نماد عنصرها فرضی است).

آ) اتم B مربوط به عناصر دسته d و اتم D مربوط به عناصر دسته p است.

ب) اتم A نخستین عنصر دسته d بوده و یون پایدار آن به آرایش الکترونی گاز نجیب آرگون می‌رسد.

پ) در آخرین زیرلایه اتم C، پنج الکترون وجود دارد.

ت) اتم B دارای ۸ الکترون با $n+1=4$ است.

ث) اتم‌های A و B در مجموع ۱۱ الکترون با عدد کوانتومی ۲ دارند.

۱ (۴)

۲ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۴۳- اگر آرایش الکترونی عناصر A و B به ترتیب به زیرلایه‌های $3p^4$ و $3s^2$ ختم شوند، می‌توانند با هم ترکیب ... با فرمول شیمیایی ... را تشکیل دهند که در آن نسبت کاتیون به آنیون مشابه ترکیب ... است. (گزینه‌ها از راست به چپ خوانده شوند).(۱) کووالانسی - B_2A - سدیم اکسید(۲) یونی - B_3A_2 - آلومینیم اکسید(۳) یونی - BA₂ - منیزیم کلرید

۴۴- مطابق جدول زیر، نسبت شمار آنیون‌ها به کاتیون‌ها در ردیف ... از ستون اول با نسبت شمار کاتیون‌ها به آنیون‌ها در ردیف ... از ستون دوم

۲	۱	ستون ردیف
سدیم اکسید	لیتیم برمید	۱
پتاسیم سولفید	پتاسیم نیترید	۲
کلسیم یدید	منیزیم اکسید	۳
آلومینیم فلورید	کلسیم نیترید	۴

برابر است. (گزینه‌ها از راست به چپ خوانده شود).

۱ - ۴ (۱)

۲ - ۳ (۲)

۴ - ۲ (۳)

۳ - ۱ (۴)

۴۵- کدام یک از عبارت‌های بیان شده درباره نیتروژن صحیح نیست؟

(۱) برای افزایش زمان ماندگاری مواد غذایی، از فرم گاز آن در بسته‌بندی‌ها استفاده می‌شود.

(۲) تبدیل شدن آن به فرم قابل جذب توسط گیاه، به دخالت جانداران ذره‌بینی نیاز دارد.

(۳) تهیه نمونه خالص از آن، طی فرایند تقطیر جزء‌به‌جزء هوای مایع در مقایسه با آرگون، دشوارتر است.

(۴) نمونه‌های بیولوژیک مورد استفاده در پزشکی را می‌توان در ظرف حاوی آن نگهداری کرد.

نقطه جوش (°C)	گاز
-۱۹۶	نیتروژن
-۱۸۳	اکسیژن
-۱۸۶	آرگون
-۲۶۹	هليم

- با توجه به جدول رو به رو، چند عبارت درست است؟
- گاز اکسیژن نسبت به بقیه گازها، آسان‌تر مایع می‌شود.
  - در تقطیر جزء‌های مایع، جداسازی گاز نیتروژن و آرگون کامل بسیار دشوار است.
  - اگر هوای مایع با دمای -190°C تا -200°C گرم گردد، آرگون و نیتروژن به صورت گاز جدا می‌شوند.
  - مقدار ناچیزی از هليم در لایه‌های زیرزمینی و مقدار بیشتری از آن در هوایکره یافت می‌شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- چه تعداد از عبارت‌های زیر، جمله داده شده را به درستی کامل می‌کند؟

«گاز آرگون ...»

- فراوان‌ترین گاز نجیب موجود در هوایکره است.
- در مقایسه با اکسیژن نقطه جوش پایین‌تر و نسبت به نیتروژن نقطه جوش بالاتری دارد.
- به عنوان محیط بی‌اثر در جوشکاری و برش فلزها و در ساخت لامپ‌های رشته‌ای به کار می‌رود.
- همانند گاز کربن مونوکسید، بی‌رنگ و بی‌بو است.

۲ (۴)

۴ (۳)

۱ (۲)

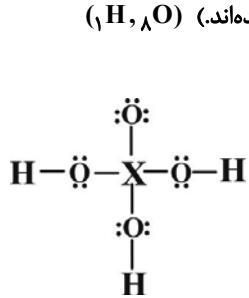
۳ (۱)

۴۸

- (۱) با افزایش مقدار کربن دی‌اکسید محلول در آب، مرجان‌ها با اسکلت آهکی به دلیل افزایش خاصیت بازی آب از بین می‌روند.
- (۲) میل ترکیبی هموگلوبین خون با گاز کربن مونوکسید بیش از 2000 برابر اکسیژن است.
- (۳) سوختن منیزیم با ایجاد نور سفید همراه است و اکسید حاصل می‌تواند باعث افزایش pH آب شود.
- (۴) از سوختن کامل گاز شهری گاز بی‌رنگ، بی‌بو و سمی کربن مونوکسید تولید می‌شود.

- نسبت شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی به جفت الکترون‌های پیوندی در کدام مولکول، دو برابر همین نسبت در مولکول CO_2 است؟

 SO_3 (۴) PCl_3 (۳) CO (۲) CH_2O (۱) ^{16}S (۱) ^{17}N (۲) ^{75}Br (۳) ^{29}Si (۴)

شیمی (۱) - آشنا

۵۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر، در مورد هفت ایزوتوپ هیدروژن که در کتاب درسی آمده است، نادرست می‌باشد؟

آ) نمونه طبیعی هیدروژن مخلوطی از سه ایزوتوپ است که در یک مورد آن‌ها تعداد همه ذره‌های زیر اتمی با هم برابر است.

ب) در بین ایزوتوپ‌های ساختگی آن، پایدارترین ایزوتوپ دارای نماد شیمیایی H^5 است.

پ) تعداد نوترون‌های سبک‌ترین ایزوتوپ ساختگی آن، سه برابر تعداد نوترون‌های پایدارترین ایزوتوپ آن است.

ت) در بین ایزوتوپ‌های طبیعی آن، یک رادیوایزوتوپ وجود دارد.

(۱) ۴

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۵۲- فرض کنید در طبیعت برای عنصر X_{۷۷} سه ایزوتوپ X_1 ، X_2 و X_3 که به ترتیب از راست به چپ جرم‌شان افزایش می‌یابد و فراوانی X_1

X_2 برابر X_3 و 3 برابر X_2 است. اندازه اختلاف نوترون‌های ایزوتوپ X_2 با هر یک از دو ایزوتوپ دیگر برابر 3 می‌باشد. اگر جرم اتمی میانگین

این عنصر تقریباً برابر 70 باشد، جرم اتمی ایزوتوپ سبک‌تر کدام است؟

۶۷/۸ (۴)

۶۹/۲ (۳)

۷۱ (۲)

۶۸/۰۹ (۱)

۵۳- با توجه به جدول زیر، داده‌های کدام ردیف‌های آن، درست است؟ (نماد عنصرها فرضی است).

ردیف	ویژگی‌ها	Z	X _۲	X _۱	D	A
۱	شماره گروه عنصر در جدول تناوبی	۱۱	۴	۸	X _۲	A
۲	تفاوت شمار الکترون‌ها و نوترون‌ها	۷	۴	۴	X _۱	D
۳	نسبت شمار الکترون‌های دارای $=1$ به $=2$ در اتم	۰/۷	۴	۱/۴	X _۲	A

۳ ، ۲ (۴)

۳ ، ۲ ، ۱ (۳)

۳ ، ۱ (۲)

۲ (۱) فقط

۵۴- اگر در آرایش الکترونی اتم عنصر X از دوره چهارم جدول تناوبی، 10 الکترون با $5+n=1$ وجود داشته باشد، کدام گزینه در مورد عنصرهایی با این ویژگی درست است؟

(۱) می‌تواند در دسته p جدول تناوبی عناصر باشد.

(۲) آرایش الکترونی یون پایدار آن مشابه هیچ‌یک از گازهای نجیب نخواهد بود.

(۳) تعداد الکترون‌های بیرونی ترین زیرلایه آن برابر 2 است.

(۴) رنگ شعله سوختن سولفات آن، سبز است.

۵۵- با توجه به داده‌های جدول زیر، کدام مطالب درست است؟ (عنصرهای با نماد فرضی X، E، D و A در دوره چهارم جدول تناوبی جای دارند).

یون‌ها				ردیف	ویژگی‌ها
A ⁻	D ²⁺	E ³⁻	X ³⁺		
۸	۱۷	۸	۱۴	۱	شمار الکترون‌های آخرین لایه اشغال شده
۱۰	b	a	۶	۲	شمار الکترون‌های دارای عدد کواتومی $=2$
۲/۲۵	۲	۲/۲۵	۲	۳	نسبت شمار الکترون‌های دارای عدد کواتومی $=1$ به $=1$ $=0$

● عدد اتمی عنصر A، برابر مجموع عدددهای ردیف ۲ جدول داده شده است.

● تفاوت عدد اتمی عنصر X با فلز گروه اول هم دوره‌اش، برابر 8 است.

● عنصر E در واکنش با عنصر با نماد فرضی M_{۱۳}، ترکیبی با فرمول شیمیایی ME تشکیل می‌دهد.

● بار کاتیون D در ترکیب‌هایش، همانند بار کاتیون عنصر ۳۱ جدول تناوبی در ترکیب‌هایش است.

۴ (۴)

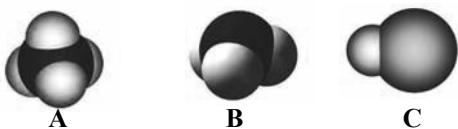
۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۵۵- با توجه به شکل‌های A، B و C که مدل فضا پرکن ترکیب‌های هیدروژن‌دار سه عنصر دوره دوم جدول تناوبی را نمایش می‌دهند، چه تعداد از عبارت‌های زیر به درستی بیان شده است؟

- از ترکیبات روبه‌رو، دو عدد آن‌ها مولکولی و یک عدد آن‌ها یونی می‌باشد.
- تعداد الکترون‌های موجود در پیوندهای شکل B، چهار برابر تعداد الکترون‌های موجود در پیوندهای شکل C می‌باشد.
- همه اتم‌های موجود در شکل‌های A، B و C از قاعدة هشت‌تایی پیروی می‌کنند.
- تعداد پیوندهای کوالانتسی شکل A، ۴ برابر تعداد الکترون‌های شرکت کرده در پیوند شکل C می‌باشد.

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

(۱) صفر

۵۶- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) جاذبه زمین عاملی است که مانع از خروج گازها از اتمسفر می‌شود.
- ۲) انرژی گرمایی مولکول‌های موجود در هواکره باعث می‌شود تا پیوسته در حال جنبش باشند.
- ۳) در میان گازهای هوا، واکنش‌های شیمیایی گوناگونی رخ می‌دهد که همه آن‌ها برای ساکنان زمین مناسب‌اند.
- ۴) در میان سیاره‌های سامانه خورشیدی، تنها زمین اتمسفری دارد که امکان زندگی را روی آن فراهم می‌کند.

۵۷- کدام گزینه درست است؟

- ۱) از سبک‌ترین گاز جدول دوره‌ای، می‌توان برای خنک کردن قطعات الکترونیکی در دستگاه‌های تصویربرداری استفاده کرد.
- ۲) از گاز نجیبی که حدود ۷٪ حجمی مخلوط گاز طبیعی را تشکیل می‌دهد، برخلاف گاز نجیبی که در ساخت لامپ رشته‌ای به کار می‌رود، می‌توان در جوشکاری استفاده کرد.
- ۳) اگر گازهای نجیب موجود در هواکره را با توجه به درصد حجمی آن‌ها در هوای پاک و خشک مرتب کنیم؛ با ترتیب Ar > He > Ne > Kr مواجه می‌شویم.

۴) اگر گازهای موجود در هوای خشک را به ترتیب درصد حجمی آن‌ها مرتب کنیم، سومین و ششمین گاز آن می‌تواند کاربرد یکسانی داشته باشند.

۵۹- در میان ترکیبات زیر، چند ترکیب مولکولی به درستی نام‌گذاری شده است؟

• CuO : مس (II) اکسید	• CoO : کربن دی اکسید	• NO : نیتروژن مونوکسید
• N ₂ O ₄ : دی نیتروژن پنتا اکسید	• CrF ₃ : کروم تری فلورید	• PCl ₃ : فسفر (III) کلرید

۴) صفر

۳ (۳)

۲ (۲)

(۱)

۶۰- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) واکنش سوختن گوگرد، یکی از مراحل تولید سولفوریک اسید است.
- ۲) با افزودن آهک به خاک، با کاهش pH، مقدار و نوع مواد معدنی در دسترس گیاه تغییر می‌کند.
- ۳) واکنش سوختن زغال سنگ با مقدار کافی گاز اکسیژن به صورت «نور و گرما+ کربن دی اکسید+ گوگرد دی اکسید+ بخار آب → اکسیژن+ زغال سنگ» است.
- ۴) استفاده در جوشکاری کاربرد مشترک آرگون و هلیم است.

٣٠ دقیقه

**مجموعه، الگو و دنباله / متنیات / توان های گویا
و عبارت های جبری / معادله ها و نامعادله ها**
**فصل ۱ تا فصل ۳ و فصل ۴ تا پایان معادله
درجه دوم و روش های مختلف حل آن**
صفحه های ۱ تا ۷۷

۱۶- در یک مدرسه از ۶۰ نفر دانشآموز پایه دهم، ۳۲ نفر به هر دو درس ریاضی و شیمی علاقه‌مند هستند. همچنین ۴۹ نفر به حداقل یکی از این دو درس علاقه‌مند می‌باشند. مجموع حداقل و حداقل تعداد دانشآموزانی که به دویس شیمی علاقه ندارند، کدام است؟

- ၁၈ (၃) ၃၂ (၁)
၄၃ (၄) ၃၉ (၃)

٦٢- اگر جملة عمومی دنباله $\dots, 25, 12, 3, -2$ به صورت $t_n = an^2 + bn + c$ باشد، جملة $\dots, 25, 12, 3, 2$ دنباله حسابی با جملة اول a و قدرنسبت c کدام است؟

- ۳۷ (۴)   ۳۸ (۳)   -۵۵ (۲)   -۵۸ (۱)

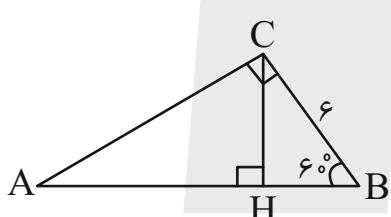
۶۳- بین دو عدد $x^3 + 5x$ و $-2x$ پنج واسطه حسابی درج کرده‌ایم. اگر مجموع کوچکترین و بزرگترین واسطه برابر با ۷۹ باشد، اختلاف کوچکترین و بزرگترین واسطه کدام است؟

- ۳۹ (۴)   ۳۸ (۳)   ۲۹ (۲)   ۲۸ (۱)

۶۴- در یک دنباله هندسی غیرثابت و صعودی با جملة عمومی a_n و قدرنسبت q , جملات اول, چهارم و سیزدهم, سه جمله متوالی یک دنباله حسابی, را تشکیل می‌دهند. اگر $(q^3+1)(q^6+1) = 2^k$ باشد, مقدار k کدام است؟ (۱)

- 1 (4)   3 (3)   5 (5)   7 (1)

۶۵- با توجه به شکل مقابل مساحت مثلث ACH چند برابر مساحت مثلث BCH است؟

- ۱ (۱)

۶۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر، صحیح نمی‌باشند؟

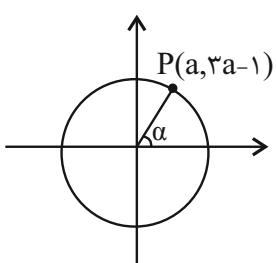
الف) اگر $30^\circ < \alpha < 120^\circ$ باشد، $\frac{1}{2} < \sin \alpha < \frac{\sqrt{3}}{2}$ است.

ب) اگر $|\sin \alpha - \cos \alpha| = \cos \alpha - \sin \alpha$ باشد، $0^\circ < \alpha < 45^\circ$ است.

پ) در ریع دوم دایره مثلثاتی با افزایش اندازه کمان، مقدار سینوس کمان افزایش می‌پابد.

ت) پایه‌ای پرای x وجود دارد که در آن مقدار $\sin x$ ثابت بماند.

- 1 18 2 18 3 18 4 18

٦٧- نقطه P روی دایره مثلثاتی قرار دارد. حاصل کدام است؟

- $$\begin{array}{rcl} \frac{-\nabla \lambda}{\Delta t} & (2) & \frac{-\Delta \mathbf{v}}{\nabla \lambda} & (1) \\ \frac{-\Delta \lambda}{\nabla \mathbf{v}} & (4) & \frac{-\nabla \mathbf{v}}{\Delta \lambda} & (3) \end{array}$$

- ۶۸- در صورتیکه داشته باشیم $\frac{\sin \theta + \cos \theta}{\tan^2 \theta}$ مقدار کدام می‌تواند باشد؟

- $$\frac{2\sqrt{6}}{8} \text{ (F)} \quad \frac{\sqrt{16}}{8} \text{ (T)} \quad \frac{2\sqrt{5}}{8} \text{ (T)} \quad \frac{\sqrt{6}}{8} \text{ (F)}$$

۶۹- اگر x زاویه‌ای حاده باشد و $\sqrt{\frac{1+\sin x}{1-\sin x}} - \tan x = \sqrt{5}$ کدام است؟

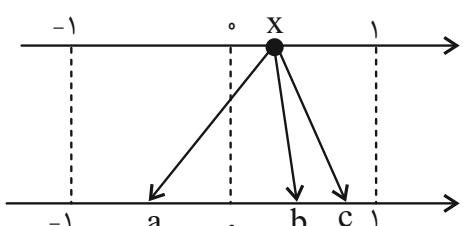
$\frac{25}{16} (4)$

$\frac{4}{17} (3)$

$\frac{17}{4} (2)$

$4 (1)$

۷۰- اعداد a , b و c ریشه‌های دوم و سوم عدد x هستند. اگر این سه عدد جملات متولی دنباله‌ای حسابی باشند، ریشه ششم مثبت x کدام است؟

$\frac{3}{4} (2)$
 $\frac{1}{3} (4)$

$\frac{1}{4} (1)$
 $\frac{2}{3} (3)$

۷۱- حاصل عبارت $A = \sqrt[5]{(-2)^3} \times \sqrt[3]{2} \times \sqrt[6]{(-1)^4}$ کدام است؟

$-\sqrt[5]{128} (4)$

$-\sqrt[5]{256} (3)$

$\sqrt[5]{128} (2)$

$\sqrt[5]{256} (1)$

۷۲- حاصل عبارت $A = \sqrt{2} \times \sqrt[3]{\sqrt{2}} \times \sqrt[4]{\sqrt[3]{2}} \times \dots \times \sqrt[10]{\sqrt[9]{2}}$ کدام است؟

$20\sqrt[20]{2^{19}} (4)$

$20\sqrt[19]{2} (3)$

$10\sqrt[10]{2^{10}} (2)$

$10\sqrt[9]{2^9} (1)$

۷۳- اگر $9^x + 3^{-x}$ باشد، حاصل $3^x + 3^{-x}$ کدام است؟

$2\sqrt{3}-1 (4)$

$1-\sqrt{3} (3)$

$2+\sqrt{3} (2)$

$1+\sqrt{3} (1)$

۷۴- اگر $x^2 + 5x - 1 = 0$ باشد، حاصل $A = \frac{x^6 - 1}{x^3}$ کدام است؟

$-140 (4)$

$-135 (3)$

$135 (2)$

$140 (1)$

۷۵- اگر $(x+1)(x+2)(x+3)(x+4) + 5x + 2 = 0$ باشد. حاصل $x^3 + 5x + 2 = 0$ کدام است؟

$6 (4)$

$2 (3)$

$8 (2)$

$4 (1)$

۷۶- اگر به ازای دو عدد گویا x و y رابطه $\frac{x}{\sqrt{10}-3} + \frac{y}{\sqrt{10}+3} = 4\sqrt{10}$ برقرار باشد، $\sqrt{3x+y}$ کدام است؟

$2\sqrt{2} (4)$

$2 (3)$

$\sqrt{2} (2)$

$1 (1)$

۷۷- در حل معادله $3x^2 - 7x + 4 = 0$ به روش مریع کامل سازی به معادله $3(x-a)^2 + b = 0$ رسیده‌ایم. حاصل $a+b$ کدام است؟

$\frac{5}{4} (4)$

$\frac{39}{36} (3)$

$\frac{12}{13} (2)$

$\frac{14}{12} (1)$

۷۸- اگر $x = 2 + \sqrt{b}$ ریشه معادله $x^2 = 4x + a$ باشد، طول بازه (a, b) کدام است؟

$2 (4)$

$3 (3)$

$4 (2)$

$5 (1)$

۷۹- اگر $a - \sqrt[3]{\sqrt{a+11}} = \sqrt[3]{16}$ باشد، حاصل $a - \sqrt[3]{2\sqrt{a+11}}$ کدام است؟

$1 (4)$

$2 (3)$

$3 (2)$

$4 (1)$

۸۰- اگر $x_1 < \theta < 90^\circ$ و x_2, x_1 ریشه‌های معادله $\frac{1}{x_1^4+1} + \frac{1}{x_2^4+1} = \sqrt[4]{\tan \theta} + \sqrt[4]{\cot \theta}$ باشد، حاصل $\frac{1}{\sin^4 \theta \cos^4 \theta}$ کدام است؟

$1 (4)$

$\frac{1}{\sin^4 \theta \cos^4 \theta} (3)$

$\cos^4 \theta (2)$

$\sin^4 \theta (1)$

**دانشآموز عزیز، سوالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود،
دقت نمایید تا گزینه‌ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.**

دفترچه سؤال ?

عمومی دهم (رشته ریاضی و تجربی) ۱۴۰۳ دی ۲۸

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
عابی، بیان قرآن (۱)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۰
دین و زندگی (۱)	۲۰	۱۲۱-۱۴۰	۲۰
(بان انگلیسی (۱))	۱۰	۱۴۱-۱۵۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۵۰	—	۵۰

طریق

فارسی (۱)	محمدحسین اسلامی- حسین پرهیزگار- سعید جعفری- محمدرضا زرسنج- الهام محمدی
عابی، بیان قرآن (۱)	رضا خداداده- آرمین ساعدپناه- افشنین کرمیان فرد
دین و زندگی (۱)	محسن بیاتی- محمد رضایی بقا- فردین سماقی- یاسین ساعدی- عباس سیدشبستری- مرتضی محسنی کبیر
(بان انگلیسی (۱))	رحمت‌الله استیری- محمدمهدي دغلاوي- مجتبی درخشان‌گرمی- عقیل محمدی روش

گزینشگران و بر استاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار و قبه برق	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدی	—	سحر محمدزاده نازنین فاطمه حاجیلو	الناظر معتمدی
عابی، بیان قرآن (۱)	رضا خداداده	درویشعلی ابراهیمی، آرمین ساعدپناه	نازنین فاطمه حاجیلو	لیلا ایزدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	امیرمهدي افشار	نازنین فاطمه حاجیلو	محمد صدر انصاری
(اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
(بان انگلیسی (۱))	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدی، هلیا حسینی نژاد	نازنین فاطمه حاجیلو	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حیبیه محبی
مستندسازی	مدیر: مهیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
حروفنگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی‌یاری
ناظر چاپ	حمدی عباسی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

۱۰ دقیقه
مباحث نیم‌سال اول
درس ۱ تا ۹
صفحه‌های ۱۰ تا ۷۱۳

فارسی (۱)

سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود

۱- در موارد کدام گزینه، دو واژه متفاوت با معنای مشترک به کاررفته است؟

- الف) تا چون بر رقعة من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلیت چیست.
- ب) گل به همه رنگ و برازنده‌ی / می‌کند از پرتو من زندگی
- ج) مرد حقه را برگرفت و به خانه رفت و سودای آتش بگرفت.
- د) آهنگ مکر و عداوت کردند تا مگر او را هلاک کنند.

(۴) ب، د

(۳) الف، د

(۲) ج، د

(۱) الف، ب

۲- در عبارات زیر املای کدام واژه نادرست است؟

- الف) ببلان را دیدم که به نالش درآمده بودند از درخت و کبکان از کوه و غوکان در آب و بهایم از بیشه.
- ب) معلم گوزن را رعناء رقم می‌زد. دست از وقب حیوان روان شد. از یال و غارب به زیر آمد. معلم از مخصوصه رسته بود.
- ج) من تازه فهمیدم که در زدن میراب نیست و شصتم خبردار شد.

(۱) غوکان

(۲) غارب

(۳) وقب

(۴) شصتم

۳- الگوی گروه اسمی مشخص شده در بیت «این بوم محنت از پی آن تا کند خراب/ بر دولت آشیان شما نیز بگذرد» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) صفت + اسم + صفت

(۲) اسم + مضافق‌الیه + صفت

(۳) اسم + صفت + مضافق‌الیه

(۴) صفت + اسم + صفت

۴- کدام گزینه در رابطه با بیت زیر صحیح نیست؟

«گوش کن پند ای پسر، وز بهر دنیا غم مخور
گفتمت چون دُر حديثی گر توانی داشت هوش»

(۱) ضمیر پیوسته نقش «متهم» دارد.

(۲) حرف «و» در بیت از نوع ربط است.

(۳) در بیت یک گروه اسمی با وابسته پسین به کار رفته است.

(۴) «پند» مفعول است.

۵- در کدام گزینه هر دو « فعل امر » و « مضارع اخباری » وجود دارد؟

(۱) از آموختن ننگ مدار تا از ننگ رسته باشی.

(۲) شاد و بی غم بزی که شادی و غم / زود آیند و زود می‌گذرند

(۳) هنگام سپیده دم خروس سحری / دانی ز چه روی همی کند نوحه‌گری؟

(۴) در آبگیری سه ماهی می‌زیستند، روزی دو صیاد بر آن آبگیر بگذشتند.

۶-در کدام بیت آرایه‌های رویه‌رو با آن مطابقت ندارد؟

کز همه شیرین سخنی گوش ماند (حس‌آمیزی، جناس همسان)

(۱) لیک چنان خیره و خاموش ماند

ندید اندر جهان تاراج غم را (حسن تعلیل، تشخیص)

(۲) چو سرو از راستی برزد عالم را

هر جا که تویی تفرّج آن جاست (مجاز، کنایه)

(۳) ما را سر باغ و بوستان نیست

فتنه‌انگیز جهان نرگس جادوی تو بود (مجاز، استعاره)

(۴) عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت

۷-در همه گزینه‌ها «سجع» وجود دارد، بهجز ...

(۱) همه‌کس را عقل خود به کمال نماید و فرزند خود به جمال.

(۲) مُلک بی دین باطل است و دین بی ملک، ضایع.

(۳) از او آن صفت می‌زاید و از من این صورت می‌آید.

(۴) نیکو خو بهتر هزار بار از نیکورو.

۸-مفاهیم «دعوت به مبارزه، مروت و جوانمردی، پایبندی به پیمان، اظهار عجز و ناتوانی» به ترتیب، از کدام ابیات به دست می‌آید؟

چو علی که می‌تواند که به سر برد وفا را؟

الف) چو به دوست عهد بندد ز میان پاک بازان

چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا؟

ب) بهجز از علی که گوید به پسر که قاتل من

متحیّرم چه نامم شه ملک لافتی را؟

ج) نه خدا توانمش خواند، نه بشر توانمش گفت

از ریشه بنای ظلم برکند

د) برکن ز بن این بن‌اکه باید

۴) الف، د، ج، ب

۳) د، ج، الف، ب

۲) ب، ج، د، الف

۱) د، ب، الف، ج

۹-معنای بیت: «چو خود را به چشم حقارت بدید/ صدف در کنارش به جان پرورید» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) چون خود را کوچک و بی‌ارزش دانست، صدف با میل و رغبت او را در آغوش خود پرورش داد.

(۲) چو خود را حقیر دید، صدف او را همانند جان خود دانست و موجب بزرگی او شد.

(۳) همانند خود، او را حقیر دانست ولی صدف، او را از صمیم قلب پروراند.

(۴) صدف هنگامی که حقارت و بیچارگی او را دید، تصمیم گرفت او را چون جان خود پرورش دهد.

۱۰-با توجه به مفهوم کلی بیت «سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری/ که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد» کدام گزینه درست است؟

۲) طلب وفاداری محبوب در مسیر عشق

(۱) جان‌فشاری بی قید و شرط عاشق

۴) بخشش و دلسوزی

(۳) بزرگمنشی و مهربانی

۱۰ دققه

مباحث نیمسال اول

درس ۱ تا ۱۴

صفحه ۱ تا ۶۱

عربی، زبان قرآن (۱)

۱۱۱- عین الخطأ عن الإجابات:

۱) كيفَ وجدتَ إیران؟ إنَّ إیرانَ بلادَ جميلةٌ جدًا!

۲) هل حضرْتُكَ من الكويت؟ لا؛ أنا من باکستان!

۳) من أىٰ مدینةِ أنتِ؟ غابات مدینتنا خضراءُ!

۴) كمَ مرَّةً جئتَ إلى إیران؟ جئتُ للمرَّةِ الثانيةِ!

■■ عین الأصح و الأدق فی الجواب للترجمة (۱۱۲ - ۱۱۶):

۱۱۲- «ربَّنا أعْطَنَا صَبَرًا وَ ثَبَّتَ أَقْدَامَنَا وَ انْصَرَنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ!»:

۱) پروردگارا، به ما صبر و شکیبایی بده که با آن بتوان قدمهای خود را استوار ساخته و بر جمعیت کافران پیروز شویم!

۲) خداوندا، به ما صبری بده که قدم خود را محکم برداریم و ما را بر قوم ستمگران یاری کن!

۳) پروردگارا، بر ما صبر عطا کن و گامهای ما را استوار کن و ما را بر قوم کافر یاری کن!

۴) بارالها، صبری را به ما اهدا کن که گامهایمان را با آن استوار و محکم کنیم و گروه ستمکاران را یاری دهیم!

۱۱۳- «قُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِللهِ فَاتَّهَظُرُوا إِنَّمَا مَعَكُم مِّنَ الْمُنْتَظَرِينَ!»:

۱) بگو غیب فقط از آن خداوند است پس منتظر باشید همانا من نیز همراه شما از منتظران هستم!

۲) بگو به راستی غیب از آن خداوند است پس منتظر بمانید من نیز در انتظار هستم!

۳) بگو آگاهی به غیب برای خداوند است و منتظر باشید همانا من هم مانند شما از منتظرانم!

۴) گفت غیب و نهان تنها از آن خداوند است پس باید منتظر باشید چون من از منتظران هستم!

۱۱۴- «قدْ فَرَقَ إِصْرَارُنَا عَلَى الْخَلِافِ وَ الْعُدُوانِ النَّاسَ فِي الْأَرْضِ فَتَفَرَّقُوا!»:

۱) اصرار بر تخلف و دشمنی‌ها، سبب پراکنده شدن مردم در زمین شده است، پس از یکدیگر پراکنده شدند!

۲) پافشاری ما بر اختلاف و دشمنی، مردم را در زمین پراکنده ساخته است، پس پراکنده شدند!

۳) مردم را به دلیل اصرار ما بر اختلاف و دشمنی در زمین پراکنده کردند، پس از یکدیگر جدا شدند!

۴) پافشاری مردم بر اختلافات و دشمنی، آن‌ها را متفرق کرده است، پس در کره زمین پراکنده شدند!

۱۱۵- عین الخطأ:

۱) الله هو الَّذِي يَسْطُطُ رحْمَتَهُ فِي الْأَرْضِ! خدا همان کسی است که رحمتش را در زمین می‌گستراند!

۲) اُنْظُرْ إِلَى هَذِهِ الصُّورِ حَتَّى تُصَدِّقَ!؛ به این تصویرها نگاه کن تا باور کنی!

۳) أَنْتَ تُشَاهِدُ نَزْوَلَ الْمَطَرِ وَ النَّلْجَ مِنَ السَّمَاءِ!؛ شما پایین آمدن باران و برف را از آسمان می‌بینید!

۴) أَرِي صَدِيقَي فِي السُّوقِ أَحْيَانًا!؛ گاهی دوستم را در بازار می‌بینم!

١١٦-عین الخطأ:

١) و يُعلّمُهُم الكتاب و الحكمة: و آنها كتاب و حكمت ياد می گیرند!

٢) (قالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ): گفت همانا من می دانم آن چه را که شما نمی دانستید!

٣) (إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَاسْتغفِرْ لِذَنْبِكَ): قطعاً وعدة خداوند حق است پس برای گناهت آمرزش بخواه!

٤) الصَّيْنَ أَوْلُ دُولَةٍ فِي الْعَالَمِ إِسْتَخْدَمَتْ نَقْوَدًا وَرْقَيَّةً چین اولین کشور در جهان است که پول هایی کاغذی را به کار گرفت!

١١٧-عین الخطأ عن التوضيحات:

١) القائد: رَئِيسُ الْبَلَادِ، الَّذِي يَأْمُرُ الْمَسْؤُولِينَ وَيَنْصَحُّهُمْ لِأَدَاءِ وَاجْبَاتِهِمْ!

٢) التَّعَارُفُ: تَعْرُفُ الْبَعْضُ عَلَى الْبَعْضِ الْآخَرِ!

٣) الخَمِيسُ: جُزٌّ وَاحِدٌ مِنْ خَمْسَةِ!

٤) العَمِيلُ: الَّذِي يَعْمَلُ لِمَصْلَحةِ الْعَدُوِّ!

١١٨-عین الخطأ في اسم الإشارة:

١) هذه الكتب مفيدة لـ تلاميذ المدرسة!

٢) هؤلاء الفلاحون يَعْمَلُونَ فِي الْمَزْرَعَةِ!

٤) هذان المعلمان ناجحان!

٣) هذا الشجرة أشجارها كثيرة!

١١٩-عین الخطأ حسب قواعد العدد و المعدود:

١) النَّجَارُ لا يَقْدِرُ عَلَى أَنْ يَصْنَعَ مُنْضَدَّتِينِ إِثْنَيْنِ فِي يَوْمٍ وَاحِدٍ بِدُونِ شَكٍّ!

٢) لَا أَقْدِرُ عَلَى أَنْ أَعْطِيهِمْ أَكْثَرَ مِنْ ثَلَاثَةَ أَفْلَامٍ وَعِشْرِينَ كِتَابًا فِي هَذَا الْأَسْبُوعِ!

٣) سِيَحْضُرُ الأَسْتَادُ فِي الصَّفَّ بَعْدَ عَشَرَ دَقَائِقَ!

٤) طَالَتُ أَرْبَعَةَ عَشَرَ كِتَابًا لِهَذَا الْكَاتِبِ!

١٢٠-عین ما ليس فيه فعل من باب «إفعال»:

١) أَفْضَلُ النَّاسِ أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ!

٢) ﴿أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾!

٣) أَخْرَجَ الْمُعَلِّمُ قَلْمَهُ وَكَتَبَ عَلَى الْوَرْقَةِ!

٤) القرآن يُعطينا نصائح مُهِمَّةٍ!

۲۰ دقیقه

مباحث نیمسال اول
درس ۱ تا ۶
صفحه‌های ۱۱ تا ۸۰

دین و زندگی (۱)

- ۱۲۱- انسان در ذات خود در جستجوی چیست و برای رسیدن به آن نیازمند چیست؟
 ۱) پاسخگویی به میل بی‌نهایت طلبی و استعدادهای متنوع خود - اعتماد به نفس و توکل به خدا
 ۲) پاسخگویی به میل بی‌نهایت طلبی و استعدادهای متنوع خود - همت بزرگ و اراده محکم
 ۳) رسیدن به سرچشمه خوبی‌ها و زیبایی‌ها - همت بزرگ و اراده محکم
 ۴) رسیدن به سرچشمه خوبی‌ها و زیبایی‌ها - اعتقاد به نفس و توکل به خدا
- ۱۲۲- به ترتیب، موارد زیر در کدام عبارات قرآنی نهفته است؟

- حقیقی‌بودن زندگی اخروی
- نگاه متعالی معتقدان به معاد
- خاستگاه اعتقاد منکرین معاد

- ۱) «إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لِهِيَ الْحَيَاةُ» - «لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ» - «وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ»
 ۲) «إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لِهِيَ الْحَيَاةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ» - «وَلَا هُمْ يَحْرُزُونَ» - «إِنْ هُمْ إِلَّا يَظْنُونَ»
 ۳) «أَمْنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمَلَ صَالِحًا» - «لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ» - «إِنْ هُمْ إِلَّا يَظْنُونَ»
 ۴) «أَمْنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمَلَ صَالِحًا» - «وَلَا هُمْ يَحْرُزُونَ» - «وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ»

۱۲۳- اولین گام برای حرکت در مسیر کمال انسان چیست؟

- ۱) شناخت هدف زندگی انسان
 ۲) شناخت انسان از موجودات و جمادات هستی
 ۳) شناخت عوامل رشد انسان

۱۲۴- در خواست گناهکاران برای بازگشت به دنیا چه زمانی مطرح می‌شود و توجیه این درخواست کدام است؟

- ۱) «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتُ» - «لَعَلَىٰ أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكَتُ»
 ۲) «لَيَجْعَلَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ» - «لَعَلَىٰ أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكَتُ»
 ۳) «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتُ» - «كَلَّا إِنَّهَا كَلْمَةٌ هُوَ قَاتِلُهَا»
 ۴) «لَيَجْعَلَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ» - «كَلَّا إِنَّهَا كَلْمَةٌ هُوَ قَاتِلُهَا»

۱۲۵- آشکار شدن واقعیت اعمال و رفتار و نیات انسان‌ها مرتبط با کدام واقعه است؟

- ۱) دادن نامه اعمال در مرحله دوم قیامت
 ۲) بروپاشدن دادگاه عدل الهی در مرحله دوم قیامت
 ۳) کnar رفتتن پرده از حقایق عالم در مرحله دوم قیامت
 ۴) حضور شاهدان و گواهان در مرحله دوم قیامت

۱۲۶- خداوند پس از بیان آیات سوم و چهارم سوره قیامت، خطاب به کسانی که به انکار معاد می‌پردازند، علت انکار معاد را چه چیزی معرفی می‌کند؟

- ۱) علت انکار آن، مست و مغورو نعمت بودن است.
 ۲) علت آن را اصرار بر گناهان بزرگ برمی‌شمرد.
 ۳) زیرا انسان می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند.
 ۴) چون انسان‌ها تکذیب‌کننده هستند و ویژگی مت加وز و گناهکار بودن را دارند.

۱۲۷- اشخاصی که به خود ظلم کرداند، در جواب پرسش فرشتگان مبنی بر «شما چگونه بودید؟» چه پاسخی می‌دهند و این سؤال و جواب در کدام عالم اتفاق می‌افتد؟

- ۱) ما در سرزمین خود، تحت فشار و مستضعف بودیم. - بربخ
 ۲) ما در سرزمین خود، تحت فشار و مستضعف بودیم. - قیامت
 ۳) انس به دنیا و دلبستگی به آن، مانع از سعادت ما شد - بربخ
 ۴) انس به دنیا و دلبستگی به آن، مانع از سعادت ما شد - قیامت

۱۲۸- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) با دیدن نامه اعمال، برخی بدکاران به انکار اعمال ناشایسته خود روی می‌آورند تا جایی که برای نجات خود از مهلکه، به دروغ سوگند می‌خورند که چنین اعمالی را انجام نداده‌اند.
 ۲) اعمال پیامبران و امامان، معیار و میزان سنجش اعمال قرار می‌گیرد؛ زیرا اعمال آنان عین آن چیزی است که خدا به آن دستور داده است.
 ۳) فرشتگان الهی که در روز قیامت شاهدان دادگاه عدل الهی‌اند، چون ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند و خود نیز از هر خطایی مصون و محفوظاند، بهترین گواهان قیامت‌اند.
 ۴) تمام اعمال انسان در قیامت حاضر می‌شود و انسان عین اعمال خود را می‌بیند.

۱۲۹- از سخنان رسول خدا (ص) در جنگ بدر به کشته شدگان لشکر کفار که فرمود: «آنچه پروردگارمان به ما وعده داده بود، حق یافتیم، آیا شما نیز آنچه پروردگارتان وعده داده بود، حق یافتید؟» کدام مطلب فهمیده می شود؟

- (۱) روح عامل شعر و آگاهی انسان در دنیا و بزرخ است.
- (۲) پاداش و کیفر، نتیجه خود عمل است و انسان ها نمی توانند آن را تغییر دهند.
- (۳) زندگی دنیوی همچون خوابی کوتاه است و جهان آخرت تداوم بخش آن است.
- (۴) تمام اعمال انسان در قیامت حاضر می شود و انسان عین عمل خود را می بیند.

۱۳۰- تعبیر «کراماً کاتبین» در آیه «وَإِنْ عَلِيَّكُمْ لَحَافِظِينَ كَرَامًا كَاتبِينَ» در مورد چه کسانی است و کدام امر اشاره به ویژگی های آنها دارد؟

- (۱) پیامبران - از هر خطای مصون و در امان اند.
- (۲) فرشتگان - از هر خطای مصون و در امان اند.
- (۳) پیامبران - به تمام اعمال انسان واقفاند.

تبديل نمونه سوال‌های امتحانی به تست

۱۳۱- در فرهنگ قرآنی، دریافت حقیقت وجود انسان چه نامیده می شود؟

- (۱) بزرخ
- (۲) توفی
- (۳) آثار ماتاخر
- (۴) آثار ماتقدم

۱۳۲- با توجه به عبارت قرآنی «يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ» چرا گروهی از گواهان قیامت به اعمال انسانها علم دارند؟

- (۱) زیرا همان‌گونه که در دنیا، ناظر و شاهد به اعمال انسان‌ها بوده‌اند، در روز قیامت نیز شاهدان دادگاه عدل الهی هستند.
- (۲) چون اعمال این گواهان عین آن چیزی است که خدا به آن دستور داده است، لذا عیار و میزان سنجش اعمال قرار می‌گیرد.
- (۳) زیرا واقعیت همه چیز از جمله اعمال، رفتار، نیات انسان و نیز حوادث تلخ و شیرینی که در دنیا اتفاق افتاده آشکار می‌شود.
- (۴) به این دلیل که در طول زندگی انسان‌ها، همواره مراقباند و تمامی اعمال انسان‌ها را ثبت و ضبط می‌کنند.

۱۳۳- اگر بفهمیم این جهان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسان‌ها را ندارد، کدام وعده الهی را درک خواهیم کرد؟

(۱) «حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتَ قَالَ رَبُّ ارْجِعُونَ»

(۲) «أَفَحَسِبُتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبْنًا وَأَنْكُمْ إِلَيْنَا لَا تَرْجِعُونَ»

(۳) «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِجَمِيعِكُمْ إِلَيْ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رِبَّ فِيهِ»

(۴) «أَمْ نَجِعْلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ»

۱۳۴- به ترتیب، مراحل دوم قیامت همراه با واقعی آن برای تحقق چه امری است و از بانگ سهمناکی که در روز قیامت آسمان‌ها و زمین را فرا می‌گیرد و همه را غافلگیر می‌کند، با چه عنوان یاد می‌شود؟

- (۱) دریافت پاداش و کیفر - نفح انشقاق
- (۲) دریافت پاداش و کیفر - نفح صور
- (۳) مرگ اهل آسمان‌ها و زمین - نفح انشقاق

۱۳۵- دلایل ضرورت و امکان معاد به ترتیب، مرتکع کننده کدام گره‌های فکری انسان است و کدام ترجمة قرآنی مؤید مورد اول است؟

- (۱) بعد دانستن معاد - ناروا دانستن معاد - «آیا گمان کرداید که شما را بیوهوده آفریدایم»
- (۲) بعد دانستن معاد - ناروا دانستن معاد - «بگو همان خدایی که آن‌ها را برای نخستین بار آفرید و او به هر خلق‌تی دانست»
- (۳) ناروا دانستن معاد - بعد دانستن معاد - «بگو همان خدایی که آن‌ها را برای نخستین بار آفرید و او به هر خلق‌تی دانست»
- (۴) ناروا دانستن معاد - بعد دانستن معاد - «آیا گمان کرداید که شما را بیوهوده آفریدایم»

۱۳۶- عبارت «هیچ چیزی را مشاهده نکردم، مگر این که خدا را قبل از آن، بعد از آن و با آن دیدم.» مربوط به کدامیک از سرمایه‌های انسان است؟

- (۱) اختیار و اراده انسان
- (۲) نفس لومه
- (۳) خداجویی فطری

۱۳۷- بنابر آیات قرآن کریم، افراد بدکار در روز قیامت با مشاهده حقیقت آن جهان و سرانجام خود، به همراه این که آرزو می‌کنند «ای کاش همراه و هم مسیر با پیامبر می‌شدیم» چه آرزوی دیگری را مطرح می‌کنند؟

- (۱) «ای کاش برای این زندگی ام چیزی از پیش فرستاده بودم.»
- (۲) «ای کاش فلان شخص را به عنوان دوست خود انتخاب نمی‌کردیم.»
- (۳) «ای کاش [به دنیا] بازگردانده می‌شدیم و آیات پروردگارمان را تکذیب نمی‌کردیم.»
- (۴) «ای کاش خدا را فرمان می‌بردیم و پیامبر او را اطاعت می‌کردیم.»

۱۳۸- به ترتیب، مانع بیرونی رسیدن به هدف چه نام دارد و جامع ترین و اصلی ترین هدف انسان چیست؟

- (۱) شیطان - تقرب و نزدیکی به خدا
- (۲) نفس امارة - تقرب و نزدیکی به خدا
- (۳) شیطان - بندگی خدا و خدمت به خلق

۱۳۹- چرا گاهی زندگی معتقدان معاد با منکران معاد تفاوتی ندارد و سرنوشت کسانی که راه فراموشی از مرگ را پیش می‌گیرند، کدام است؟

- (۱) به خاطر منحصر کردن زندگی به دنیا و اعتقاد بر اساس ظن و خیال - از دستدادن نشاط به خاطر یاس و نامیدی
- (۲) به خاطر منحصر کردن زندگی به دنیا و اعتقاد بر اساس ظن و خیال - فرو رفتن در منجلاب آلودگی‌ها
- (۳) به علت عدم ایمان و باور قلبی به معاد

۱۴۰- ضرورت معاد با تکیه بر کدام صفات خداوند قابل اثبات است؟

- (۱) قدرت و عدل الهی
- (۲) حکمت و بیگانگی خداوند
- (۳) حکمت و عدل الهی

زبان انگلیسی (۱)

۱۰ دقیقه

مباحث نیمسال اول

دوسن ۲۹۱

مناهج ۱۵ تا ۶۹

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

141- A: Do you have any plans for this weekend?

B: I ... my grandfather and help him paint his house.

1) am going to visit	2) visit
3) will visit	4) visited

142- Scientists are studying the ... bears to learn how they live in their cold homes.

1) white dangerous big	2) dangerous big white
3) white big dangerous	4) big white dangerous

143- I've heard that learning to play the piano can be ... learning a new language.

1) as difficult as	2) more difficult
3) the most difficult	4) difficulter than

144- I love to ... old books because they take me to different times and cultures.

1) destroy	2) carry	3) collect	4) orbit

145- Their best player is ..., so he cannot play in the game this weekend.

1) injured	2) alive	3) famous	4) expensive

146- As you know, ... tests can show important information about your overall health.

1) drop	2) observatory	3) human	4) blood

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

A long time ago, people discovered that microbes can't live in salt. So, they started using salt to keep food fresh and make it last longer. This way, they could store a lot of food and have enough to eat all year round. Using salt to preserve food also helped people take food with them on long trips. Because they could store more food, more people were able to live together, and cities got bigger.

In the past, salt was very important because it was hard to find in many places. It was especially important in countries like China, Turkey, the Middle East, and Africa. In ancient Rome, people even used salt as money. The word "salary," which means the money people earn for working, comes from the Latin word for salt.

Later on, people learned how to get salt from the sea, which made it cheaper. They did this by spreading seawater on dry land. When the water dried up, they collected the salt and sold it.

147- A long time ago, people started using salt because ... .

1) it is very delicious	2) microbes can't live in it
3) it keeps food hot	4) it makes food colorful

148- Which of the following is true about salt, according to the passage?

1) It was useful only a long time ago.	2) It can make people fat and sick.
3) It helped cities become larger.	4) It is a common type of microbe.

149- In which region did people use salt as money?

1) China	2) Turkey	3) Rome	4) Africa

150- The underlined word "it" in paragraph 3 refers to ....

1) salt	2) sea	3) land	4) water

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۲۸ دی

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	همایش اینترنتی
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
ویراستار مستندسازی	سیدمحمد رضا مهدوی
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، فرزاد شیرمحمدی
حروف چینی و صفحه‌آرایی	مصطفومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحهٔ شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعداد تحلیلی

۳۰ دقیقه

* بر اساس متن زیر به سه پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید.

مدیریت کلاس درس، اولین سطح از مدیریت آموزشی است که اهمیت فراوانی در ساخت محیط آموزشی اثربخش برای دانشآموزان دارد. از مهمترین عوامل ساخت چنین محیطی، ویژگی‌های شخصیتی معلم و از این میان، آراستگی ظاهر اوست. از آنجا که معلم، مهمترین الگوی دانشآموزان و رابطه او با دانشآموز - برخلاف روابط خانوادگی که گاه به عادت تبدیل می‌شوند - رابطه‌ای ضابطه‌مند است، می‌باید نسبت به ظاهر خود، چه در پوشش و چه در گفتار پاک، بی‌اعتنای باشد.

آلبرت بندورا، روانشناس مشهور کانادایی امریکایی بود که نظریه‌ی «یادگیری جانشینی» بر پایه‌ی اندیشه‌های اوست. وی در یک آزمایش مشهور، ابتدا ۳۶ کودک را در سالنی قرار داد که در آن فرد بزرگسالی عروسکی بادشده را به شدت کتک می‌زند و سپس ۳۶ کودک دیگر را در سالنی دیگر برد که در آن فرد بزرگسالی با عروسکی مشابه با مهربانی و ملایم برخورد می‌کند. در مرحله‌ی بعدی، همه‌ی ۷۲ کودک را در سالنی پر از اسباب‌بازی بردن و دیدند میزان رفتار پرخاشگرانه با اسباب‌بازی‌ها در گروه نخست، بیش از دو برابر گروه دوم است.

در مدیریت کلاس درس، باید دانست القای تفکرات منفی نیز از عواملی است که به کاهش بازده کلاس می‌انجامد. همچنین از آنجا که بخش عمده‌ای از خلاقیت انسان در دوران ابتدایی زندگی او شکل می‌گیرد، توجه به تفاوت‌های فردی دانشآموزان در اداره‌ی کلاس درس اهمیت ویژه‌ای دارد. از این رو، معلم می‌باید به توانایی‌های متفاوت ذهنی، عاطفی و جسمی دانشآموزان مسلط باشد و روش درست برخورد با هر یک را کشف کند. ممکن است کودکی با میزانی از تشویق و تمجید فعالیت بیشتری انجام دهد و کودکی دیگر، دچار اضطراب منفی شود.

- ۲۵۱- کدام مورد در متن بالا بدیهی فرض شده است؟

- ۱) خلاقیت اکتسابی و آموختنی است، نه ذاتی.
- ۲) آموزگاران عموماً نسبت به ظاهر خود توجه کافی ندارند.
- ۳) القای تفکرات منطقی اثربار سوء در مدیریت کلاس درس دارد.
- ۴) دانشآموزان در کلاس درس رفتارهای پیش‌بینی نشده ندارند.

- ۲۵۲- ارتباط میان بنده‌های نخست و دوم متن، با کدام گزاره بهتر بیان می‌شود؟

- ۱) آموزش مستقیم از آموزش غیرمستقیم قوی‌تر است.
- ۲) آموزگار می‌باید برای مدیریت کلاس درس، هیجانات دانشآموزان را مهار کند.
- ۳) آموزش غیرمستقیم اثرگذاری بیشتری نسبت به آموزش مستقیم دارد.
- ۴) آموزگار می‌باید در گفتار و عمل خود، یکپارچگی داشته باشد.

- ۲۵۳- کدام گزاره با آزمایش بندورا و نتیجه‌گیری او مخالفت بیشتری دارد؟

- ۱) در تمايز بين واقعيت و خيال، توانايي کودکان سه تا شش سال بيشتر از کودکان زير سه سال است.
- ۲) اندازه‌گيری میزان خشونت در جوامع مختلف با يك شاخص ثابت در آزمایش‌های متفاوت، امری اساساً نادرست است.
- ۳) ميل به تقلييد از بزرگسالان، عاملي تأثيرگذار در آزمایش است و نتیجه، لزوماً مفهوم تأثيرپذيری ندارد.
- ۴) میزان خشونت بين دختران و پسران باید با عوامل متفاوتی سنجیده شود، نه يك عامل مشابه.

* بر اساس متن زیر به سه پرسش بعدی پاسخ دهید. متن یک نادرستی نیز دارد.

رابعه‌ی عدویه را که از عارفان نامدار سده‌ی دوم هجری بود، «تاج‌الرجال» لقب داده بودند، به این سبب که در دست یافتن به کمالات معنوی و مراتب عرفانی گوی سبقت را از مردان را بوده بود. بیش از او مهمترین ویژگی تصوف زهد، عبادت و ریاضت افراطی بود اتا او با گذر از «زهدِ بکائین» که به خشکی و ترس آمیخته بود، زهدی عارفانه و عاشفانه را در سلوک عملی خویش پیش گرفت که واضح‌ترین جلوه‌ی آن پرهیز از پرداختن به غیر‌خدا بود؛ رابعه بر یاد خدا همراه با محبت خالصانه فارغ از شوق بهشت و ترس از دوزخ تأکید می‌کرد و این دو را آفت پرستش بی‌شایبه‌ی خداوند می‌دانست. تأکید او بر حبّ خداوند در عین تأکید او بر رعایت شرایط از جمله تقوا و ترك دنیا، از ویژگی‌های متمایز‌کننده‌ی اوست.

۲۵۴- کدام واژه در متن نادرست نوشته شده است؟

(۲) بیش

(۱) سده

(۴) پرهیز

(۳) سلوک

۲۵۵- در متن، واژه‌ی «بکائین» به کدام معنا به کار رفته است؟

(۲) یاران خداوند

(۱) گریه‌کنندگان

(۴) نابودشوندگان

(۳) طاغوتی‌ها

۲۵۶- وجه تمایز نگاه رابعه به زهد، بهشت و جهنم و رابطه‌ی انسان با خداوند را در کدام بیت می‌توان دید؟

(۱) چو پیر سالیک عشقت به می‌حواله کند / بنوش و منظرِ رحمتِ خدا می‌باشد

(۲) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای / فرشتهات به دو دستِ دعا نگه دارد

(۳) سرم به دنیی و عقبی فرو نمی‌آید / تبارک الله از این فتنه‌ها که در سرِ ماست

(۴) هر گنجِ سعادت که خدا داد به حافظ / از یمنِ دعای شب و وردِ سحری بود

۲۵۷- «مریم و برادرش امیر با هم بر سر سال تولد پدرشان اختلاف نظر دارند. مریم می‌گوید پدرشان در سال ۱۳۲۰ به دنیا آمده است ولی امیر سال تولد

پدرش را سال ۱۳۱۸ می‌داند. بیمارستان محلّ تولد پدر امیر و مریم، اطلاعات سال ۱۳۱۸ را ندارد. در اطلاعات سال ۱۳۲۰ این بیمارستان نیز

نامی از پدر امیر و مریم نیست. پس می‌توان نتیجه گرفت پدر امیر و مریم در سال ۱۳۱۸ به دنیا آمده است.» استدلال فوق دقیقاً به شرطی درست

است که ...

(۱) پدر امیر و مریم از مادر امیر و مریم بزرگ‌تر باشد.

(۲) از بین امیر و یا مریم، حداقل یکی، ادعای درستی درباره زمان تولد پدرشان داشته باشد.

(۳) مستندات سال ۱۳۱۸ بیمارستان محلّ تولد پدر امیر و مریم هرگز کشف نشود.

(۴) هیچ کدام از بستگان امیر و مریم نیز سال تولد پدر امیر و مریم را ندانند.

* حروف ابجد، همان حروف عربی است با ترتیب و ارزش عددی زیر:

شماره	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
حروف	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن	س	ع	ف	ص	ق	ر	ش	ت	ث	خ	ذ	ض	ظ	غ
ارزش	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۷	۱
ارزش	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۷	۱

در محاسبات ابجد کبیر، ارزش عددی هر کلمه برابر با مجموع ارزش عددی همهٔ حروف آن است. مثلاً ارزش «سیب»، برابر با $۶۰+۱۵+۲$ است، یعنی ۷۲ و ارزش «هلو» برابر با $۵+۳۰+۶$ یعنی ۴۱ . ضمناً باید «پ»، «ج» را «ب»، «ز» را «ج» و «گ» را «ک» بگیریم. معلوم است که «**ک**» تأثیری در ارزش کلمه ندارند. بر این اساس به چهار پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۵۸-مصراع «مرغ سحر، ناله سر کن!» به کدام سال میلادی ممکن است اشاره کرده باشد؟

۱۹۲۴ (۲)

۱۹۱۳ (۱)

۱۹۴۶ (۴)

۱۹۳۵ (۳)

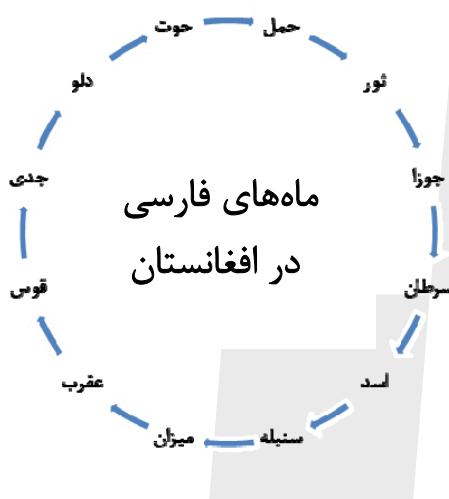
۲۵۹-کدام عدد زیر به نام یک ماه سه‌حرفی در فارسی افغانستان اشاره نمی‌کند؟

۷۸ (۱)

۶۵ (۲)

۱۷ (۳)

۸ (۴)

۲۶۰-بیت زیر با واژه‌ای سه‌حرفی کامل می‌شود. ارزش عدد این حرف در ابجد کدام است؟

«یا ربا به چه سنگی زنم از دستِ غریبی / این کله‌ی ... و سر و مغزِ پکرم را!»

۲۰ (۲)

۱۶ (۱)

۲۸ (۴)

۲۴ (۳)

۲۶۱-واژه‌ای چهار‌حرفی از جدول و مشخصات زیر ساخته می‌شود. این واژه چه معنایی دارد؟

د	ر	ع	ش	ز
ح	ک	ا	م	ت
ل	و	ن	ط	ج
ص	ص	ب	س	ف
ه	ق	خ	ی	ذ

حرف اول، حرف سه خانه در سمت راست یازدهمین حرف ابجد

حرف دوم، دو خانه سمت چپ و یک خانه بالای پانزدهمین حرف ابجد

حرف سوم، چهارمین خانه سمت چپ سومین حرف ابجد

حرف چهارم، سه خانه سمت چپ خانه‌ی بالای سیزدهمین حرف ابجد

(۱) به دنیا آمدن

(۲) یادگرفتن

(۴) از دنیا رفتن

(۳) پیر شدن

۲۶۲- در جدول سؤال قبل، اگر جای دو حرف کنار هم را در ردیف پنجم با هم عوض کنیم، در یکی از ستون‌ها پنج حرف به هم ریخته‌ی نام یک رنگ وجود خواهد داشت. آن دو حرف کدامند؟

(۳) ی - خ

(۱) ذ - ی

(۴) ق - ه

(۳) خ - ق

۲۶۳- پنج ساعت طول می‌کشد تا هشت گرمکن یکسان با پنجاه درصد توان خود، دمای اتاقی با وسعت ۱۰۰ متر مکعب را به حد لازم برسانند. اگر بعد از دو ساعت از آغاز کار، یکی از گرمکن‌ها خاموش و توان دو تای دیگر از گرمکن‌ها هفتاد پنج درصد شود، چند ساعت دیگر طول می‌کشد تا دمای اتاق به حد مورد نیاز برسد؟

۲/۵ (۲)

۲ (۱)

۳/۵ (۴)

۳ (۳)

۲۶۴- عدد جایگزین علامت سؤال الگوی زیر کدام است؟

$2 * 3 = -1$

۲ (۱)

$4 * 1 = 27$

۴ (۲)

$6 * 2 = 256$

۴ (۳)

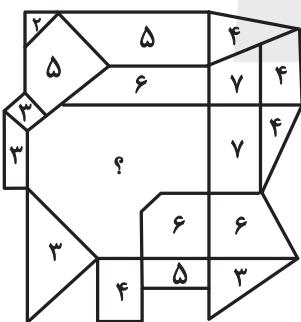
$9 * 8 = 1$

-۲ (۳)

$5 * 8 = -27$

-۴ (۴)

$8 * 6 = ?$

۲۶۵- عدد جایگزین علامت سؤال در الگوی زیر کدام است؟

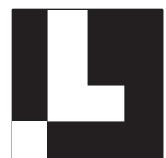
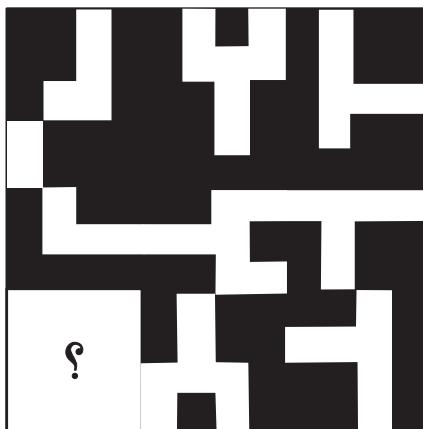
۹ (۱)

۱۰ (۲)

۱۱ (۳)

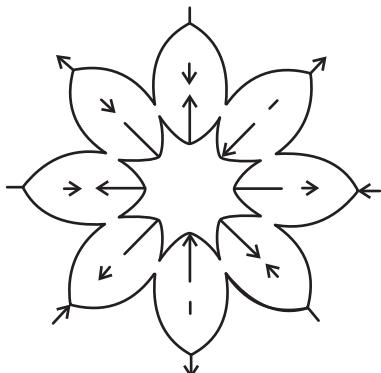
۱۲ (۴)

۲۶۶- کدام گزینه الگوی تصویری زیر را بهتر کامل می‌کند؟

۲۶۷- یکی از پرهای گلبرگ زیر، از الگوی موجود پیروی نمی‌کند. این پره در کدام جهت است؟

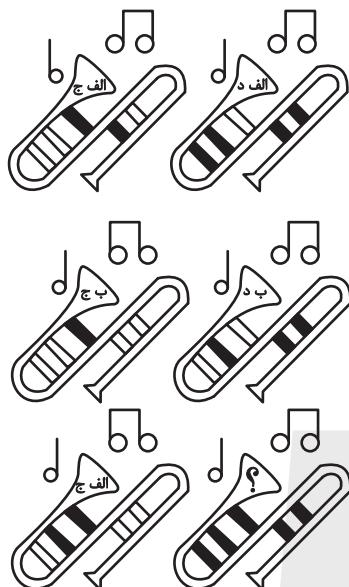
۱) شمال غربی

۲) شمال شرقی

۳) جنوب شرقی

۴) جنوب غربی

۲۶۸- به جای علامت سؤال الگوی کدگذاری زیر، کدام گزینه را می‌توان قرار داد؟

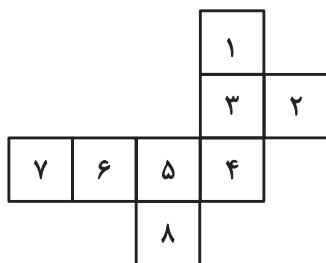
۱) الف، ج

۲) الف، د

۳) ب، ج

۴) ب، د

۲۶۹- با حذف همزمان کدام دو مربع از شکل گسترده زیر، می‌توان از آن مکعب کامل ساخت؟ مکعب را فقط با تا کردن شکل گسترده از روی خطوط رسم شده می‌توان ساخت.

ب) ۱ و ۷

الف) ۱ و ۲

د) ۲ و ۸

ج) ۲ و ۷

ب) ۲، ج

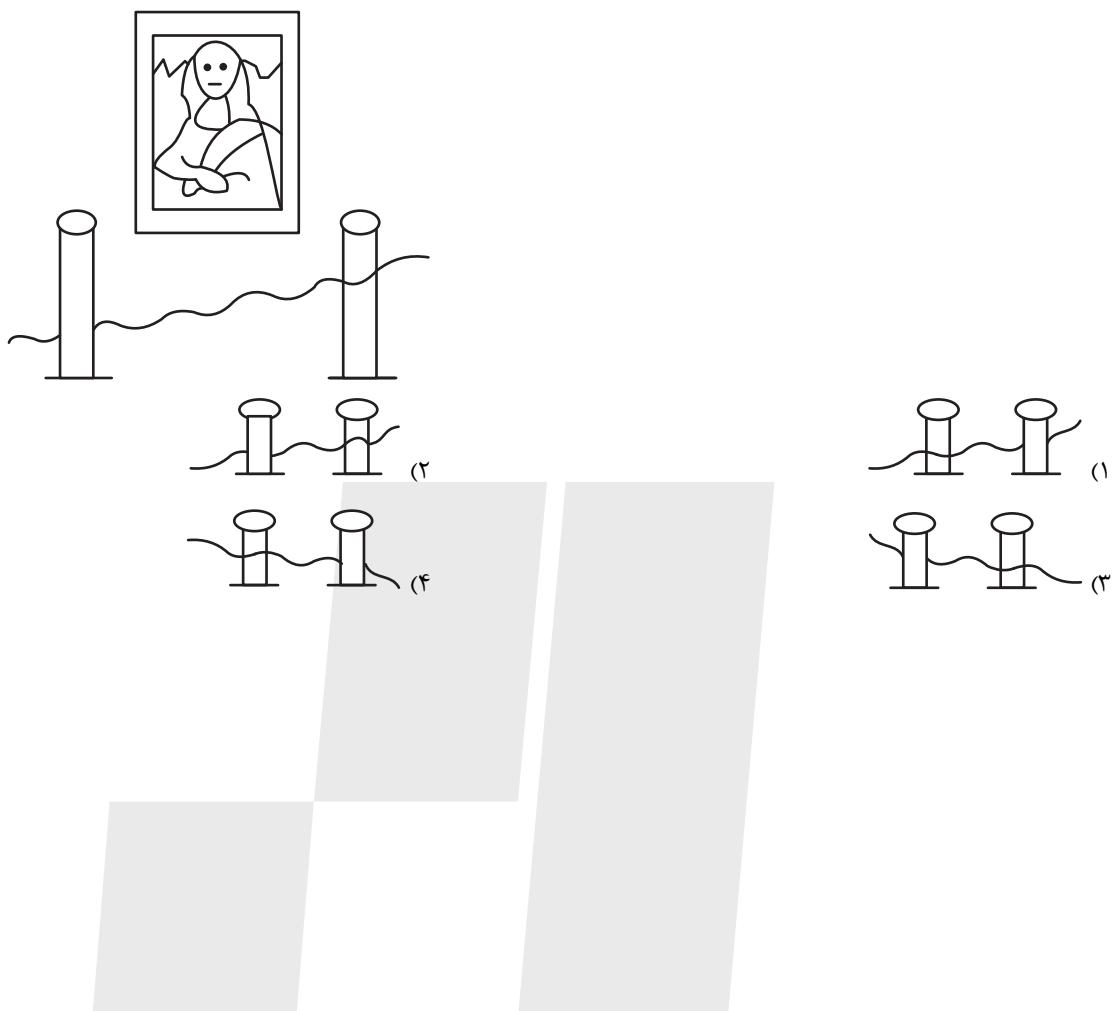
الف، ب

ج) ۴، د

ب، د

۲۷۰-اگر شخص تابلوی زیر چشم دیدن داشت، مانع رو به رویش را شبیه به کدام شکل می‌دید؟

«پاسین احمدی»

۴- گزینه «۱»

فقط مورد (ب) صحیح است.

بررسی همه موارد:

(الف) شبکه عصبی رودهای از شبکه‌های یاخته‌های عصبی در لایه‌های ماهیچه‌ای و زیرمخاطی تشکیل شده است.

(ب و د) شبکه‌های عصبی رودهای می‌توانند مستقل از دستگاه عصبی خودمختار، فعالیت کنند اما دستگاه عصبی خودمختار با آنها ارتباط دارد و بر عملکرد آنها تأثیر می‌گذارد.

(ج) ترشح بzac تحت کنترل اعصاب خودمختار است و در دهان شبکه عصبی رودهای دیده نمی‌شود.

(گوارش و پنب موارد، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸ کتاب درسی)

«امیرحسین قاسمی‌کلو»

۵- گزینه «۲»

وارد ب و ج نادرست می‌باشند.

بررسی همه عبارات:

(الف) ارسطو معتقد بود که نفس کشیدن موجب خنک شدن قلب می‌شود، بر این اساس می‌توان مورد (الف) را درست در نظر گرفت.

(ب) دستگاه تنفس انسان را می‌توان از نظر عملکرد (نه ساختار) به دو بخش هادی و مبادله‌ای تقسیم کرد.

(ج) در بین شبکه‌ای از رگ‌های کوچک وجود دارد که موجب گرم شدن هوا می‌شوند و ترشحات مخاطی در گرم کردن هوا نقشی ندارند.

(د) بر اساس شکل ۷ در صفحه ۳۷ کتاب درسی، حبابک‌ها خارج از کیسه حبابک نیز قابل مشاهده‌اند.

(تbadلات گازی، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷ کتاب درسی)

«امین مهری‌زاده»

۶- گزینه «۲»

مخاط مژکدار در بینی آغاز شده و در سراسر مجاری هادی پس از آن دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یاخته‌های نوع ۲ در دیواره حبابک ظاهری متفاوت داشته و سنگفرشی نمی‌باشند.

گزینه «۳»: در گویی‌های قرمز آنزیم کربنیک‌انیدراز کربن دی‌اکسید را با آب واکنش می‌دهد و سبب تشکیل کربنیک‌اسید می‌شود.

گزینه «۴»: عامل سطح فعال توسط یاخته‌های نوع دوم دیواره حبابک ساخته می‌شود. دیواره نای دارای غضروف‌های نعلی شکل یا C شکل است. نایزک‌ها و نایزک انتهایی و نایزک مبادله‌ای فاقد غضروف‌اند به همین علت می‌توانند تنگ یا گشاد شوند.

(تbadلات گازی، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۹ کتاب درسی)

زیست‌شناسی (۱)

۱- گزینه «۲»

«علی داوری‌نیا»

در درون بری (آندوسیتوز) و برون رانی (اگزوسیتوز) همواره از انرژی استفاده می‌شود. در این روش‌ها بخشی از غشا تغییر کرده و موقعیت مولکول‌های تشکیل‌دهنده آن عوض می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های ۱ و ۳: این موارد در خصوص انتقال فعال صحیح‌اند. دقت

کنید که در انتقال فعال ممکن است مولکول ATP مصرف نشود!

گزینه «۴»: درون بری و برون رانی با تشکیل ریزکیسه همراه است.

ریزکیسه فقط یک غشا دارد!

(دیای زنده، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

۲- گزینه «۱»

اولین سطح سازمان‌بایی که مولکول‌های زیستی در آن تولید می‌شود یاخته‌است و همه جانداران از یاخته تشکیل شده‌اند. اولین سطحی که تعامل بین جانداران دیده می‌شود نیز جمعیت است که شامل افرادی از یک گونه است که در مکان و زمان مشخصی زندگی می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: اندام از چند بافت مختلف تشکیل شده‌است. یاخته شامل همه ویژگی‌های حیات می‌باشد.

گزینه «۳»: سطحی که از چندین اندام تشکیل شده دستگاه است.

اولین سطحی که عوامل غیرزیستی در آن بررسی می‌شود بوم سازگان است و در جمعیت این عوامل بررسی نمی‌شوند!

گزینه «۴»: در جانوران یاخته از سه بخش غشا، هسته و سیتوپلاسم تشکیل شده‌است. دقت کنید سطحی که از چند بوم سازگان با اقلیم مشابه تشکیل شده است زیست بوم است، نه جمعیت!

(دیای زنده، صفحه‌های ۷ تا ۹ کتاب درسی)

۳- گزینه «۳»

روده باریک در لوله گوارش محل فعالیت قوی ترین آنزیم‌های گوارشی می‌باشد. معده بخشی از لوله گوارش است که چین خودگشی‌های موقتی دارد و روده باریک بخشی از لوله گوارش است که چین خودگشی‌های دائمی دارد. ریزپرزهای یاخته‌های پوششی مخاط روده باریک در تماس با محتویات درون آن (کیموس) قرار می‌گیرند. دقت کنید که در معده پرز و ریزپرز نداریم.

سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در ریفلاکس به دنبال کافی نبودن انقباض بنداره انتهای مری محتویات معده به مری برگشته و موجب ایجاد صدماتی به بافت آن می‌شود.

گزینه «۲»: بخشی از روده باریک در سطح پایین‌تری نسبت به روده کور (کوچک‌ترین بخش روده بزرگ) قابل مشاهده می‌باشد.

گزینه «۴»: بافت پوششی سطح درونی معده و روده بافت استوانه‌ای تک‌لایه است که تمام یاخته‌های اشان به کمک غشای پایه به یکدیگر و به بافت پیوندی زیرین متصل می‌شوند.

(گوارش و پنب موارد، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴، ۲۵ و ۲۶ کتاب درسی)

گزینه «۳»: بازماندن همیشگی حبابک‌ها، به علت حجم باقی‌مانده است.
حجم باقی‌مانده در فاصله بین دو تنفس، تبادلات گازی را ممکن نمی‌سازد، بنابراین می‌تواند با موبیگ‌های خونی به تبادل گازهای تنفسی بپردازد.

گزینه «۴»: هوای مرده، به بخش مبادله‌ای نمی‌رسد و همواره در بخش هادی قابل مشاهده است. گندیدی‌شکل شدن دیافراگم به معنی استراحت آن است. توجه داشته باشید حجم ذخیره دمی و هوای مرده با انقباض دیافراگم به شش‌ها وارد می‌شوند.

(تبادلات گازی، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۴ کتاب (رسی))

۱۰- گزینه «۲»

موارد (الف)، (ج) و (د) نادرست هستند. بزرگترین لوب در شش چپ قرار دارد.

(الف) شش چپ نسبت به شش راست اندازه کوچکتری دارد، پس تعداد کیسه‌های حبابکی آن نیز کمتر است.

(ب) با توجه به شکل ۷ فصل ۳ ریست دهم، لوب بالایی شش چپ با ماهیچه دیافراگم (ماهیچه‌ای که در تنفس آرام و طبیعی بیشترین نقش را دارد) دارای مرز مشترک است.

(ج) منظور از آخرین انشعاب از انشعابات نای، نایزک‌های مبادله‌ای هستند. حبابک‌های متصل به نایزک‌های مبادله‌ای یا به صورت منفرد در طول نایزک‌های قرار دارند یا درون کیسه‌های حبابکی (ساختاری شبیه خوشة انگور) دیده می‌شوند.

(د) یاخته‌های نوع دوم و درشت‌خوارها (ماکروفازها) زوائد سیتوپلاسمی دارند. کم تعدادترین یاخته‌های دیواره حبابک، یاخته‌های نوع دوم هستند و درشت‌خوارها جزء یاخته‌های دیواره حبابک محسوب نمی‌شوند.

(تبادلات گازی، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸ و ۴۰ و ۴۱ کتاب (رسی))

۱۱- گزینه «۳»

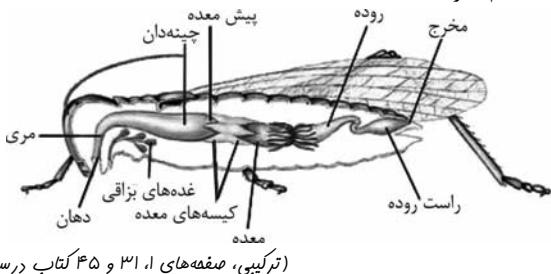
موارد الف و ب و ج صحیح می‌باشند.
بررسی همه موارد:

(الف) تنفس نایدیسی در حشرات وجود دارد و در این روش تنفسی انشعابات پایانی نایدیس‌ها که در مجاورت همه یاخته‌ها وجود دارد بنیست بوده و مایعی در انتهای آن قرار گرفته است.

(ب) یاخته‌های پوششی پیش‌معده همانند سایر یاخته‌ها برای انجام فرایندهای زیستی خود، انواعی از آنزیم‌ها را می‌سازند.

(ج) مواد جذب شده از معده با کمک دستگاه گردش مواد در سراسر بدن جانور پخش می‌شود.

(د) با توجه به شکل زیر ترشحات غده‌های برازی جانور به درون مری جانور تخلیه نمی‌شود و مجرای مشترک غده‌های برازی با مری ارتباط مستقیم ندارد.

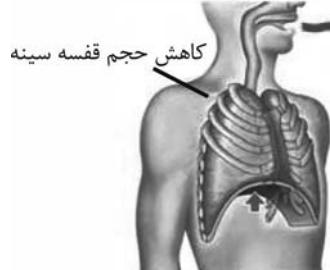
(ترکیبی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۶ کتاب (رسی))

۷- گزینه «۳»

در صورت وقوع فرایند دم («الف»)، حجم آب در ظرف کوچک به سمت بالا رفته و در ظرف بزرگ به سمت پایین می‌آید.

در صورت وقوع فرایند بازدم («ب»)، حجم آب در ظرف کوچک به سمت پایین رفته و در ظرف بزرگ به سمت بالا می‌آید.

بازدم

طبق شکل، در فرایند بازدم برخلاف دم، دیافراگم با غضروفهای دندنه‌های پنجم در یک سطح قرار می‌گیرد.

ساختمان گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ویژگی کشسانی شش‌ها در فرایند بازدم (نه دم) نقش مهمی دارد.

گزینه «۲»: در صورت وقوع دم، نمودار اسپیروگرام روند صعودی دارد نه نزولی!

گزینه «۴»: در فرایند دم ← انقباض دیافراگم و حرکت آن به سمت پایین ← افزایش فشار وارد بر حفره شکمی

در فرایند بازدم عمیق ← انقباض ماهیچه‌های شکمی ← افزایش فشار وارد بر حفره شکمی

(تبادلات گازی، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۳ کتاب (رسی))

۸- گزینه «۸»

موارد الف، ج و د صحیح‌اند.

بررسی همه موارد:

(الف) با توجه به شکل ۴ صفحه ۳۶ کتاب درسی، در داخلی‌ترین لایه مری چین‌خوردگی‌هایی دیده می‌شود.

(ب) با توجه به شکل ۴ دقت کنید لایه زیرمخاط نای در بخش‌های مختلف ضخامت غیریکنواختی دارد.

(ج) لایه غضروفی ماهیچه‌ای ضخیم‌ترین لایه نای می‌باشد که در بخش پشتی خود با لایه خارجی مری تماس دارد.

(د) ضخیم‌ترین لایه مری لایه ماهیچه‌ای می‌باشد که در ابتدای مری از یاخته‌های ماهیچه اسکلتی و در ادامه از یاخته‌های ماهیچه صاف تشکیل شده است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۹ و ۳۶ کتاب (رسی))

۹- گزینه «۱»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حجم باقی‌مانده، جزو ظرفیت حیاتی شش‌ها محسوب نمی‌شود. همان‌طور که می‌دانید، حجم باقی‌مانده از شش‌ها خارج نمی‌شود اما حجم ذخیره دمی با بازدم از درون دستگاه تنفس به بیرون راه پیدا می‌کند. در بازدم، ماهیچه دیافراگم در حالت استراحت است.

گزینه «۲»: انقباض ماهیچه‌های گردنی در دم عمیق (نه بازدم عمیق) صورت می‌گیرد. طی بازدم عمیق، ماهیچه‌های بین دندنه‌ای داخلی و ماهیچه‌های شکمی منتقبض می‌شوند.

«ممکن‌امین قاسمنی»

۱۴- گزینه «۳»

بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لایه ماهیچه‌ای قلبی بیشترین ضخامت را در بین لایه‌های دیواره قلب دارد، این لایه دارای بافت پیوندی متراکم است که یاخته‌هایی با ظاهر دوکی شکل دارد.

گزینه «۲»: برون‌شامه و پیراشامه هر دو دارای بافت پیوندی متراکم هستند، این بافت دارای رشته‌های کلاژن با آرایش موازی است.

گزینه «۳»: درون‌شامه در داخلی‌ترین بخش دیواره قلب قرار دارد، درون‌شامه دارای بافت پوششی با فضای بین یاخته‌ای اندک است ولی دقیقت کنید که این نوع بافت پوششی در درون‌شامه نازک و تک‌لایه است. (نه چندلایه)

گزینه «۴»: درون‌شامه داخلی‌ترین لایه دیواره قلب است و تنها لایه‌ای از دیواره قلب که با آن در تماس است لایه میانی قلب (که بیشتر از یاخته‌های ماهیچه‌ای قلب تشکیل شده است) است، لایه میانی قلب دارای ماهیچه قلبی بوده که یاخته‌های ماهیچه قلبی دارای ارتباط با یکدیگر از طریق صفحات بینابینی (در هم رفته) هستند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۵ کتاب (رسی))

«علی (اوری‌نیا)»

۱۵- گزینه «۲»

لایه درونی قلب در تشکیل و لایه میانی قلب در استحکام دریچه‌های قلبی نقش دارند. موارد الف و د صحیح‌اند.

بررسی همه موارد:

الف) فقط در لایه میانی یاخته‌های ماهیچه‌ای قلبی دیده می‌شوند که برخی از آن‌ها دوهسته‌ای بوده و بسیاری از آن‌ها در تماس با رشته‌های ضخیم کلاژن قرار دارند.

ب) هردو لایه در تماس با بافت پیوندی قرار دارند که ماده زمینه‌ای و انواعی پروتئین مانند کلاژن و کشسان دارد.

ج) مایع بین برون‌شامه و پیراشامه در حرکات روان قلب نقش دارد و هیچ‌یک از این دو لایه با آن تماس ندارند!

د) یاخته‌های ماهیچه قلبی در شبکه هادی قابلیت تحریک خود به خودی دارند. این یاخته‌ها فقط در لایه میانی قرار دارند!

(گردش مواد در بدن، صفحه‌های ۱۶، ۱۵ و ۵۲ کتاب (رسی))

«مبین رفشاری»

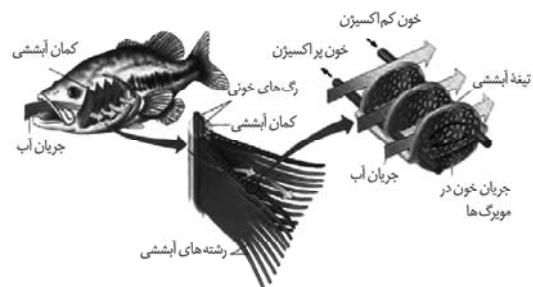
در ستاره دریابی، ماهیان و نوزاد دوزیستان تبادل گازها از طریق آبشش‌ها انجام می‌شود که روشنی بسیار کارآمد است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در ماهیان و نوزاد دوزیستان، آبشش محدود به قسمتی از بدن می‌باشد و کل سطح بدن را فرا نگرفته است.

گزینه «۳»: وجود خون و حرکت آن در مویرگ‌های تیغه آبششی برخلاف جهت عبور آب مربوط به ماهیان و نوزاد دوزیستان می‌باشد. ستاره دریابی فاقد خون و مویرگ است.

گزینه «۴»: مطابق شکل آب ورودی به دهان ماهی بعد از عبور از ساختارهای آبششی از بدن خارج می‌شود، ولی در ستاره دریابی اینگونه نیست.

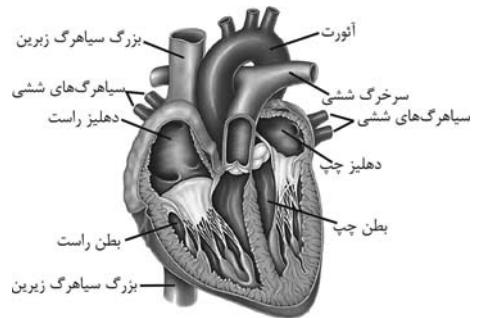
(تبادلات گازی، صفحه ۴۶ کتاب (رسی))

«علی‌اکبر شاه‌حسینی»

۱۳- گزینه «۳»

تنها مورد (ج) نادرست است.

بررسی همه موارد:

(الف) مطابق شکل بالا بر جستگی‌های ماهیچه‌ای درون بطن راست بیشتر از بطن چپ است. (درست)

(ب) عقبی‌ترین دریچه همان دریچه سه‌لختی است که پایین‌ترین دریچه نیز می‌باشد و این دریچه در تماس با خون تیره است. (درست)

(ج) دقیقت کنید که تنها یک سیاهرگ کرونری وارد دهلیز راست می‌شود (لفظ سیاهرگ‌های نادرست است) (نادرست)

(د) در مجاورت انشعابات سیاهرگ و سرخرگ‌های کرونری قلب بافت چربی مشاهده می‌شود، بافت چربی دارای سلول‌هایی با هسته کناری است. (درست)

(ترکیبی، صفحه‌های ۴۱، ۴۹ و ۴۸ کتاب (رسی))

«علی (اوری نیا)

ضخیم ترین لایه قلب لایه میانی (ماهیچه‌ای) می‌باشد که شامل یاخته‌های ماهیچه قلب (ماهیچه عادی و شبکه هادی) و همچنین یاخته‌های بافت پیوندی متراکم می‌باشد. با توجه به شکل کتاب درسی ورودی انتهای روده باریک به روده کور ظاهری دوکی‌شکل داشته و یاخته‌های بافت پیوندی متراکم و ماهیچه صاف نیز ظاهری دوکی‌شکل دارند! هیچ‌کدام از یاخته‌های بافت پیوندی متراکم نمی‌توانند بیش از یک هسته داشته باشند و همگی تک هسته‌ای هستند.

گزینه «۱»: یاخته‌های ماهیچه‌ای قلب از طریق اتصالات سیتوپلاسمی با یکدیگر ارتباط دارند که فقط بعضی از آنها (شبکه هادی) توانایی تولید پیام الکتریکی دارند. اما دقیقت کنید که همه این یاخته‌ها در جایه‌جایی پیام الکتریکی نقش دارند!

گزینه «۲»: همه یاخته‌های ماهیچه قلب توانایی هدایت پیام الکتریکی را دارند ولی فقط بعضی از آنها که شامل یاخته‌های شبکه هادی می‌باشند برای تحریک خود به خودی قلب اختصاصی شده‌اند!

گزینه «۳»: در استحکام دریچه‌های قلب یاخته‌های بافت پیوندی متراکم نقش دارد که با توجه به شکل ۱۷-ب صفحه ۱۶ فصل ۱ کتاب درسی، همه یاخته‌های بافت پیوندی متراکم در تماس با رشته‌های پروتئینی ضخیم کلازن قرار دارند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۶، ۲۶، ۵۱ و ۵۲ کتاب (رسی))

«اصسان مسین زاده»

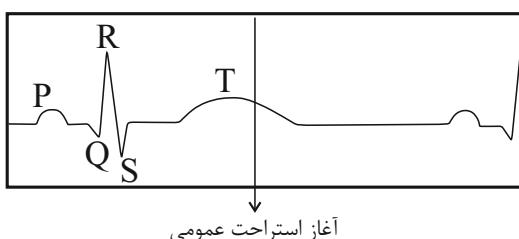
صدای اول قلب در لحظه شروع انقباض بطنی شنیده می‌شود و بالاصله پس از آن، بطن شروع به انقباض می‌کند. در نتیجه فشار وارد شده به سرخرگ‌های متصل به قلب- یعنی سرخرگ ششی و آئورت- افزایش پیدا می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: رسیدن موج انقباضی به نوک قلب در اویل مرحله انقباض بطنی است که به دنبال آن با انقباض بطن و ورود خون به سرخرگ‌ها، حجم خون بطنی کاهش پیدا می‌کند.

گزینه «۳»: صدای قوی و گنگ قلب صدای اول آن است که در لحظه شروع انقباض بطنی شنیده می‌شود. با آغاز انقباض بطنی خروج خون بطن‌ها شروع می‌شود.

گزینه «۴»: دریچه‌های سینی شکل قلبی در لحظه آغاز انقباض بطن‌ها باز می‌شوند. دقیقت کنید که ثبت موج T در نوار قلب در اواخر انقباض بطنی رخ می‌دهد، نه در آغاز آن!

(گردش مواد در بدن، صفحه‌های ۵۰ و ۵۲ تا ۵۴ کتاب (رسی))

«علی (اوری نیا)

«امین مهدی‌زاده»

برون‌شame و پیراشame هر دو دارای بافت پوششی و غشا پایه هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برخی یاخته‌های ماهیچه قلب ویژگی‌هایی دارند که آنها را برای تحریک خود به خودی قلب اختصاصی کرده است. پراکنده‌گی این یاخته‌ها به صورت شبکه‌ای از رشته‌ها و گره‌ها در بین سایر یاخته‌های است که به مجموع آنها شبکه هادی قلب گویند.

گزینه «۲»: در ساختار دریچه‌ها بافت ماهیچه‌ای نداریم، بلکه همان بافت پوششی است که چین خورده و دریچه‌ها را ساخته است. وجود بافت پیوندی در این دریچه‌ها به استحکام آنها کمک کرده است.

گزینه «۳»: یکی از ویژگی‌های یاخته‌های ماهیچه‌ای قلب ارتباط آنها از طریق صفحات بینابینی است. در لایه میانی قلب یاخته‌های بافت پیوندی نیز حضور دارند که قادر صفحات بینابینی می‌باشند.

(گردش مواد در بدن، صفحه‌های ۴۹، ۵۱ و ۵۲ کتاب (رسی))

«علی (اوری نیا)

«علی (اوری نیا)

آخرین مرحله چرخه ضربان قلب مربوط به انقباض (سیستول) بطن‌ها است. در زمان انقباض بطن‌ها دریچه‌های دهلیزی بطنی بسته بوده و تنها زمانی که خون از دهلیزها خارج نمی‌شود همین مرحله است!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دقیقت کنید که عدم انقباض همه یاخته‌های ماهیچه قلب مربوط به استراحت عمومی است.

گزینه «۲»: در همه مراحل چرخه ضربان قلب پیام الکتریکی در قلب منتشر می‌شود. در انقباض بطن‌ها موج T ثبت می‌شود.

گزینه «۴»: در طی انقباض بطن‌ها، دهلیزها در حال پرشدن با خون سیاه‌رگ‌ها می‌باشند.

(گردش مواد در بدن، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵ کتاب (رسی))

«امیرحسین رستمی و غایبی»

«علی (اوری نیا)

بررسی همه موارد: الف) فعالیت الکتریکی منجر به فعالیت مکانیکی (انقباض) می‌شود پس کمی زودتر رخ می‌دهد. (نادرست)

ب) طبق شکل ۱، سه شاخه از آئورت برای خونرسانی ارسال می‌شود. سرخرگ‌های کرونری که قلب را تعذیه می‌کنند در مجاورت دریچه سینی آئورت جدا می‌شوند. (شکل ۴) (نادرست)

ج) طبق شکل ۱، چون قلب در سمت چپ است انشعابی که به سمت راست می‌رود طویل‌تر است؛ مطابق با شکل انشعاب راست از پشت بزرگ سیاه‌رگ زبرین می‌گذرد نه زبرین! (نادرست)

د) بزرگ‌ترین دریچه قلبی سه‌لختی است که از قطعات آویخته تشکیل شده است. کوچک‌ترین دریچه قلبی دریچه سینی سرخرگ ششی است. این دریچه از قطعات آویخته تشکیل نشده است.

(گردش مواد در بدن، صفحه‌های ۴۸، ۴۹ و ۵۰ کتاب (رسی))

«مهمراه سوچی»

۲۴- گزینه «۴»

شیب خط نمودار جرم بر حسب حجم برابر با چگالی ماده است. بنابراین
داریم:

$$\begin{cases} \rho_A = \frac{12}{V} \\ \rho_B = \frac{27}{V} \end{cases} \Rightarrow \frac{\rho_B}{\rho_A} = \frac{\frac{27}{V}}{\frac{12}{V}} = \frac{27}{12} = \frac{9}{4}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب درسی)

«غلامرضا معبنی»

۲۵- گزینه «۴»

طبق متن کتاب درسی، گزینه «۴» عبارت را به درستی تکمیل می‌کند.
(ویرگی‌های فیزیکی موارد، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶ کتاب درسی)

«محمد رضا حسین نژادی»

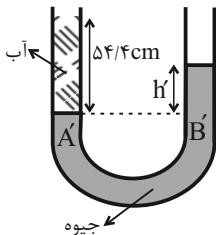
۲۶- گزینه «۴»

گزینه‌های «۱» و «۳» از معادله پیوسنگی و گزینه «۲» از مبنای اصل هم‌فشاری نقاط هم‌تراز پیروی می‌کند و تنها گزینه «۴» از اصل برنولی پیروی می‌کند.

(ویرگی‌های فیزیکی موارد، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۶ کتاب درسی)

«غفرشید رسولی»

۲۷- گزینه «۳»

همان طور که در شکل نشان داده شده است، با ریختن آب در شاخه چپ لوله، سطح جیوه (A) در این شاخه پایین رفت و در شاخه مقابل سطح جیوه (B) بالا می‌رود.

با مساوی قرار دادن فشار در نقاط هم‌تراز A' و B' خواهیم داشت:

$$P_{A'} = P_{B'}$$

$$\rho_A gh_{A'} = \rho_B gh_{B'} \Rightarrow 1 \times 54/4 = 1 \times h'$$

$$\Rightarrow h' = 4 \text{ cm}$$

اختلاف سطح جیوه در دو شاخه است و نشان می‌دهد که سطح جیوه در شاخه چپ به اندازه ۴ cm پایین و در شاخه راست به اندازه ۲ cm بالا رفته است.

(ویرگی‌های فیزیکی موارد، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵ کتاب درسی)

فیزیک (۱)

۲۱- گزینه «۳»

«عبدالرضا امین‌نسب»

تغییر حجم آب درون استوانه برابر با حجم تکه سنگ است، داریم:

$$V = 25 \text{ cm}^3$$

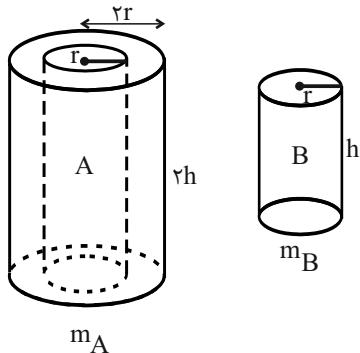
$$\rho = 1200 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} = 1/2 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

$$m = \rho \cdot V = 1/2 \times 25 = 25 \text{ g}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب درسی)

۲۲- گزینه «۱»

«پوریا علاقه‌مند»

$$m_A = 2m_B$$

$$\frac{\rho_A}{\rho_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \frac{V_B}{V_A} = \frac{m_A}{m_B} \times \frac{\pi r^2 h}{\pi ((2r)^2 - r^2)} \times \frac{h}{2h}$$

$$\Rightarrow \frac{\rho_A}{\rho_B} = \frac{2m}{m} \times \frac{r^2}{4r^2} \times \frac{h}{2h} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب درسی)

«امسان ایرانی»

۲۳- گزینه «۲»

ابتدا حجم مایعی که ظرف را پُر کرده است، به دست می‌آوریم که همان حجم ظرف می‌باشد، داریم:

$$V = \frac{m}{\rho} = \frac{m_{\text{مایع}}}{\rho_{\text{مایع}}} = \frac{500}{1/25} = 400 \text{ cm}^3$$

برای بدست آوردن جرم مایع جدید، داریم:

$$m = \rho V = \frac{\rho_{\text{مایع}}}{\rho_{\text{ظرف}}} \times \text{ظرف} = \frac{4/5 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}}{\frac{1}{25}} \times 400 \text{ cm}^3 = 180 \text{ g}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب درسی)

«مهندی شریفی»

دو استوانه هم جنس هستند، پس چگالی آنها برابر است:

$$m_A = \rho V_A = \rho A_A h_A \frac{A_A = \pi(2R)^2}{h_A = h} \Rightarrow m_A = \rho \times \pi(4R^2) \times h$$

$$m_B = \rho V_B = \rho A_B h_B \frac{A_B = \pi(16R^2 - 4R^2)}{h_B = \frac{4}{3}h} \Rightarrow$$

$$m_B = \rho \times 12\pi R^2 \times \frac{4}{3}h$$

نسبت مقایسه‌ای فشارها را می‌نویسیم: (می‌دانیم فشار برابر است با:

$$(P = \frac{mg}{A})$$

$$\frac{P_A}{P_B} = \frac{A_A}{m_B g} = \frac{m_A}{m_B} \times \frac{A_B}{A_A}$$

$$= \frac{\rho \times 4\pi R^2 \times h}{\rho \times 12\pi R^2 \times \frac{4}{3}h} \times \frac{12\pi R^2}{4\pi R^2} = \frac{3}{4}$$

(ویرگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵ کتاب درسی)

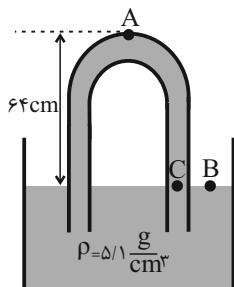
«مهندی فناوری»

«گزینه ۴»

با توجه به اینکه فشار به شکل ظرف بستگی ندارد و به ارتفاع مایع واپسیه است، پس ابتدا فشار ناشی از ستون مایع بالا رفته در لوله را به فشار ناشی از ستون جیوه تبدیل می‌کنیم.

$$(ph)_{(\text{مایع})} = (ph)_{(\text{جیوه})} \Rightarrow 5/1 \times 64 = 13/6 \times h_{Hg}$$

$$\Rightarrow h_{Hg} = 24\text{cm}$$

با توجه به اصل پاسکال و نتایج آن می‌دانیم که نقاط همتراز درون یک مایع ساکن هم‌فشار هستند و نیز هرچه ارتفاع از سطح زمین زیاد می‌شود، فشار کم می‌شود، پس:

$$\left\{ P_C = P_B = P_0 = 74\text{cmHg} \right.$$

$$\left\{ P_C = P_A + h_{Hg} \Rightarrow 74\text{cmHg} = P_A + 24\text{cmHg} \right.$$

$$\Rightarrow P_A = 50\text{cmHg}$$

فشار را بر حسب واحد پاسکال می‌نویسیم:

$$P = \rho gh \Rightarrow P = 13600 \times 10 \times 0.5 / 5$$

$$= 68000\text{Pa} = 68\text{kPa}$$

(ویرگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵ کتاب درسی)

«رامین آرامش‌اصیل»

ابتدا حجم مایع اضافه شده را می‌توان حساب کرد، سپس به کمک آن می‌توان ارتفاع مایع اضافه شده را برآورد کرد.

$$V = A_1 h \Rightarrow V = \pi r_1^2 h \Rightarrow h = \frac{V}{\pi r_1^2}$$

$$\Delta F = \Delta PA_1 \Rightarrow \Delta F = \rho gh (\pi r_1^2) \Rightarrow \Delta F = \rho g \left(\frac{V}{\pi r_1^2} \right) (\pi r_1^2)$$

$$\Rightarrow 1800 = 0.6 \times 1000 \times 10 \times \left(\frac{20 \times 10^{-2}}{2 \times 10^{-3}} \right)^2 \times V$$

$$\Rightarrow V = \frac{1800}{6 \times 10^7} = 3 \times 10^{-5} \text{m}^3$$

حال به کمک حجم بدست آمد، ارتفاع را بدست می‌آوریم:

$$V = 3 \times 10^{-5} \text{m}^3$$

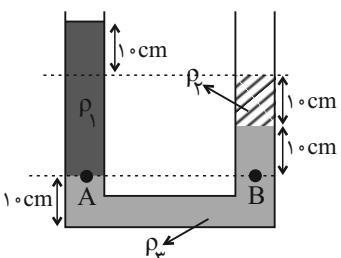
$$V = A_1 h \Rightarrow h = \frac{V}{A_1} = \frac{3 \times 10^{-5}}{\pi r_1^2} = \frac{3 \times 10^{-5}}{3 \times (2 \times 10^{-3})^2} = 2.5 \text{dm}$$

$$= 25\text{cm}$$

(ویرگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵ کتاب درسی)

«عبدالرضا امینی‌نسب»

«۲»

با توجه به شکل داریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow \rho_1 gh_1 = \rho_2 gh_2 + \rho_3 gh_3$$

$$\Rightarrow \rho_1 \times 30 = \rho_2 \times 10 + \rho_3 \times 10$$

$$\Rightarrow 3\rho_1 = \rho_2 + \rho_3 \Rightarrow \rho_2 = 3\rho_1 - \rho_3$$

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود، شاعع مقطع شاخه‌ها تأثیری در حل مسئله ندارد.

(ویرگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵ کتاب درسی)

$$P_A = P_B$$

$$\Rightarrow P_M + \rho_{\text{آب}} gh_{\text{آب}} = P_0 + \rho_{\text{Hg}} gh_{\text{Hg}}$$

$$\frac{h_{\text{آب}} = h}{h_{\text{جیوه}} = \frac{\Delta}{4} h} \Rightarrow P_M - P_0 = gh \left(\frac{\Delta}{4} \rho_{\text{Hg}} - \rho_{\text{آب}} \right)$$

$$\Rightarrow 64 \times 10^3 = 10h \left(\frac{\Delta}{4} \times 13 / 6 - 1 \right) \times 10^3 \Rightarrow h = 0.4 \text{ m}$$

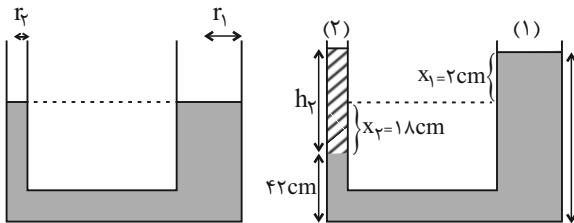
$$h = l \sin 53^\circ \Rightarrow l = 50 \text{ cm} = 0.5 \text{ m}$$

(ویرگی های فیزیکی مواد، صفحه های ۳۲ تا ۳۷ کتاب درسی)

«عبدالرضا امینی نسب»

«گزینه ۲»

می دانیم میزان حجم مایع جایجا شده در هر دو شاخه لوله U شکل یکسان است. داریم:

$$r_1 = 3r_2 \quad \frac{A = \pi r^2}{A_1 = 9A_2} \quad A_1 = 9A_2 \quad \frac{\Delta V_1 = \Delta V_2}{A_1 x_1 = A_2 x_2} \quad A_1 x_1 = A_2 x_2$$

$$\Rightarrow A_1 x_1 = 9A_1 x_2 \Rightarrow x_2 = 18 \text{ cm}$$

هنگامی که در شاخه سمت چپ مایع ۱۸ cm پایین رود، در شاخه سمت راست مایع ۲ cm بالا می رود.

$$\rho_1 h_1 = \rho_2 h_2 \Rightarrow 2 \times 20 = 1 \times h_2 \Rightarrow h_2 = 40 \text{ cm}$$

اکنون جرم مایع را محاسبه می کنیم:

$$m_2 = \rho_2 V_2 = \rho_2 \times \pi r_2^2 h_2 = 1 \times \pi \times 1^2 \times 40 = 40\pi(\text{g})$$

(ویرگی های فیزیکی مواد، صفحه های ۳۲ تا ۳۵ کتاب درسی)

«فسرو ارغوانی فرد»

«گزینه ۴»

معادله پیوستگی را می نویسیم، خواهیم داشت:

$$A_1 v_1 = A_2 v_2 \quad \frac{A = \frac{\pi d^2}{4}}{A_1 = \frac{\pi d_1^2}{4}} \quad \frac{\pi d_1^2}{4} v_1 = \frac{\pi d_2^2}{4} v_2$$

$$\Rightarrow v_1 d_1^2 = v_2 d_2^2 \Rightarrow v_1 \times 2^2 = v_2 \times 1^2 \Rightarrow v_2 = \frac{1}{4} v_1$$

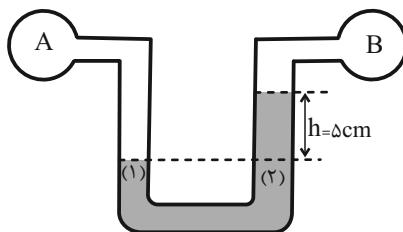
حال درصد تغییرات تندی را به دست می آوریم:

$$\frac{v_2 - v_1}{v_1} \times 100 = \frac{\frac{1}{4} v_1 - v_1}{v_1} \times 100 = \frac{-\frac{3}{4} v_1}{v_1} \times 100 = -75\%$$

(ویرگی های فیزیکی مواد، صفحه های ۳۳ تا ۳۶ کتاب درسی)

«غلامرضا مهی»

«گزینه ۳۲»

فشار در دو نقطه هم تراز (۱) و (۲) یکسان است:

$$P_1 = P_2 \Rightarrow P_A = P_B + P_{\text{Hg}}$$

$$\frac{P_A = 1/1 P_B}{\Delta P = \rho g \Delta h} \Rightarrow 0 / 1 P_B = P_{\text{Hg}} \Rightarrow 0 / 1 P_B = 5$$

$$\Rightarrow P_B = 50 \text{ cmHg}, P_A = 55 \text{ cmHg}$$

(ویرگی های فیزیکی مواد، صفحه های ۳۲ تا ۳۵ کتاب درسی)

«مهدی فتحی»

«گزینه ۳۳»

با توجه به رابطه فشار در مایعات و اینکه فقط عمق مایع در حال تغییر است، می توان چگالی را حساب کرد:

$$\Delta P = \rho g \Delta h \quad \frac{\Delta h = 170 \text{ mm}}{\Delta P = 25 / 5 \text{ kPa}} \Rightarrow 2500 = \rho \times 10 \times 1 / 7$$

$$\Rightarrow \rho = 1500 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} = 1500 \frac{\text{g}}{\text{L}}$$

اندازه نیروی وارد بر مکعب از رابطه $F = P \times A$ به دست می آید،

پس باید مساحت یکی از سطوح مکعب و فشار ناشی از خود مایع در

عمق ۲ متری حساب شود:

$$P = \rho g h = 1500 \times 10 \times 2 = 30000 \text{ Pa}$$

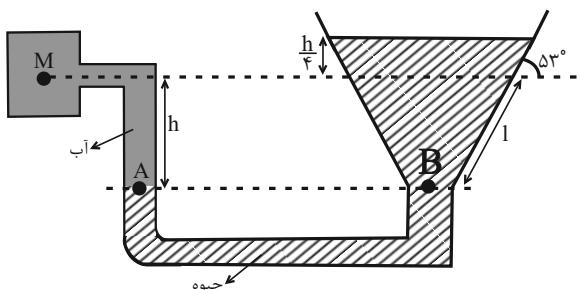
$$(A = 5 \times 10^{-2} \text{ m}^2) \quad (\text{مساحت مکعب})$$

$$= 25 \times 10^{-4} \text{ m}^2 \Rightarrow F = PA = 3 \times 10^4 \times 25 \times 10^{-4} = 75 \text{ N}$$

(ویرگی های فیزیکی مواد، صفحه های ۳۲ تا ۳۵ کتاب درسی)

«علی مکلوزار»

«گزینه ۲۴»

«کتابم بانان»

«۳۹- گزینه»

$$W_F = F_x d_x + F_y d_y = 3 \times 12 + 4 \times 0 = 36 \text{ J}$$

$$W_{\text{کل}} = W_F + W_{f_k} \Rightarrow 24 = 36 + W_{f_k} \Rightarrow W_{f_k} = -12 \text{ J}$$

$$W_{f_k} = -f_k d \Rightarrow -12 = -f_k \times 12 \Rightarrow f_k = 1 \text{ N}$$

(کار، انرژی و توان، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۹ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«۴۰- گزینه»

در شروع حرکت کشتی هوایی، نیروی شناوری بیشتر از وزن آن است و

این باعث می‌شود کشتی هوایی بالا برود.

اما با افزایش ارتفاع:

شتاب گرانشی و در نتیجه نیروی وزن جسم کاهش می‌یابد.

چگالی هوا کاهش یافته و نیروی شناوری کاهش می‌یابد.

اما کاهش نیروی شناوری بسیار زیادتر است تا جایی که در ارتفاع

معینی، نیروی وزن و نیروی شناوری برابر شوند. دقیق کنید که با

افزایش ارتفاع، فشار هوا کاهش می‌یابد و حجم کشتی هوایی افزایش

می‌یابد و این در جهت افزایش نیروی شناوری است اما به علت کاهش

شدید چگالی هوا، در مجموع نیروی شناوری کاهش می‌یابد.

(ویژگی‌های غیریکی مواد، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۳ کتاب درسی)

«آراس معمدی»

با توجه به اطلاعات داده شده، آهنگ شارش شاره را به دست می‌آوریم:

$$\left. \begin{aligned} t &= 4 \text{ s} \\ V &= 0 / 96L = 960 \text{ cm}^3 \end{aligned} \right\} \Rightarrow$$

$$V = \frac{960 \text{ cm}^3}{4 \text{ s}} = 240 \text{ cm}^3 \text{ s}$$

چون آهنگ شارش شاره ثابت است، پس داریم:

$$A_A \times v_A = 240 \frac{\text{cm}^3}{\text{s}} \Rightarrow \pi R_A^2 \times v_A$$

$$= 240 \frac{\text{cm}^3}{\text{s}} \xrightarrow{\substack{R_A = 4 \text{ cm} \\ \pi = 3}} 3 \times 16 \text{ cm}^2 \times v_A = 240 \frac{\text{cm}^3}{\text{s}}$$

$$\Rightarrow v_A = \frac{240 \text{ cm}}{48 \text{ s}} \Rightarrow v_A = 5 \frac{\text{cm}}{\text{s}}$$

از طرفی طبق صورت سؤال $v_A + v_B = 25 \frac{\text{cm}}{\text{s}}$ است، پس

$$v_B = 20 \frac{\text{cm}}{\text{s}} \text{ می‌باشد و حال طبق معادله پیوستگی برای قسمت} \\ \text{B داریم:}$$

$$A_B v_B = 240 \frac{\text{cm}^3}{\text{s}} \xrightarrow{v_B = 20 \frac{\text{cm}}{\text{s}}} \pi R_B^2 \times 20 = 240$$

$$\Rightarrow 2R_B^2 = 12 \Rightarrow R_B^2 = 4 \Rightarrow R_B = 2 \text{ cm}$$

چون قطر مقطع B خواسته شده است، پس $D_B = 4 \text{ cm}$ می‌باشد.

(ویژگی‌های غیریکی مواد، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۶ کتاب درسی)

«معدی فناهی»

«۴۱- گزینه»

اطلاعات سؤال را به SI تبدیل می‌کنیم:

$$m = 1 / 5 \text{ ton} = 150 \text{ kg}$$

$$v_1 = 90 \frac{\text{mile}}{\text{h}} \times \frac{1600 \text{ m}}{1 \text{ mile}} \times \frac{1 \text{ h}}{3600 \text{ s}} = 40 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$v_2 = 22 / 5 \frac{\text{mile}}{\text{h}} \times \frac{1600 \text{ m}}{1 \text{ mile}} \times \frac{1 \text{ h}}{3600 \text{ s}} = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

تفییرات انرژی جنبشی را حساب می‌کنیم:

$$\Delta K = K_2 - K_1 = \frac{1}{2} m(v_2^2 - v_1^2)$$

$$\Rightarrow \Delta K = \frac{1}{2} \times 150 \times (10^2 - 40^2) \Rightarrow \Delta K = 750 \times (-1500)$$

$$\Rightarrow \Delta K = -1 / 125 \times 10^6 \text{ J} = -1 / 125 \text{ MJ}$$

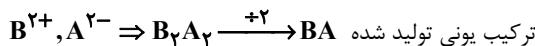
علامت منفی نشان دهنده کاهش انرژی جنبشی است، پس گزینه «۳» درست است.

(کار، انرژی و توان، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵ کتاب درسی)

B فلزی از دوره ۳ و گروه ۲ جدول تنایوی است و
 $B : 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2$

با از دست دادن ۲ الکترون به یون B^{2+} تبدیل می‌شود.

نسبت کاتیون به آنیون در ترکیب BA , برابر ۱ است و این نسبت در ترکیب لیتیم فلورید (LiF) نیز برابر ۱ است.
 (کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۳۴ تا ۴۱ کتاب (رسی))

«روزبه رضوانی»

۴۴- گزینه «۳»

نسبت شمار کاتیون‌ها به آنیون‌ها در ترکیب‌های ستون دوم	نسبت شمار آنیون‌ها به کاتیون‌ها در ترکیب‌های ستون اول
$Na_2O : 2$	$LiBr : 1$
$K_2S : 2$	$K_3N : \frac{1}{3}$
$CaI_2 : \frac{1}{2}$	$MgO : 1$
$AlF_3 : \frac{1}{3}$	$Ca_3N_2 : \frac{2}{3}$

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹ کتاب (رسی))

«محمد فائزی‌نیا»

۴۵- گزینه «۳»

نقطه‌جوش اکسیژن و آرگون خیلی به هم نزدیک بوده و لذا از طریق تقطیر جزء‌های با فاصله اندکی از هوای مایع جدا می‌شوند. در نتیجه تهییه نمونه خالص از آرگون در مقایسه با نیتروژن، دشوارتر است.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: امروزه در صنعت با بسته‌بندی مناسب، می‌توان زمان ماندگاری مواد غذایی را افزایش داد. به همین منظور در بسته‌بندی برخی مواد خوارکی از گاز نیتروژن استفاده می‌شود.

گزینه «۲»: جانداران ذره‌بینی، گاز نیتروژن هواکره را برای مصرف گیاهان در خاک تشییت می‌کنند.

گزینه «۴»: برای تغهداری نمونه‌های بیولوژیک در پژوهشی از ظرف‌های حاوی نیتروژن مایع استفاده می‌کنند.

(درپایی گازها در زندگی، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۳ کتاب (رسی))

«علیرضا رضابی سراب»

۴۶- گزینه «۱»

فقط عبارت اول درست است.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: هرچه نقطه‌جوش گازی بیشتر باشد، آسان‌تر مایع می‌گردد.

عبارت دوم: جداسازی گازهای آرگون و اکسیژن کامل انجام نمی‌شود؛ زیرا نقطه‌جوش نزدیک به یکدیگر دارند.

عبارت سوم: اگر دمای هوای مایع تا $-190^\circ C$ - گرم گردد، نیتروژن به صورت گاز جدا می‌شود.

عبارت چهارم: منبع اصلی هلیم، لایه‌های زیرزمینی است.

(درپایی گازها در زندگی، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۳ کتاب (رسی))

شیمی (۱)

۴۱- گزینه «۲»

موارد «آ» و «ت» نادرست هستند.

بررسی موارد:

(آ) انتقال الکترون از لایه ۴ به لایه ۳ مربوط به ناحیه فروسرخ می‌باشد و انرژی کمتری (طول موج بیشتری) نسبت به انتقال الکترون از لایه ۳ به لایه ۲ در اتم هیدروژن (رنگ قرمز - محدوده مرئی) دارد.

(ب) رنگ آبی (ناشی از انتقال الکترون از لایه ۴ به لایه ۲) انرژی و انحراف بیشتری نسبت به رنگ سبز (نور رنگ شعله مس) دارد.

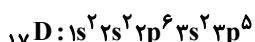
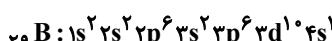
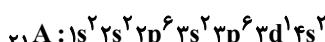
(پ) رنگ نور شعله مس و لیتیم به ترتیب سبز و قرمز است. نور سبز از نور قرمز انرژی بیشتری داشته در هنگام شکست نور، انحراف بیشتری پیدا می‌کند.

(ت) فاصله بین خط بنفس و نیلی در طیف نشری خطی هیدروژن کمتر از فاصله بین خط قرمز و آبی است. (در طیف نشری خطی هیدروژن، هرچه انرژی کمتر می‌شود، فاصله بین خطوط افزایش می‌یابد).
 (کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۷ کتاب (رسی))

۴۲- گزینه «۱»

عبارت‌های «آ»، «ب» و «ث» درست‌اند.

با توجه به آرایش الکترونی اتم‌های مورد نظر:

بررسی عبارت‌ها:

(آ) عناصر A و B از دسته d و عناصر C و D از دسته p هستند.

(ب) اتم A با تبدیل شدن به یون پایدار A^{3+} به آرایش الکترونی آرگون می‌رسد.

(پ) در آخرین زیرلایه اتم $C(3p^3)$ سه الکترون وجود دارد.

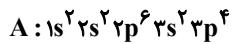
(ت) $n+l=4$ یعنی زیرلایه‌های $4s$ و $3p$ که در مجموع ۷ الکترون دارند.

(ث) $l=2$ یعنی زیرلایه d که در اتم A یک الکترون و در اتم B ده الکترون و در مجموع ۱۱ الکترون با $l=2$ وجود دارد.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۰، ۱۱، ۳۰، ۳۵، ۵۵ و ۵۶ کتاب (رسی))

۴۳- گزینه «۴»

آرایش الکترونی عنصرهای A و B به صورت زیر است:

A نافلزی از دوره ۳ و گروه ۱۶ جدول تنایوی است که با گرفتن ۲ الکترون به یون A^{2-} تبدیل می‌شود.

«مهمراه صادرقی»

ساختار لوویس داده شده، ۹ جفت الکترون ناپیوندی و ۷ جفت الکترون پیوندی دارد، پس در مجموع، در ساختار داده شده، ۳۲ الکترون ظرفیت وجود دارد:

$$9 \times 2 + 7 \times 2 = 32$$

$$\text{الکترون‌های ظرفیتی} (O) + 4 \times 6 = 32 \quad (\text{الکترون‌های ظرفیتی} X) = 6$$

$$\text{الکترون‌های ظرفیتی} (H) + 3 \times 1 = 1$$

$5 = \text{الکترون‌های ظرفیتی} X \Rightarrow 24 + 3 = 27 + \text{الکترون‌های ظرفیتی} X$

پس X به گروه ۱۵ جدول تناوبی تعلق دارد و با هم‌گروه خود یعنی N خواص شیمیایی مشابهی دارد.

(درپای لازها در زندگی، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸ کتاب درسی)

کتاب آینی

«۵۰- گزینه ۲»

فقط مورد «پ» نادرست است.

در میان هفت ایزوتوپ اول اتم هیدروژن سه مورد در طبیعت می‌باشد و نیم عمر آن $12/32$ سال است و بیشترین پایداری بین آنها مربوط به ^1H می‌باشد که هیچ نوترونی در هسته‌اش ندارد. چهار مورد ایزوتوپ ساختگی (^2H , ^3H , ^4H , ^5H , ^6H , ^7H) نیز نیم عمر پایینی دارند و درصد فراوانی آنها در نمونه طبیعی صفر است. بیشترین نیم عمر و پایداری بین ایزوتوپ‌های ساختگی، مربوط به ایزوتوپ ^1H می‌باشد.

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه ۶ کتاب درسی)

کتاب آینی

«۵۱- گزینه ۴»

فراوانی X_1 ، X_2 و X_3 برابر است؛ بنابراین عده‌های ۳، ۶ و ۲ را به ترتیب می‌توان به عنوان نسبت تعداد ایزوتوپ‌های X_1 ، X_2 و X_3 و فراوانی آنها را نیز به ترتیب $\frac{6}{11}$ ، $\frac{3}{11}$ و $\frac{2}{11}$ در نظر بگیریم.

با توجه به اطلاعات داده شده جرم ایزوتوپ X_2 به اندازه 3amu و جرم ایزوتوپ X_3 به اندازه 6amu از X_1 بیشتر است.

روش اول:

$$\bar{M} = \frac{X_1 \times 6 + (X_1 + 3) \times 3 + (X_1 + 6) \times 2}{11} = 70$$

$$\Rightarrow X_1 = 68/0.9\text{amu}$$

روش دوم:

$\bar{M} = (\text{فراوانی دومی} \times \text{تفاوت جرم دومی با سبکتر}) + (\text{فراوانی سومی} \times \text{تفاوت جرم سومی با سبکتر})$

$$70 = X_1 + \left(\frac{3}{11} \times \frac{2}{11} \right) + \left(6 \times \frac{2}{11} \right)$$

$$\Rightarrow 70 = X_1 + \frac{21}{11} \Rightarrow X_1 = 68/0.9\text{amu}$$

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه ۵ کتاب درسی)

«حسین ناصری ثانی»

عبارت اول) در میان گازهای نجیب، مقدار گاز آرگون از سایر گازهای نجیب موجود در هواکره بیشتر است و $0/928$ درصد حجمی هوای پاک و خشک را گاز آرگون تشکیل می‌دهد.

عبارت دوم) نقطه جوش گازهای نیتروژن، آرگون و اکسیژن بر حسب درجه سلسیوس به ترتیب -196 ، -186 و -183 است؛ بنابراین نقطه جوش آرگون از نیتروژن بالاتر و از اکسیژن پایین‌تر است.

عبارت سوم) گاز آرگون به دلیل واکنش‌پذیری بسیار ناچیزی که دارد به عنوان محیط‌بی‌اثر در جوشکاری، برش فلزها و همچنین در ساخت لامپ‌های رشته‌ای به کار می‌رود.

عبارت چهارم) گازهای آرگون و کربن مونوکسید هر دو بی‌رنگ و بی‌بو هستند، با این تفاوت که گاز آرگون غیرسمی ولی گاز کربن مونوکسید سمی است.

(درپای لازها در زندگی، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸ کتاب درسی)

«رسول عابدینی زواره»

سوختن منیزیم با نور سفید همراه است و با احلال MgO (منیزیم اکسید) در آب pH افزایش می‌یابد. (MgO یک اکسید بازی است).

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱) با افزایش مقدار کربن دی اکسید محلول در آب، مرجانها به دلیل افزایش خاصیت اسیدی آب از بین می‌روند.

گزینه ۲) میل ترکیبی هموگلوبین خون با CO بیش از 200 برابر اکسیژن است.

گزینه ۴) از سوختن کامل گاز شهری، گاز CO تولید نمی‌شود.

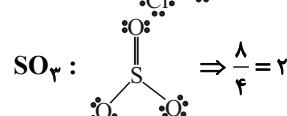
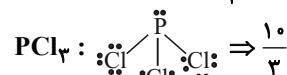
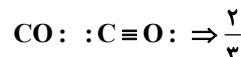
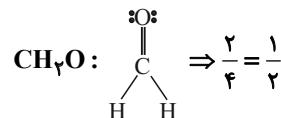
(درپای لازها در زندگی، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱ کتاب درسی)

«هادی مهدیزاده»

ابتدا نسبت جفت الکترون‌های ناپیوندی به جفت الکترون‌های پیوندی را در مولکول CO_2 به دست می‌آوریم:

$$\text{CO}_2 = \ddot{\text{O}} = \text{C} = \ddot{\text{O}} = 1 = \frac{4}{4} = \frac{4}{4} \quad \text{جفت الکترون‌های ناپیوندی}$$

حال باید مولکولی را انتخاب کنید که این نسبت در آن دو برابر باشد، پس:

پس جواب تست گزینه ۴) یعنی SO_3 است.

(درپای لازها در زندگی، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱ کتاب درسی)

- در شکل **B**، ۳ پیوند و در شکل **C**، ۱ پیوند وجود دارد.

- اتم هیدروژن از قاعده هشت‌تایی پیروی نمی‌کند.

- در شکل **A**، ۴ پیوند اشتراکی (کووالانسی) و در شکل **C**، ۲ الکترون در پیوند اشتراکی شرکت کرده‌اند.

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۴۰ و ۴۵ کتاب (رسی))

«کتاب آبی»

۵۷- گزینه «۳»

در میان گازهای هواکره، واکنش‌های شیمیایی گوناگونی رخ می‌دهد که اغلب آن‌ها برای ساکنان زمین مناسب‌اند.

(ردیابی گازها در زندگی، صفحه‌های ۴۷ تا ۵۹ کتاب (رسی))

«کتاب آبی»

۵۸- گزینه «۴»

سومین و ششمین گازهای فراوان هوای خشک، به ترتیب **Ar** و **He** هستند که هر دو در جوشکاری کاربرد دارند.

بررسی گزینه‌های نادرست: گزینه «۱»: **He** سبکترین گاز نجیب است. (دقیق نبود)

گزینه «۲»: سبکترین گاز، **H₂** است.

گزینه «۳»: گازی که ۷٪ حجمی مخلوط گاز طبیعی را تشکیل می‌دهد، **He** است که مانند گاز **Ar** که در ساخت لامپ رشته‌ای به کار می‌رود، در جوشکاری کاربرد دارد.

گزینه «۴»: ترتیب درست درصد حجمی گازهای نجیب در هواکره:

Ar > Ne > He > Kr > Xe

(ردیابی گازها در زندگی، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴ کتاب (رسی))

«کتاب آبی»

۵۹- گزینه «۱»

در میان ترکیبات مطرح شده، سه ترکیب **NO**، **NO₂** و **PCl₃** ترکیبات مولکولی و سه ترکیب دیگر، یونی هستند. نام‌گذاری ترکیبات یونی حتی اگر درست هم باشند، نمی‌توانند جزو موارد درست این سؤال قرار بگیرند، چون صورت سؤال نام درست ترکیبات مولکولی را خواسته است.

NO: نیتروژن مونوکسید (II) اکسید

CoO: کربوم (III) فلورید (II) اکسید

N₂O₄: فسفر تری کلرید **PCl₃**

(ردیابی گازها در زندگی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۸ کتاب (رسی))

«کتاب آبی»

۶۰- گزینه «۲»

آهک دارای خاصیت بازی است و افزودن آن به یک مخلوط، pH را افزایش می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اولین مرحله تولید سولفوریک اسید: واکنش گوگرد با اکسیژن است که به صورت $S(s) + O_2(g) \rightarrow SO_2(g)$ است.

گزینه «۳»: طبق کتاب درسی درست است.

گزینه «۴»: هر دو گاز هلیم و آرگون به عنوان محیط بی اثر در جوشکاری استفاده می‌شوند.

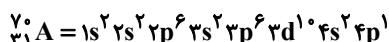
(ردیابی گازها در زندگی، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۱ کتاب (رسی))

«کتاب آبی»

۵۳- گزینه «۱»

در ردیف اول، **D** در گروه ۶ جدول تناوبی قرار دارد.

در ردیف سوم، برای عنصر **A** نسبت شمار الکترون‌های دارای $n=1$ به $n=2$ برابر با $8/10$ است.

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴ کتاب (رسی))

«کتاب آبی»

۵۴- گزینه «۲»

زیرلایهای **4s**، **5s** و **3d** دارای $n+1=5$ هستند که ترتیب پرشدن این زیرلایهای **3d** به صورت $5s \rightarrow 4p \rightarrow 3d \rightarrow 4f$ است، پس ابتدا باید الکترون‌ها را به زیرلایه **3d** داد که کل این ۱۰ الکترون وارد این زیرلایه شده و زیرلایه **4p** خالی می‌ماند. از طرفی می‌دانیم که تا زیرلایه **4s** پرنشود، زیرلایه **3d** پر نخواهد شد، پس آرایش الکترونی این عنصر به صورت $[Ar]3d^{10} 4s^1$ یا $[Ar]3d^{10} 4s^2$ خواهد بود که به ترتیب مربوط به عنصرهای **Zn** و **Cu** هستند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عنصر **X** عنصری از دسته **d** است.

گزینه «۲»: یون پایدار این عنصرها **Cu⁺**، **Zn²⁺** و **Cu²⁺** است که مشابه آرایش الکترونی هیچ یک از گازهای نجیب نیست.

گزینه «۳»: بیرونی ترین زیرلایه عنصر **X** **4s** است که می‌تواند یک یا دو الکترون داشته باشد.

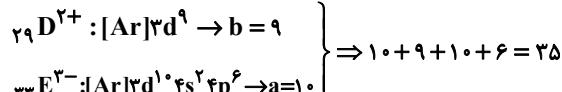
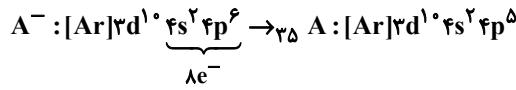
گزینه «۴»: این ویژگی فقط مربوط به عنصر مس است.

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴ کتاب (رسی))

«کتاب آبی»

۵۵- گزینه «۳»

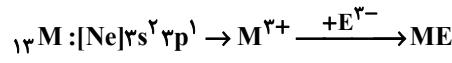
مورد اول: درست است.

مورد دوم: درست است؛ عدد اتمی **X** برابر ۲۷ و فلز گروه اول هم دوره‌اش **K** است.

مورد سوم: درست است:

مورد چهارم: نادرست است؛ عنصر با عدد اتمی ۳۱، در گروه ۱۳ قرار دارد و بار یون پایدار آن $^{3+}$ است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۳۹، ۳۱ و ۵۶ کتاب (رسی))

«کتاب آبی»

۵۶- گزینه «۱»

همه عبارت‌های بیان شده نادرست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

- هر سه ترکیب مولکولی می‌باشند.

(مسعود برملا)

«۶۴- گزینه»

$$a_4 = \frac{a_1 + a_{13}}{2} \Rightarrow 2a_4 = a_1 + a_{13} \Rightarrow 2a_1q^3 = a_1(1+q^{12})$$

$$\Rightarrow 1+q^{12} = 2q^3 \Rightarrow q^{12} = 2q^3 - 1$$

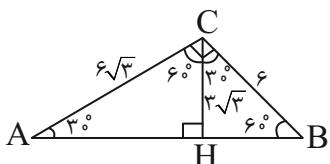
$$(q^3+1)(q^6+1) = r^k \xrightarrow[q \neq 1]{\times \frac{q^3-1}{q^3-1}} \frac{q^{12}-1}{q^3-1} = r^k$$

$$\Rightarrow \frac{2q^3-2}{q^3-1} = r^k \Rightarrow 2 = r^k \Rightarrow k = 1$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷ کتاب درسی)

(امیرحسین تقی‌زاده)

«۶۵- گزینه»

$$\sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{CH}{6} \Rightarrow CH = 3\sqrt{3}$$

$$\cos 60^\circ = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{BH}{6} \Rightarrow BH = 3$$

$$\sin 30^\circ = \frac{1}{2} \Rightarrow AC = 6\sqrt{3}$$

$$\frac{S_{\Delta ACH}}{S_{\Delta BCH}} = \frac{\frac{1}{2} \times 3\sqrt{3} \times 6\sqrt{3} \times \sin 60^\circ}{\frac{1}{2} \times 6 \times 3 \times \sin 60^\circ} = 3$$

(مثلثات، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵ کتاب درسی)

(مسعود برملا)

«۶۶- گزینه»

$$30^\circ < \alpha < 120^\circ \Rightarrow \frac{1}{2} < \sin \alpha \leq 1 \quad \text{نادرست. (الف)}$$

$$\sin \alpha < \cos \alpha \Rightarrow \sin \alpha < \cos \alpha \quad \text{درست. (ب)}$$

نادرست (پ)

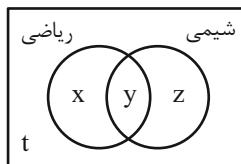
نادرست (ت)

(مثلثات، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۱ کتاب درسی)

(سینا فیروزاه)

ریاضی (۱)

«۶۱- گزینه»

$$\text{I)} \quad x + y + z + t = 60$$

$$\text{II)} \quad y = 32$$

$$\text{III)} \quad x + y + z = 49$$

$$\text{II, III} \rightarrow x + z = 17 (*)$$

$$\text{I, III} \rightarrow t = 11$$

برای آن که حداقل و حداکثر دانش‌آموزانی که به شیمی علاقه ندارند را به دست آوریم، بایستی حداقل و حداکثر مقدار $x + t$ را محاسبه کنیم.

طبق رابطه (*) کمترین و بیشترین مقدار x به ترتیب برابر صفر و ۱۷ می‌باشد. پس حداقل و حداکثر $x + t$ به شکل زیر است:

$$\min : x + t = 0 + 11 = 11 \quad + \quad 11 + 28 = 39$$

$$\max : x + t = 17 + 11 = 28$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳ کتاب درسی)

«۶۲- گزینه»

برای به دست آوردن جمله عمومی دنباله درجه دوم اختلاف فاصله‌ها را در نظر می‌گیریم:

$$\begin{matrix} +4 & +4 \\ +1 & +5 & +9 & +13 \\ -3, & -2, & 3, & 12, & 25 \end{matrix} \Rightarrow 2a = 4 \Rightarrow a = 2$$

و نیز c همان جمله فرضی صفر است می‌باشد یعنی داریم:

$$c = -3$$

پس:

$$a_1 = 2, d = -3 \Rightarrow a_2 = 2 + 1(-3) = -5 \quad \text{دنباله حسابی}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰ کتاب درسی)

(سینا فیروزاه)

«۶۳- گزینه»

$$\begin{gathered} \overbrace{x-2, a_2, a_3, a_4, a_5, a_6, \dots}^{a_1}, \overbrace{5x+3}^{a_7} \\ \Rightarrow a_1 + a_7 = a_2 + a_6 \Rightarrow 6x + 1 = a_2 + a_6 \end{gathered}$$

$$\begin{gathered} \text{واسطه} \\ 6x + 1 = 79 \Rightarrow x = 13 \Rightarrow 11, \dots, 68 \end{gathered}$$

اختلاف بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین واسطه همان $a_2 - a_6$ است، بنابراین:

$$d = \frac{68 - 11}{5 + 1} = \frac{57}{6} = \frac{19}{2} \Rightarrow a_6 - a_2 = 4d = 4\left(\frac{19}{2}\right) = 38$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴ کتاب درسی)

(نیما رضابی)

«۶۰- گزینهٔ ۴»

$b = \sqrt{x}$, $a = -\sqrt{x}$ با توجه به محور رسم شده، $x < 0$ است پس $a < 0$ هستند و چون این اعداد تشکیل دنباله حسابی می‌دهند، داریم:

$$2b = a + c \Rightarrow 2\sqrt{x} = -\sqrt{x} + \sqrt[3]{x}$$

$$\Rightarrow 3\sqrt{x} = \sqrt[3]{x} \xrightarrow{\text{توان}^6} 3^6 \cdot x^3 = x^2 \Rightarrow x = \frac{1}{3^6}$$

در نتیجه ریشه ششم مثبت x برابر است با:

$$\sqrt[6]{\frac{1}{3^6}} = \frac{1}{3}$$

(توان‌های گویا و عبارت‌های میری، صفحه‌های ۵۸۱ کتاب (رسی))

(بهرام ملاج)

«۶۱- گزینهٔ ۴»

برای ساده‌سازی عبارت باید رادیکال‌ها هم‌فرجه باشند ولی در نظر داریم که رادیکال اول عددی منفی است پس داریم:

$$A = -\sqrt[5]{2^3} \times \sqrt[10]{2} \times 1 = -\sqrt[10]{2^6} \times \sqrt[10]{2} = -\sqrt[10]{2^7} = -\sqrt[10]{128}$$

(توان‌های گویا و عبارت‌های میری، صفحه‌های ۵۸۱ کتاب (رسی))

(بهرام ملاج)

«۶۲- گزینهٔ ۱»

برای ساده‌سازی عبارت فوق داریم:

$$A = \frac{1}{2^2 \times 2^{2 \times 3}} \times \frac{1}{2^{3 \times 4}} \times \dots \times \frac{1}{2^{99 \times 100}}$$

$$= \frac{(1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{99} + \frac{1}{100})}{2^{99}}$$

(توان‌های گویا و عبارت‌های میری، صفحه‌های ۵۸۱ کتاب (رسی))

(وهاب نادری)

«۶۳- گزینهٔ ۲»

$$3^x + 3^{-x} = 3^x + \frac{1}{3^x}$$

$$(3^x + 3^{-x})^2 = 9^x + 9^{-x} + 2 = 5 + 4\sqrt{3} + 2$$

$$\Rightarrow (3^x + 3^{-x})^2 = 2 + 4\sqrt{3} = (2 + \sqrt{3})^2$$

$$\Rightarrow 3^x + 3^{-x} = 2 + \sqrt{3}$$

(توان‌های گویا و عبارت‌های میری، صفحه‌های ۶۲ کتاب (رسی))

(سینا فیروزاه)

«۶۷- گزینهٔ ۱»

اگر نقطه $P(x,y)$ روی دایره مثلثاتی باشد:

$$\Rightarrow \begin{cases} x = \cos \alpha \\ y = \sin \alpha \end{cases} \xrightarrow{\text{اطرفی}} \sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$$

$$\Rightarrow (3a - 1)^2 + a^2 = 1 \Rightarrow 9a^2 - 6a + 1 + a^2 = 1$$

$$\Rightarrow 10a^2 - 6a = 0 \Rightarrow a(10a - 6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 0 \\ a = \frac{6}{10} = \frac{3}{5} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \cos \alpha = \frac{3}{5} \\ \sin \alpha = 3(\frac{3}{5}) - 1 = \frac{4}{5} \end{cases} \Rightarrow \tan \alpha = \frac{4}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\tan^2 \alpha} - \frac{1}{\cos^2 \alpha} = \frac{1}{16} - \frac{1}{\frac{9}{25}} = \frac{9}{16} - \frac{5}{9} = \frac{27 - 80}{48} = \frac{-53}{48}$$

(مئانه، صفحه‌های ۳۶۶ کتاب (رسی))

(بهرام ملاج)

«۶۸- گزینهٔ ۲»

با ساده‌سازی عبارت داده شده داریم:

$$\frac{2\tan \theta}{1 + \tan^2 \theta} = \frac{2(\frac{\sin \theta}{\cos \theta})}{\frac{1}{\cos^2 \theta}} = 2\sin \theta \cos \theta = \frac{-1}{5}$$

حال برای به دست آوردن $\sin \theta + \cos \theta$ داریم:

$$(\sin \theta + \cos \theta)^2 = \sin^2 \theta + \cos^2 \theta + 2\sin \theta \cos \theta$$

$$= 1 + 2\sin \theta \cos \theta = 1 - \frac{1}{5} = \frac{4}{5}$$

$$\Rightarrow \sin \theta + \cos \theta = \frac{\pm 2}{\sqrt{5}} = \frac{\pm 2\sqrt{5}}{5}$$

(مئانه، صفحه‌های ۳۶۶ کتاب (رسی))

(شاهین پروازی)

«۶۹- گزینهٔ ۲»

فرض مسئله را کمی ساده‌تر می‌کنیم:

$$\sqrt{\frac{1 + \sin x}{1 - \sin x} \times \frac{1 + \sin x}{1 + \sin x}} = \sqrt{\frac{(1 + \sin x)^2}{\cos^2 x}}$$

$$= \left| \frac{1 + \sin x}{\cos x} \right| = \frac{1 + \sin x}{\cos x} = \frac{1}{\cos x} + \tan x$$

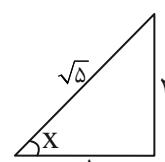
$$\Rightarrow \sqrt{\frac{1 + \sin x}{1 - \sin x}} - \tan x = \sqrt{5} \Rightarrow \frac{1}{\cos x} = \sqrt{5} \Rightarrow \cos x = \frac{1}{\sqrt{5}}$$

به کمک یک مثلث می‌توان تمامی نسبت‌های مثلثاتی را محاسبه کرد:

$$\tan x = 2 \Rightarrow \tan^2 x = 4$$

$$\cot x = \frac{1}{2} \Rightarrow \cot^2 x = \frac{1}{4}$$

$$\tan^2 x + \cot^2 x = \frac{17}{4}$$

(مئانه، صفحه‌های ۳۶۶ کتاب (رسی))

(زانیار محمدی)

«۲» - ۷۸

معادله داده شده را به روش مرربع کامل حل می کنیم:

$$x^2 - 4x = a$$

$$\Rightarrow x^2 - 4x + 4 = a + 4 \Rightarrow (x-2)^2 = a + 4$$

$$\Rightarrow 2 + \sqrt{b} \xrightarrow{\text{دشنه}} 2 + \sqrt{b} - 2^2 = +4 \Rightarrow = +4$$

طول بازه (a, b) برابر است با:

$$b - a = 4$$

(معارفه ها و نامعارفه ها، صفحه های ۷۰ و ۷۷ کتاب درسی)

(سینا فیرخواه)

«۳» - ۷۹

$$a - \sqrt[2]{a+\sqrt{a}} = \frac{(a-2)(a+1)}{\sqrt[2]{a+1} \times \sqrt[2]{a}}$$

$$= a^2 - a - \sqrt[2]{a+4} = \frac{a+4}{a^2 - a - 2}$$

از طرفی:

$$\sqrt[2]{16} = \sqrt[2]{4^2} = 2^2 \Rightarrow \frac{a+4}{a^2 - a - 2} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow 2a + 4 = a^2 - a - 2$$

$$\Rightarrow a^2 - 3a - 6 = 0 \Rightarrow (a-2)(a+3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ a = -3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \sqrt{16} = \sqrt[2]{16} = 2$$

(ترکیبی، صفحه های ۵۹ و ۶۱ تا ۷۰ کتاب درسی)

(رمضانی)

«۴» - ۸۰

$$x^2 - (\sqrt[3]{\tan \theta} + \sqrt[3]{\cot \theta})x + 1 = 0$$

$$\Rightarrow (x - \sqrt[3]{\tan \theta})(x - \sqrt[3]{\cot \theta}) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \sqrt[3]{\tan \theta} \\ x_2 = \sqrt[3]{\cot \theta} \end{cases}$$

در ادامه خواهیم داشت:

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{1}{x_1^3 + 1} = \frac{1}{(\sqrt[3]{\tan \theta})^3 + 1} = \frac{1}{\tan^3 \theta + 1} = \cos^2 \theta \quad (1) \\ \frac{1}{x_2^3 + 1} = \frac{1}{(\sqrt[3]{\cot \theta})^3 + 1} = \frac{1}{\cot^3 \theta + 1} = \sin^2 \theta \quad (2) \end{array} \right.$$

آنگاه:

$$\frac{(1),(2)}{x_1^3 + 1 + x_2^3 + 1} = \sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$$

(ترکیبی، صفحه های ۵۲ تا ۵۶ و ۷۰ تا ۷۷ کتاب درسی)

(مسعود برمل)

«۴» - ۷۴

$$x^2 + 5x - 1 = 0 \Rightarrow x^2 - 1 = -5x \xrightarrow{+x} x - \frac{1}{x} = -5 = t$$

$$A = \frac{x^2 - 1}{x^3} = x^3 - \frac{1}{x^3}$$

$$= (x - \frac{1}{x})(x^2 + \frac{1}{x^2} + 1) \xrightarrow{x - \frac{1}{x} = t = -5} (x^2 + \frac{1}{x^2}) = t^2 + 2 \Rightarrow A = -5(t^2 + 2) = -5(27 + 2) = -140$$

(توان های گویا و عبارت های هیره، صفحه های ۶۲ تا ۶۵ کتاب درسی)

(سینا فیرخواه)

«۲» - ۷۵

$$x^2 + 5x = -2 \Rightarrow (x+1)(x+4)(x+2)(x+3)$$

$$= (x^2 + 5x + 4)(x^2 + 5x + 6) \Rightarrow (-2+4)(-2+6) = 2 \times 4 = 8$$

(توان های گویا و عبارت های هیره، صفحه های ۶۲ تا ۶۵ کتاب درسی)

(امیرحسین تقیزاده)

«۴» - ۷۶

$$\frac{x}{\sqrt{10-3}} + \frac{y}{\sqrt{10+3}} = 4\sqrt{10}$$

$$\Rightarrow \frac{x(\sqrt{10+3}) + y(\sqrt{10-3})}{10-9} = 4\sqrt{10}$$

$$(x+y)\sqrt{10+3}x - 3y = 4\sqrt{10}$$

$$\Rightarrow (x+y)\sqrt{10+3}(x-y) = 4\sqrt{10}$$

$$\begin{cases} x+y=4 \\ x-y=0 \end{cases} \Rightarrow 2x=4 \Rightarrow x=2 \Rightarrow y=2$$

$$\sqrt{3x+y} = \sqrt{8} = 2\sqrt{2}$$

(توان های گویا و عبارت های هیره، صفحه های ۶۲ تا ۶۵ کتاب درسی)

(علی غلامپور سرابی)

«۳» - ۷۷

$$3x^2 - 7x + 4 = 0 \Rightarrow 3(x^2 - \frac{7}{3}x + \frac{4}{3}) = 0$$

$$\Rightarrow 3((x - \frac{7}{6})^2 - \frac{49}{36} + \frac{4}{3}) = 0$$

$$\Rightarrow 3((x - \frac{7}{6})^2 - \frac{1}{12}) = 0 \Rightarrow 3(x - \frac{7}{6})^2 - \frac{1}{12} = 0$$

$$\Rightarrow a = \frac{7}{6}, b = -\frac{1}{12}$$

$$\Rightarrow a+b = \frac{7}{6} - \frac{1}{12} = \frac{13}{12} = \frac{39}{36}$$

(معارفه ها و نامعارفه ها، صفحه های ۷۰ تا ۷۷ کتاب درسی)

دفترچه پاسخ ✓

عمومی دهم (رشته ریاضی و تجربی) ۱۴۰۳ ماه ۲۸

تعداد سوالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سوال	شعار سوال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۰
دین و زندگی (۱)	۲۰	۱۲۱-۱۴۰	۲۰
(بان انگلیسی) (۱)	۱۰	۱۴۱-۱۵۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۵۰	—	۵۰

طریق

فارسی (۱)	محمدحسین اسلامی - حسین پرهیزگار - سعید جعفری - محمدرضا زرسنج - الهام محمدی
عربی، زبان قرآن (۱)	رضا خداداده - آرمین ساعدپناه - افشنین کرمیان فرد
دین و زندگی (۱)	محسن بیاتی - محمد رضایی بقا - فردین سماقی - یاسین ساعدی - عباس سیدشیبستی - مرتضی محسنی کبیر
(بان انگلیسی) (۱)	رحمت‌الله استیری - محمد Mehdi Daghlovi - مجتبی درخشان‌گرمی - عقیل محمدی روشن

گزینشگران و برآشداران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار و ته برق	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدی	—	سحر محمدزاده	الناظر مستندسازی
عربی، زبان قرآن (۱)	رضا خداداده	درویشعلی ابراهیمی، آرمین ساعدپناه	نازنین فاطمه حاجیلو	لیلا ایزدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	امیرمهدی افشار	نازنین فاطمه حاجیلو	محمد صدرًا پنجه پور
(اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
(بان انگلیسی) (۱)	عقیل محمدی روشن	فاطمه نقدی، هلیا حسینی نژاد	نازنین فاطمه حاجیلو	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حیبیه محبی
مسئول مستندسازی	مدیر: مهیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
حرروف‌نگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی‌یاری
ناظر چاپ	حمدید عباسی

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۶۴۶۳

(حسین پرهیزکار - سبزوار)

گزینه «۱»

گزینه «۱»: حس آمیزی: «شیرین سخنی»: آمیختن دو حس شنوابی (سخن) و چشایی (شیرین)/ جناس همسان ندارد. دقت کنید، واژه‌های «ماند و ماند»، به یک معنا به کاررفته‌اند و ردیف هستند.

شرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: حسن تعلیل: شاعر دلیل راستقامتی و سبز بودن سرو را راستی

پیشه کردن می‌داند. تشخیص: راستی پیشه کردن سرو

گزینه «۳»: «سر» مجاز از «اندیشه»/ کنایه: سر چیزی نداشت: اندیشه و قصد چیزی را نداشت

گزینه «۴»: «عالم» مجاز از «مردم عالم»/ «نرگس» استعاره از «چشم»

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

(محمد رضا زرسنج - شیراز)

گزینه «۴»

در گزینه «۴»، «نیکوخو» و «نیکورو» اولاً در آخر نیامده‌اند، ثانیاً یک جمله بیشتر وجود ندارد.

شرح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۳»: «کمال و جمال»، «می‌زاید و می‌آید» هم در تعداد هجاهای

برابرند، هم در حروف پایانی.

گزینه «۲»: «باطل و ضایع» فقط در تعداد هجا مساوی‌اند.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۵)

(کتاب جامع)

گزینه «۱»

د) دعوت به مبارزه: «برکن ز بن این بنا» و «باید از ریشه بنای ظلم برکنند»

ب) مروت و جوان مردی: «قاتل من، چو اسیر توست اکنون، به اسیر کن مدار»

الف) پایبندی به پیمان: «چو علی که می‌تواند که به سر برد وفا را»

ج) اظهار عجز و ناتوانی: «متھیرم چه نامم شه ملک لافتی را»

(مفهوم، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

فارسی (۱)**گزینه «۱»**

الف) اهلیت: شایستگی، لیاقت

ب) برازنده‌گی: شایستگی، لیاقت

(اللهام محمدی)

گزینه «۴»

املای درست واژه، «شستم» است.

(املا، ترکیبی)

گزینه «۴»

این بوم محنت: این (صفت اشاره) + بوم (هسته) + محنت (مضاف‌الیه)

(ستور زبان فارسی، صفحه ۱۴)

گزینه «۳»

(محمدحسین اسلامی)

در بیت گروه اسمی با وابسته پسین به کار نرفته است. (دققت کنید که «بهر

دنیا» ترکیب حرف اضافه و متمم است نه مضاف و مضاف‌الیه!)

شرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: گفتتم: به تو گفتم («-ت» متمم است چون پس از حرف

اضافه قرار گرفته است).

گزینه «۲»: «و» در بین دو جمله قرار گرفته و از نوع ربط است.

گزینه «۴»: در جمله «پند [را] گوش کن»: «پند» مفعول است.

(ستور زبان فارسی، ترکیبی)

گزینه «۲»

فعل امر: بزی (زندگی کن) / مضارع اخباری: «ایند= می‌ایند» و «می‌گذرند»

(ستور زبان فارسی، صفحه ۲۰)

(اخشین کرمیان فرد)

۱۱۳ - گزینه «۱»

«إنما: فقط، تنها» (رد گزینه‌های «۲ و «۳») / «فُلْ: بگو» (رد گزینه «۴») / «فانتَلِرو: پس منتظر باشید» (رد گزینه «۴») / «إلى معكم من المنتظرين: همانا من همراه شما از منتظران هستم» (رد سایر گزینه‌ها) (ترجمه، صفحه ۴۳)

(آرمنی ساعد پناه)

۱۱۴ - گزینه «۲»

«قد فرق ... الناس»: مردم را پراکنده ساخته است (رد سایر گزینه‌ها) / «إصرارنا: پافشاری ما (به دلیل» در گزینه «۳» اضافی است؛ رد سایر گزینه‌ها) / «على الخلاف و العداون»: بر اختلاف و دشمنی (رد گزینه‌ها) / «۱ و «۴» / «في الأرض»: در زمین (رد گزینه «۴») / «تَفَرَّقُوا»: پراکنده شدند («از یکدیگر» اضافی است؛ رد گزینه‌های «۱ و «۳») (ترجمه، صفحه ۴۸)

(رضاء فراداره)

۱۱۵ - گزینه «۳»

«أنت تُشاهِدُ: تو می‌بینی؛ دوم شخص مفرد» که در عبارت به اشتباه به صورت دوم شخص جمع ترجمه شده است.

(ترجمه، ترکیبی)

(اخشین کرمیان فرد)

۱۱۶ - گزینه «۴»**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: و به آن‌ها کتاب و حکمت آموزش می‌دهد.

گزینه «۲»: گفت همانا من می‌دانم آن‌چه را که شما نمی‌دانید!

گزینه «۳»: قطعاً وعده خداوند حق است پس برای گناهانت آمرزش بخواه.

(ترجمه، صفحه‌های ۵۹ و ۵۸)

(آرمنی ساعد پناه)

۱۱۷ - گزینه «۳»

ترجمه عبارت: «پنج‌شنبه: یک بخش از پنج است.» (نادرست است؛ زیرا این تعریف برای «خمس (یک‌پنجم)» مناسب می‌باشد.)

(واژگان، ترکیبی)

(الله) ممدوی)

۱۰۹ - گزینه «۱»

معنای بیت: [قطره] چون خود را کوچک و بی‌ارزش دانست، صدف با میل و رغبت او را در آغوش خود پرورش داد. حقارت: کوچکی، فرومایگی / بهجان: با میل و رغبت، از صمیم دل، از جان پروریدن: پروراندن، بزرگ کردن، پرورش دادن (مفهوم، صفحه ۱۶)

(الله) ممدوی)

۱۱۰ - گزینه «۲»

معنای بیت چنین است: مال و دارایی و جان و وجود من فدای آن باری می‌شود که قدردان مصاحب وفادارانه است. بنابراین، گزینه «۲»، صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفهوم «جان‌فشنای بی‌قید و شرط عاشق» نادرست است؛ زیرا عاشق در راه معشوقی از همه چیز می‌گذرد که وفادار باشد، بنابراین این جان‌فشنای با رعایت شرایطی اتفاق می‌افتد.

گزینه «۳»: مفهوم «بزرگ‌منشی و مهریانی» برداشت نمی‌شود.

گزینه «۴»: مفهوم «بخشن و دلسوزی» نادرست است، چون شاعر هنوز بخشش و گشاده‌دستی از خود نشان نداده است و نیز دلسوزی ندارد.

(مفهوم، صفحه ۱۶۹)

عربی، زبان قرآن (۱)

(آرمنی ساعد پناه)

۱۱۱ - گزینه «۳»

ترجمه عبارت: «تو اهل کدام شهر هستی؟ جنگل‌های شهر ما سرسیز هستند.» سؤال و پاسخ تطابق ندارند.

(هوار، صفحه ۲۱)

(رضاء فراداره)

۱۱۲ - گزینه «۳»

ثبت: «استوار کن» (رد سایر گزینه‌ها)، أقدامنا: «گام‌هایمان» (رد گزینه‌های «۱ و «۲»)، انصر: «یاری کن» (رد گزینه‌های «۱ و «۴») (ترجمه، صفحه ۲۷)

دین و زندگی (۱)

(ممسن بیاتی)

۱۲۱ - گزینه «۳»

هر کس اندکی تأمل کند، می‌بیند که در ذات خود در جست‌وجوی سرچشمۀ خوبی‌ها و زیبایی هاست.
این هدف، به همان میزان که بزرگ و ضامن خوشبختی ماست، همت بزرگ و اراده محکم می‌طلبد.

(هدف زندگی، صفحه ۲۱)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

۱۲۲ - گزینه «۲»

قرآن بر کم ارزش بودن زندگی دنیوی و حقیقی بودن زندگی آخرت در این آیه تأکید می‌کند: «وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعِبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُيَّ الْحَيَّانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ: این زندگی دنیا، جز سرگرمی و بازی نیست و سرای آخرت زندگی حقیقی است. اگر می‌دانستند».

نگاه متعالی معتقدان به معاد این است که نه ترسی از مرگ دارند و نه اندوهگین می‌شوند: «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ أَيْمُونَ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْرُنُونَ: هر کس به خدا و روز قیامت ایمان داشته باشد و عمل شایسته انجام دهد نه ترسی بر آن‌ها حاکم است و نه اندوهگین می‌شوند».

- خاستگاه و سرچشمۀ اعتقاد منکران معاد در این عبارت قرآنی مذکور است: «وَ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَطْئُلُونَ: البته این سخن را از روی علم نمی‌گویند؛ بلکه فقط ظن و خیال آنان است».

(پنجه‌های به روش‌شایی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

(ممسن بیاتی)

۱۲۳ - گزینه «۴»

اولین گام برای حرکت در مسیر رشد و کمال انسان، شناخت انسان است؛ به همین دلیل است که خودشناسی، سودمندترین دانش‌ها شمرده شده است.

(پر پرواز، صفحه ۲۸)

(اخشین کرمیان‌فر)

۱۱۸ - گزینه «۳»

اسم مفرد مؤنث برای اشاره به نزدیک، همراه اسم اشاره «هذه» می‌آید.
در گزینه «۳» الشجرة اسم مفرد مؤنث است که به اشتباه همراه «هذا» آمده است.

گزینه «۳»: «هذه الشجرة» درست است.

شرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نکته: اسم اشاره اسم‌های جمع غیر عاقل برای اشاره به نزدیک، «هذه» است.

گزینه «۲»: اسم اشاره «هؤلاء» برای اسم‌های جمع نزدیک به کار می‌رود.
گزینه «۴»: اسم اشاره «هذان» برای مثنی مذکور به کار می‌رود.

(قواعد، صفحه ۹)

(رفتا فرادره)

۱۱۹ - گزینه «۱»

نکته: جنسیت اعداد یک و دو در زبان عربی مطابق معددشان است.
«منضديين إثنين» چون از نظر جنسیت مطابقت ندارند و باید به صورت «منضديين إثنتين» آورده شود.

(قواعد، صفحه ۱۹)

(رفتا فرادره)

۱۲۰ - گزینه «۱»

بهترین مردم سودمندترینشان برای مردم است؛ «أفضل» در این عبارت اسم است و به صورت «بهترین» ترجمه می‌شود.

شرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «أنزل» فعل ماضی باب إفعال است؛ «از آسمان آبی را نازل کرد»
گزینه «۳»: «أخرج» فعل ماضی باب إفعال است؛ «معلم قلمش را بیرون آورد و بر روی برگه نوشت»

گزینه «۴»: «يعطينا» فعل مضارع باب إفعال است؛ «قرآن به ما نصیحت‌های مهمی را می‌دهد»

(قواعد، صفحه ۵)

(یاسین ساعدی)

گزینه ۳-۱۲۸

پیامبران و امامان همان گونه که در دنیا ناظر و شاهد بر اعمال انسان‌ها بوده‌اند، در روز قیامت نیز شاهدان دادگاه عدل الهی‌اند و چون ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده و از هر خطایی مصون و محفوظاند، بهترین گواهان قیامت‌اند.

(واقعه بزرگ، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

(محمد رضایی‌رقا)

گزینه ۱-۱۲۴

درخواست گناهکاران برای بازگشت به دنیا، پس از مرگ و در عالم برزخ مطرح می‌شود و این درخواست با این توجیه است که کارهای نیکی را که در گذشته ترک کرده‌اند، انجام دهنند: «حتّی إِذَا جَاءَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتُ فَالْرَّبُّ أَرْجِعُونَ لَعَلَى أَعْمَلٍ صَالِحًا فِيمَا تَرَكَتْ»: آن‌گاه که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد می‌گوید: پروردگار! مرا بازگردانید باشد که عمل صالح انجام دهم؛ آنچه را که در گذشته ترک کرده‌ام.»

(منزلگاه بعد، صفحه ۶۵)

(محمد رضایی‌رقا)

گزینه ۱-۱۲۹

سخن گفتن پیامبر (ص) با کشته‌شدگان جنگ بدر، نشان از وجود شعور و آگاهی در برزخ دارد، به دلیل این‌که عامل شعور و آگاهی انسان در دنیا و برزخ، روح وی است و روح در برزخ، به حیات خود ادامه می‌دهد.

(منزلگاه بعد، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

(فردرین سماقی)

گزینه ۳-۱۲۵

کنار رفتن پرده از حقایق عالم: در روز قیامت با تابیدن نور حقیقت از جانب خداوند، پرده‌ها کنار می‌روند و حقایق عالم آشکار می‌شود و واقعیت همه چیز از اعمال و رفتار و نیات انسان‌ها و نیز حوادث تلخ و شیرینی که در زمین اتفاق افتاده است، آشکار می‌شود.

(واقعه بزرگ، صفحه ۷۶)

(فردرین سماقی)

گزینه ۴-۱۳۰

تعبیر «کراماً کاتبین» در آیه «و ان عليکم لحافظین کراماً کاتبین» مربوط به فرشتگان است که در طول زندگی انسان‌ها، همواره مراقب آن‌ها بوده‌اند و تمامی اعمال آن‌ها را ثبت و ضبط کرده‌اند.

(واقعه بزرگ، صفحه ۷۷)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

گزینه ۳-۱۲۶

بعد از آیات سوم و چهارم سوره قیامت، در آیه پنجم می‌خوانیم: «انسان در وجود معاد شک ندارد) بلکه [علت انکارش این است که] او می‌خواهد [بدون ترس از دادگاه قیامت]، در تمام عمر گناه کند.»

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

(براساس کتاب زرر، عباس سید‌بستری)

گزینه ۲-۱۳۱

پس از مرگ، گرچه فعالیت‌های حیاتی بدن متوقف می‌شود، اما فرشتگان حقیقت وجود انسان را که همان روح اوست، «توفی» می‌کنند.

(منزلگاه بعد، صفحه ۶۵)

(محمد رضایی‌رقا)

گزینه ۱-۱۲۷

طبق آیه ۹۷ سوره نساء: «فرشتگان به کسانی که روح آنان را دریافت می‌کنند در حالی که به خود ظلم کرده‌اند، می‌گویند: شما در [دنیا] چگونه بودید؟ گفتند: ما در سرزمین خود تحت فشار و مستضعف بودیم. فرشتگان گفتند: مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید؟...» و از آن‌جا که این گفت‌و‌گو پس از مرگ رخ می‌دهد، پس در عالم برزخ است.

(منزلگاه بعد، صفحه ۶۱)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

گزینه ۴-۱۳۲

آیات شریقه «و ان عليکم لحافظین کراماً کاتبین» یعلمون ما تفعلون: بی‌گمان برای شما نگهبانانی هستند، نویسنده‌گانی گران قدر، می‌دانند آن‌چه را که انجام می‌دهید» درباره فرشتگان الهی است که از گواهان قیامت می‌باشند، این فرشتگان الهی در طول زندگی انسان‌ها، همواره مراقب آن‌ها بوده‌اند و تمامی اعمال آن‌ها را ثبت و ضبط کرده‌اند.

(واقعه بزرگ، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

(مرتفعی مهمنی کبیر)

گزینه ۲ - ۱۳۷

در آیات ۲۷ و ۲۸ سوره فرقان می‌خوانیم که در روز قیامت افراد بدکار با دیدن حقیقت آن جهان و عاقبت شوم خویش، شروع به سرزنش خود کرده و آرزو می‌کنند: «ای کاش همراه و هم‌مسیر پیامبر می‌شidiم، ای کاش فلان شخص را به عنوان دوست خود انتخاب نمی‌کردیم.»

(واقعه بزرگ، صفحه ۷۸)

(محمد رضاپی برقا)

گزینه ۴ - ۱۳۳

زندگی انسان در دنیا به گونه‌ای است که امکان تحقق وعده عدل الهی به صورت کامل را نمی‌دهد؛ زیرا این جهان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسان‌ها را ندارد. مفهوم معاد، لازمه عدل الهی در آیه شریفه «أَمْ نَجَعَلُ الَّذِينَ آَمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ؛ آیا ما آن‌ها را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند با مفسدان در زمین پکسان قرار خواهیم داد؟» ذکر شده است.

(یاسین ساعدی)

گزینه ۱ - ۱۳۸

مانع بیرونی رسیدن به هدف، همان شیطان است.
جامع ترین هدف انسان، تقرب و نزدیکی به خدای متعال است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۲۱ و ۳۳)

(آینده روشن، صفحه ۵۷)

گزینه ۲ - ۱۳۴

مراحل دوم قیامت همراه با وقایع آن، برای تحقق دریافت پاداش و کیفر است. از بانگ سهمناکی که در روز قیامت آسمان‌ها و زمین را فرامی‌گیرد و همه را غافلگیر می‌کند، با عنوان «نفح صور» یاد می‌شود.

(واقعه بزرگ، صفحه ۷۵)

(مرتفعی مهمنی کبیر)

گزینه ۳ - ۱۳۹

آثار و پیامدهای انکار معاد گریبان کسانی را که معاد را قبول دارند، اما این قبول داشتن به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است، می‌گیرد. این افراد به دلیل فروافتنهای در هوس‌ها دنیا را معبد و هدف خود قرار می‌دهند و از یاد آخرت غافل می‌شوند و از این رو زندگی و رفتار آنان به گونه‌ای است که تفاوتی با منکران معاد ندارد.

از پیامدهای مهم نگرش منکران معاد برای انسانی که بی‌نهایت طلب است و میل به جاودانگی دارد، این است که می‌کوشد راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را پیش بگیرد و خود را به هر کاری سرگرم سازد تا آینده تلخی را که در انتظار دارد فراموش کند. روشن است که این شیوه، عاقبتی جز فرو رفتن در گرداد آسودگی‌ها نخواهد داشت.

(پنهانهای به روشنایی، صفحه ۳۵)

(مرتفعی مهمنی کبیر)

گزینه ۴ - ۱۳۵

قرآن کریم وقوع معاد را امری ضروری می‌داند و واقع نشدن آن را امری محال و ناروا می‌کند و دلایل امکان معاد، آن را از حالت امری بعيد و غیرممکن خارج می‌سازد و آیه «أَفَخَسِبُهُمْ أَنَّمَا حَلَقْنَاكُمْ عَبَّةً وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجِعُونَ؛ آیا گمان کرده‌اید که شما را بیهوده آفریده‌ایم و به سوی ما بازگردانده نمی‌شوید؟» اشاره به ضرورت معاد یعنی مورد اول و آیه «بَغْوَ همان خدایی که آن‌ها را برای نخستین بار آفرید و او بر هر خلق‌تی داناست» به امکان معاد یعنی مورد دوم اشاره دارد.

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۷)

(یاسین ساعدی)

گزینه ۴ - ۱۴۰

ضرورت معاد با تکیه بر صفات حکمت و عدل الهی قابل استدلال است.

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(یاسین ساعدی)

گزینه ۳ - ۱۳۶

خداجویی فطری: خداوند سرشت ما را بخود آشنا کرد و گرایش به خود را در وجود ما قرار داد. امام علی (ع) در این باره می‌فرماید: «هیچ چیزی را مشاهده نکردم، مگر اینکه خدا را قبل از آن، بعد از آن و با آن دیدم.»

(پر پرواز، صفحه ۳۰)

(مفهومهایی (غلایوی))

گزینه «۳» - ۱۴۴

ترجمه جمله: «من عاشق جمع‌آوری کتاب‌های قدیمی هستم زیرا آن‌ها مرا به زمان‌ها و فرهنگ‌های مختلف می‌برند.»

- (۱) نابود کردن   (۲) حمل کردن

- (۳) جمع کردن   (۴) چرخیدن به دور چیزی

(واژگان)

(مفهومی (رفشان‌گرمی))

گزینه «۱» - ۱۴۵

ترجمه جمله: «بهترین بازیکن آن‌ها مصدوم است؛ بنابراین نمی‌تواند این آخر هفته در بازی، بازی کند.»

- (۱) زخمی   (۲) زنده

- (۳) مشهور   (۴) گران

(واژگان)

(مفهومی (رفشان‌گرمی))

گزینه «۴» - ۱۴۶

ترجمه جمله: «همانطور که می‌دانید آزمایش‌های خون می‌توانند اطلاعات مهمی در مورد سلامت کلی شما نشان دهند.»

- (۱) قطره   (۲) رصدخانه

- (۳) انسان   (۴) خون

(واژگان)

ترجمه متن درگ مطلب:

مدت‌ها پیش مردم کشف کردند که میکروب‌ها نمی‌توانند در نمک زندگی کنند؛ بنابراین، آن‌ها شروع به استفاده از نمک برای تازه نگهداشتن غذا و ماندگاری طولانی‌تر آن کردند. به این ترتیب، آن‌ها می‌توانستند مقدار زیادی غذا ذخیره کنند و در تمام طول سال به اندازه کافی غذا داشته باشند که بخورند. استفاده از نمک برای نگهداری مواد غذایی همچنین به افراد کمک می‌کرد تا در سفرهای طولانی غذا همراه خود ببرند. از آنجا که آن‌ها می‌توانستند غذا بیشتری ذخیره کنند، افراد بیشتری می‌توانستند با هم

(رحمت‌الله استبری)

زبان انگلیسی (۱)**۱۴۱ - گزینه «۱»**

ترجمه جمله: «الف: آیا برای این آخر هفته برنامه‌ای داری؟

«ب: قرار است به پدربزرگ سر بزنم و به او کمک کنم خانه‌اش را رنگ کند.»

نکته مهم درسی:

چون تصمیم «سر زدن به پدربزرگ» از قبل گرفته شده است، از "be going to" استفاده می‌کنیم (رد سایر گزینه‌ها).

(کرامر)

۱۴۲ - گزینه «۲»

ترجمه جمله: «دانشمندان در حال مطالعه خرس‌های سفید بزرگ خطرناک هستند تا نحوه زندگی آن‌ها در زیستگاه‌های سرداشان را بفهمند.»

نکته مهم درسی:

صفات بیانگر کیفیت و نظر شخصی در ابتدا قرار می‌گیرند، در نتیجه صفت "dangerous" به معنای «خطرناک» باید در ابتدای جای خالی قرار بگیرد (رد سایر گزینه‌ها). همچنین، صفت بیانگر اندازه باید قبل از رنگ به کار رود (رد گزینه‌های «۱» و «۳»).

(کرامر)

۱۴۳ - گزینه «۱»

ترجمه جمله: «من شنیده‌ام که یادگیری نواختن پیانو می‌تواند به اندازه یادگیری یک زبان جدید سخت باشد.»

نکته مهم درسی:

در جمله دو چیز با هم مقایسه شده‌اند؛ بنابراین نمی‌توانیم از صفت عالی استفاده کنیم (رد گزینه «۳»). در گزینه «۲» صفت برتری بدون "than" آمده است و به همین دلیل نمی‌تواند جمله را به درستی کامل کند. در گزینه «۴» صفت "difficult" که یک صفت سه‌بخشی است با "er" آمده است که صحیح نیست.

(کرامر)

زندگی کنند و شهرها بزرگ‌تر شدند.

در گذشته نمک بسیار مهم بود، زیرا در بسیاری از جاهای از سختی یافت می‌شد. بهویژه در کشورهایی مانند چین، ترکیه، خاورمیانه و آفریقا اهمیت داشت. در روم باستان مردم حتی از نمک به عنوان پول استفاده می‌کردند. کلمه «salary» که به معنای پولی است که مردم برای کار کردن به دست می‌آورند، از کلمه لاتین نمک گرفته شده است. بعداً، مردم یاد گرفتند که چگونه نمک را از دریا تهیه کنند و همین امر آن [نمک] را ارزان‌تر کرد. آن‌ها این کار را با پخش آب دریا بر خشکی انجام دادند. وقتی آب خشک می‌شد، نمک را جمع می‌کردند و می‌فروختند.

«۲- گزینه» ۱۴۷

(عقیل محمدی، روشن)
ترجمه جمله: «مدتها پیش، مردم استفاده از نمک را آغاز کردند؛ زیرا ... .
«میکروب‌ها نمی‌توانند در آن زندگی کنند»

(درک مطلب)

«۳- گزینه» ۱۴۸

(عقیل محمدی، روشن)
ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر طبق متن، در مورد نمک صحیح است؟»
«به بزرگ‌ترشدن شهرها کمک کرد.»

(درک مطلب)

«۴- گزینه» ۱۴۹

(عقیل محمدی، روشن)
ترجمه جمله: «مردم در کدام منطقه از نمک به عنوان پول استفاده می‌کردند؟»
«روم»

(درک مطلب)

«۵- گزینه» ۱۵۰

(عقیل محمدی، روشن)
ترجمه جمله: «کلمه زیرخطدار "it" در پاراگراف «۳» به "salt" (نمک) اشاره دارد.»

(درک مطلب)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد

(دوره ۹۶)

۲۸ دی

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
ویراستار مستندسازی	سید محمد رضا مهدوی
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، فرزاد شیرمحمدی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	مصطفومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

(فاطمه، راسخ)

اگر تعداد بخش‌های رنگی شکل زوج باشد، از «الف» و اگر فرد باشد، از «ب» استفاده شده است. همچنین هم‌سو بودن شبه دایره‌های نُتها با «د» و هم‌سو نبودن آن‌ها با «ج» نشان داده شده است.

(هوش غیرکلامی)

«۲۶۸- گزینه ۴»

(فاطمه، راسخ)

«۲۶۹- گزینه ۳»

کار باقی مانده، به اندازه سه ساعت کار با ظرفیت پنجاه درصد هشت گرمکن است و توان ما پنج گرمکن با ظرفیت پنجاه درصد و دو گرمکن با ظرفیت هفتاد و پنج درصد است. اگر توان هر گرمکن $\square$ باشد، داریم:

$$3 \times \frac{1}{2} \square \times 8 = x \times ((5 \times \frac{1}{2} \square) + (2 \times \frac{3}{4} \square))$$

$$\Rightarrow 12 \square = x \times 4 \square \Rightarrow x = 3$$

(هوش منطقی و ریاضی)

(فاطمه، راسخ)

«۲۶۹- گزینه ۱»

وجه‌های رو به روی هم با حذف مربع‌های داده شده:

الف) ۳ و ۵ / ۴ و ۷

ب) ۳ و ۵ / ۴ و ۲ / ۶ و ۵

ج) ۳ و ۵ / ۴ و (۱-۶) / ۵ و ?

د) ۳ و ? و ۵ / (۱-۶) و ۷

(هوش غیرکلامی)

(ممید کنی)

«۲۶۴- گزینه ۲»

پس:

$$8 * 6 = 2^3 = 4$$

(هوش منطقی و ریاضی)

(ممید اصفهانی)

«۲۷۰- گزینه ۳»

(غیرزاد شیرمحمدی)

«۲۶۵- گزینه ۳»

از دید شخص درون تابلو، نوار از «بالا چپ» به «پایین راست» می‌رود. در «بالا چپ» پشت ستون است و در «پایین راست» جلوی ستون.

(هوش غیرکلامی)

عدد روی هر شکل، تعداد چندضلعی‌های مجاور آن را نشان می‌دهد. «مجاور» به این معنا که همه یا بخشی از ضلع با همه یا بخشی از ضلعی از چندضلعی دیگر و یا رأسی از آن با رأس چندضلعی دیگری در تماس باشد.

(هوش منطقی و ریاضی)

(فاطمه، راسخ)

«۲۶۶- گزینه ۴»

الگوی صورت سؤال نه مربع چهار در چهار دارد که در سه ردیف و سه ستون آمده‌اند و از بالا به پایین، هر مربع کوچک، در هر انتقال 90° ساعتگرد جایه‌جا می‌شود.

(هوش غیرکلامی)

(فاطمه، راسخ)

«۲۶۷- گزینه ۱»

اگر شکل به جای پر شمال غربی رسم می‌شود، الگوی جایگزینی سه خط $\leftarrow$ $\rightarrow$ در همه پرها درست می‌بود.

(هوش غیرکلامی)